

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

THÔNG TIN - VĂN HÓA - SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG

HAPPY
NEW
YEAR

Xuân Tân Sửu

Vietnamese Community Magazine - February, 2021

Chúc
Merry
Xmas!

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm

Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp

Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em

IMMIGRANT
FAMILY RESOURCE
PROGRAM®

**XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ**

Tuoi Vu

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. BROADWAY St., CHICAGO, IL60640
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: tuoivu@hnvi.org

Nhan Nguyen

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DuPage
640 E.St. Charles, Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Điện thoại: (779)601-4368
Email: nhan.nguyen@hnvi.org

Người Việt ILLINOIS

Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương

Chủ Nhiệm
Chủ tịch HĐQT: Michael Nghĩa Ng.

Chủ Bút
Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực
Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
Trọng Đạt, Bs.Nguyễn Ý Đức,
Phan Nhật Nam, Huy Phương,
Đỗ Văn Phúc, Phó tế Ng. Mạnh San,
Tina Trần, Tưởng Năng Tiến,
Việt Tiến, Huy Vũ và một số thân hữu,
với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Điểm Tin Tức
Châu Văn, Hưng Lê

Quảng cáo
Shara Châu - Rosie Tingpalpong
...

Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:
Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:
Vietnamese Association of Illinois
5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640
Tel: (773) 728- 3700 - Fax: (773) 728-0497
Email: info@hnvi.org
or shara.chau@hnvi.org

**BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG**

Chúc Mừng Năm Mới

TRONG SỐ NÀY

Số 443- Tháng 2, Năm 2021

• Trang Giới thiệu	2
• Thông báo tuyển Giám Đốc Điều Hành HNV	4
• Các Chương trình của HNV phục vụ cộng đồng	6
• Tin Thế Giới (Hưng Lê)	16
• Tết Nguyên Đán (Tina tổng hợp)	22
• Tin Hoa Kỳ (Việt Tiến)	27
• Năm Sửu nói chuyện Trâu (Phạm H. Chương)	33
• Trâu trong Cadao, Dân ca (st)	36
• Tin Việt Nam (Hưng Lê)	39
• Đì (Tưởng Năng Tiến)	43
• Tin Chicago (Châu Văn)	46
• Tạp ghi của Huy Phương	50
• Trâu già gặm cỏ non (Kathy Trần)	52
• Lễ chơi trâu (st- Hà Phương Hoài)	55
• Cây mai rừng... (truyện Nguyên Nhung)	57
• Sóng Biển (Trọng Đạt)	61
• Lịch sử viên Aspirin (Bs. Nguyễn Ý Đức)	64
• Nếu trong nhà có người... (Natalia)	66
• Chúng ngửa đã an toàn chưa?	69
• Trâu trong Y học (Bs, Ng. Trung Giang)	71
• Giai thoại Hồ Xuân Hương (Ng.Thái Hoàng)	73
• Mẹ anh phiền thật!	78
• Không nên lái xe khi... (Pt. Ng.Mạnh San)	80
• Trang báo của Hội Cao Niên Chicago	83
• Các trang báo Phân Uy	84
• Danh ca Lệ Thu qua đời	88
• English Section (Rosie Tingpalpong)	89
• Hỗ trợ Quảng cáo	96

Thư của Ông Chủ tịch Hội Đồng Quản Trị

Kính gửi Quý Đồng Hương,

Nhân dịp mừng Xuân Tân Sửu, tôi hân hạnh thay mặt cho Hội Đồng Quản Trị và toàn thể nhân viên Hội Người Việt tại Illinois xin kính gửi tới Quý vị và gia đình lời cầu chúc đầu năm dồi dào sức khoẻ, an bình, hạnh phúc, như ý và thành đạt.

Theo truyền thống văn hóa ngàn đời của Tổ tiên, trước đây, mỗi năm khi Tết đến, dù sống xa quê hương hay dù trong mùa đông tuyết giá của thành phố Chicago này thì sinh hoạt của người Việt chúng ta vẫn luôn nhộn nhịp. Nếu đi qua các khu phố hay những cửa tiệm người Việt, chúng ta sẽ thấy cảnh mua bán và không khí rộn ràng tràn ngập trước mắt với những nhánh mai vàng hay những cành hoa đào tươi hồng rực rỡ, thêm vào đó còn là hương vị bánh chưng, bánh té, kẹo mứt, và hoa quả đặc trưng của quê nhà. Tại những cơ sở Tôn giáo và các Hội đoàn, nơi nào cũng chuẩn bị chương trình Hội chợ Tết, chung tay gói bánh chưng, bánh té hay tổ chức các chương trình ca vũ nhạc kịch vui tươi.

Vậy mà năm nay vì cơn đại dịch Covid-19, toàn thế giới hầu như phải hạn chế tất cả các sinh hoạt xã hội, nhịp sống dường như chậm lại, lảng đọng và phần lớn chúng ta đã phải sống trong hoàn cảnh thấp thỏm, cách ly để vừa phòng ngừa vừa bảo đảm sức khỏe cho mọi người và cộng đồng.

Hội Người Việt Illinois cũng không ra khỏi ngoại lệ. Trong thời gian qua, mọi nhân viên điều hành cũng phải làm việc ở nhà, mọi sinh hoạt hoặc công việc đều thực hiện qua trực tuyến. Cho dù chúng tôi rất muốn tổ chức một chương trình mừng Tết Nguyên đán cho Cộng Đồng Người Việt ở Chicago như dư trù, thì vì sự an toàn và luật pháp không cho phép nên cũng đành phải hủy bỏ. Cầu mong năm tới mọi việc sẽ ổn định, đại dịch sẽ qua đi để chúng ta có thể quay lại tiếp tục thực hiện được những điều lợi ích trong tương lai.

Thưa quý vị, trong giai đoạn chúng tôi đang tuyển tân Giám Đốc, chúng tôi cùng Hội Đồng Quản Trị, Ban Cố Vấn và tất cả nhân viên của Hội vẫn tiếp tục duy trì tất cả mọi công việc, luôn cố gắng kiệng toàn mọi dịch vụ của Hội, bảo đảm việc thực thi các chương trình trên đà phát triển tốt đẹp nhất. Chúng tôi cũng sẽ tận dụng các phương tiện truyền thông để phổ biến diễn tiến việc tuyển lựa tân Giám Đốc trong thời gian sớm nhất. Chúng tôi ước mong Hội sẽ tìm được ứng viên có khả năng, kinh nghiệm và có tinh thần phục vụ cho xã hội cũng như Cộng Đồng.

Trong năm qua, rất nhiều cơ sở thương mại và các cơ sở, hội đoàn bị hệ lụy với cơn đại dịch COVID, không kể việc vài nơi còn bị nhiều lần đập phá tài sản dẫn đến sự kiện có nhiều cơ sở thương mại phải đóng cửa. Đối với Hội Người Việt, chúng tôi cảm thấy rất may mắn vì cho dù có bị ảnh hưởng về phần tài chính, cho dù hiện nay chưa có Giám đốc điều hành và phải đối diện với một số khó khăn, nhưng vì được sự hỗ trợ của quý đồng hương và chính quyền tiểu bang Illinois cũng như thành phố Chicago nên Ban Cố Vấn, HĐQT và toàn thể nhân viên vẫn không những phát huy được khả năng, đành nhiều nỗ lực để khắc phục được những thử thách mà còn phát triển tốt đẹp hơn trong một số lãnh vực, cụ thể nhất là chúng tôi đã mở rộng thêm văn phòng Hội Người Việt ở khu vực ngoại ô, Dupage County.

Chúng tôi hy vọng năm 2021 sẽ đem đến nhiều cơ hội cho dù chúng tôi biết sẽ phải đối diện với nhiều thử thách. Chúng tôi rất cần sự quan tâm, tinh thần dấn thân phục vụ của mọi người và sự hỗ trợ của Quý đồng hương để Hội có thể hoàn thành những mục tiêu trong tương lai.

Chúng tôi xin mời gọi Quý vị hãy tiếp tục hỗ trợ chúng tôi để Hội Người Việt được phát triển lớn mạnh. Cuối cùng, qua thư này, cũng xin Quý vị nhận lời cảm ơn chân thành của chúng tôi.

Trân trọng,

Michael Nghia

Chủ tịch HĐQT Hội Người Việt Illinois

Xuân
Phát
Tết
Ất
Mùi
Hai
Nhị
Vượng
Kiến
Khang

VIETNAMESE ASSOCIATION OF ILLINOIS (VAI)

Executive Director Search Announcement

For best consideration, please apply ASAP - by MARCH 1, 2021.

I. About the Organization

Established almost four decades ago, the Vietnamese Association of Illinois (VAI) has served thousands of Vietnamese Americans and other ethnic communities in facilitating resettlement and citizenship, building community, seeking employment, addressing healthcare issues, raising political awareness, providing educational opportunities, addressing multigenerational issues for seniors and youth, establishing and expanding businesses, and strengthening cultural heritage. For more information about VAI's history, programmatic offerings, and values, please visit our website (www.hnvi.org).

II. About the Position

The Executive Director of the Vietnamese Association of Illinois will lead and oversee all affairs related to the organization, including managing, planning, directing and implementing all organization programming, activities, finances and personnel. The successful candidate must be a skilled leader, able to communicate effectively to all stakeholders, comfortable working in a consensus-driven, collaborative environment, and adept in building collaborative relationships with the staff, Board of Directors, and various communities served by VAI. Sensitivity to the needs of VAI's clients and their families are of the utmost importance to the role. This position is based in VAI's Uptown offices, and reports to the Board of Directors. The Executive Director will work with a committed team and will be a leader who embodies integrity, humility and agility while working to navigate multiple priorities and projects. They will approach their work as a constant learner and listener.

III. Essential Responsibilities and Functions

Mission and Strategy

- Ensure a long-range strategy for all stakeholders including clients, community residents, staff and the VAI Board;
- Ensure that programs and annual goals align with the mission and vision, and move the organization toward consistent and effective delivery of services;
- Uphold and champion the organization's culture and values;
- Foster collaborative relationships with various community member representatives to support the mission and strategy of VAI

Staff, Leadership and Programs

- Maintain an environment that attracts, retains, and motivates a diverse staff of professionals;
- Create a climate that values teamwork, fosters accountability, and supports staff through education, resources, coaching and opportunities for professional development;
- Cultivate and enhance programmatic opportunities;
- Support ongoing review and evaluation of programs for efficiency, sustainability, and quality;
- Build and cultivate relationships with VAI Board of Directors and Advisory Board;
- Serve as the primary spokesperson for the organization representing its programs and point of view to other social service agencies, community groups, funders, media and the public; and
- Explore opportunities for collaboration with other social service agencies for the mutual benefit of the agencies and those they serve.

Management, Finance, and Budget

- Sustain the organization's future with appropriate attention to all facets of the budget;

- Provide guidance and oversight of annual budget;
- Recommend the annual budget for approval by the Board of Directors and prudently manage organizational resources within those budget guidelines and according to laws and regulations;

Fundraising, Marketing and Resource Development

- Increase, strengthen and diversify the organization's funding sources as well as understand the complex funding/federal guidelines that regulate sources and accounting;
- Maintain positive relationships with state and local officials who can assist regarding funding and timely payment of grant funds;
- Ensure sufficient resources to support general operating costs;
- Develop proposals to fundraise through established and new programs;

IV. Qualifications

Essential qualifications include:

- Minimum of 5 years' executive experience in a comparable leadership-role at a multi-program, mission-driven organization;
- Positive, collaborative leadership style/approach;
- Comfort with public relations and public speaking, as well as communicating information to a wide range of audiences;
- Ability to work successfully with diverse audiences and multiple immigrant and refugee communities in the Chicagoland area;
- Demonstrated interest, understanding of and ability to work in human services and immigrant communities (especially in the context of social services);
- High degree of sensitivity and understanding of cultural and ethnic differences, and how they influence and interact in multiple intersecting communities;
- Experience and ability to partner, manage and team with a strong and active Board of Directors;
- Strong financial acumen and operating experience;
- Possession of a wide network of professional contacts, including in the foundation/philanthropic community; and
- Excellent verbal and written communication skills.

V. Compensation and Benefits

This a full-time, salaried position with benefits. Compensation negotiable based on experience and commensurate with organizational salary structure.

VI. How to Apply

Applicants should email a cover letter and resume in PDF format to [**Robin@opti-recruit.com**](mailto:Robin@opti-recruit.com) with subject line "**VAI – Executive Director Search.**" Search being lead by: Robin Offerman, Recruiter - **(630) 383-9597.**

Cover letters will be evaluated as a writing sample and should include the applicant's salary requirements. Application materials must be directed to the email address indicated here. No phone calls, please. Note that due to the number of applications we receive, we will only respond to those candidates whom we would like to invite to interview for the position.

VAI is an equal opportunity employer and does not discriminate in employment on the basis of race, color, religion, sex (including pregnancy and gender identity), national origin, political affiliation, sexual orientation, marital status, disability, genetic information, age, membership in an employee organization, retaliation, parental status, military service, or other non-merit factor. Applicants from historically underrepresented and/or marginalized communities, including people of color, are strongly encouraged to apply •

Adjustment Program

VĂN DUY TRÌ PHỤC VỤ
CÁC VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN DI TRÚ:

- NHẬP TỊCH (Naturalization)
- THẺ XANH (Permanent Resident Cards)
- MỜI THÂN NHÂN DU LỊCH
- TRAVEL DOCUMENT / RE-ENTRY PERMIT
  - THIẾT LẬP HỒ SƠ BẢO LÃNH
  - ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ
- DỊCH TÀI LIỆU – THỊ THỰC CÔNG CHỨNG
(Translation Services - Notary Public)

QUÝ ĐỒNG HƯƠNG CÓ NHU CẦU,
XIN VUI LÒNG GỌI LẤY HẸN:

Mr. HUNG LE, BIA

Email: hung.le@hnvi.org

773.728.3700 x 107

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng tại Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

Immigration Program

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ
PHỤC VỤ TẠI VĂN PHÒNG
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DUPAGE

- NHẬP TỊCH (Naturalization)
- ĐỔI THẺ XANH (Renew Green Card)
- THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (Remove Condition)
  - XIN CẤP HỒ SƠ TÁI NHẬP CẢNH (Re-Entry Permit)
  - ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (Adjustment Status)
- THIẾT LẬP HỒ SƠ BẢO LÃNH THÂN NHÂN (Alien Petition)
  - GIA HẠN VISA CÁC DIỆN KHÔNG ĐỊNH CỨ (Extend Non-Immigration Visa)
  - DỊCH TÀI LIỆU – THỊ THỰC CÔNG CHỨNG (Translation Services - Notary Public)

QUÝ ĐỒNG HƯƠNG CÓ NHU CẦU
XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC:
Mrs. CINDY NHAN NGUYEN
Email: nhan.nguyen@hnvi.org

773.728.3700 x 110
Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng DUPAGE
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

OPEN
TO ALL

Monday through Friday

9:00am - 5:00pm

VIETNAMESE ASSN. OF IL

5110 N. Broadway St.

Chicago, IL 60640

DO YOU NEED LEGAL AID?

We offer free or low-cost legal representative and assistance for a wide range of issues including:

- Immigration
- Family law
- Housing
- Employment
- Education
- Consumer rights
- Criminal records

For more information or to schedule an appointment, contact:

THUY MERSEREAU - 773.728.3700 x 109

thuy.mersereau@hnvi.org

**VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS**

Community
Empowerment
Legal Clinic

COMMUNITY EMPOWERMENT LEGAL CLINIC

Từ Thứ Hai đến Thứ Sáu

9:00am - 5:00pm

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640

QUÝ VỊ CẦN TRỢ GIÚP VỀ PHÁP LÝ?

Chúng tôi cung cấp các dịch vụ pháp lý
MIỄN PHÍ hoặc **CHI PHÍ THẤP**, bao gồm:

- Định cư
- Luật Gia đình
- Nhà cửa
- Việc làm
- Giáo dục
- Quyền của người tiêu dùng
- Hồ sơ tội phạm

Cần biết thêm chi tiết hay đặt lịch hẹn, xin liên lạc:

THUY MERSEREAU - 773.728.3700 x 109

thuy.mersereau@hnvi.org

DẠY HỌC
TIẾNG ANH
VÀ
LUYỆN THI
NHẬP TỊCH
DÀNH CHO
NGƯỜI LỚN

**FREE
ENGLISH
and
CITIZENSHIP
CLASSES
FOR ADULTS**

- .Open Enrollment
- .Flexible Schedule
- .1 on 1 & Small Group
- .Custom Lessons

ĐANG TIẾP NHẬN THIỆN NGUYỆN VIÊN VÀ TUYỂN SINH

Seeking Students and Volunteers

MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT, XIN LIÊN LẠC:

KEVIN (773)728-3700 x 111

Email: kevin.langson@hnvi.org

**CLASSES ARE REMOTE
UNTIL FURTHER NOTICE**

Các lớp học trực tuyến
đến khi có thông báo mới.

VIETNAMESE ASSOCIATION OF ILLINOIS
(VAI)

WE WANT YOU ON OUR TEAM!

**VOLUNTEER AS AN ENGLISH OR
CITIZENSHIP INSTRUCTOR**

**VIETNAMESE SPEAKERS
ENCOURAGED!**

Email your resume to kevin.langson@hnvi.org
with your full name in the subject line.

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là
THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

**Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu
để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!**

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

DUPAGE OFFICE

(815) 770-5261

(779) 601-4368

Bạn muốn vén bức màn bí mật của chiếc máy tính?

Bạn muốn học cách đánh máy tính?

Thiết lập tài khoản email?

Lướt mạng internet?

Hoặc bạn cần kỹ năng sử dụng máy tính để có được một công việc tốt hơn?

**Hãy đến với khóa học ACE KỸ NĂNG MÁY TÍNH CƠ BẢN hoặc
ACE KỸ NĂNG MÁY TÍNH NÂNG CAO (dành cho nhân viên văn phòng)**

*ACE: viết tắt của Access (truy cập), Connect (kết nối) và Empower (phát triển)

Hợp tác cùng với tổ chức Literacy Chicago

Thời gian: Truy cập trực tuyến vào Tháng 1 năm 2021

Địa điểm: Trực tuyến - Bạn sẽ nhận được thư mời

Xin liên lạc Hội Người Việt để biết thêm chi tiết

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

Chương trình chăm sóc người cao niên được thiết lập bởi chính phủ lưu tâm, đãi ngộ quý cao niên công dân trên 60 tuổi già yếu, bệnh tật, sống neo đơn nhằm cung cấp những dịch vụ chăm sóc sức khỏe, và giúp đỡ việc nhà để quý vị vẫn có thể tiếp tục sống độc lập và an toàn ở nhà tại nhà hoặc cùng người thân và duy trì các sinh hoạt yêu thích của mình.

Chương trình bảo dưỡng cộng đồng cung cấp các dịch vụ chăm sóc người cao niên căn bản cho những quý vị nào đăng ký vào chương trình và đạt được đủ điều kiện yêu cầu. Chương trình này là một trong những 1915(c) khước từ cho tại gia và cộng đồng căn cứ theo dịch vụ của Medicaid.

Chúng tôi sẵn sàng làm thủ tục cho Quý Cao Niên có nhu cầu trong thời gian ngắn nhất:

Muốn thụ hưởng dịch vụ chăm sóc tại gia, quý vị cao niên cần:

- 60 tuổi trở lên;
- Có quốc tịch Hoa Kỳ, hay thường trú;
- Cư ngụ tại Illinois trong thời gian xin dịch vụ;
- Sức khỏe yếu kém hay bệnh tật, có nhu cầu giúp đỡ việc nhà và phụ giúp việc cá nhân;
- Đang hưởng trợ cấp SSI, có thẻ khám bệnh Medicare, Medicaid;
- Tài sản không quá \$17,500 đô la;
- Được bác sĩ chấp thuận cho hưởng dịch vụ;

Xin vui lòng liên lạc: ► ► ►

Cô Jana Trang Lê
Email: jana.phamle@hnvi.org
www.hnvi.org

Vùng Chicago, Cook County & Skokie:

5110 N. Broadway St.
Chicago, IL 60640
Điện thoại: (773) 728-3700
Fax: (773) 728-0497

Vùng DuPage, Kane & Will:

640 E. St. Charles Rd., Ste 200
Carol Stream, IL 60188
Điện thoại: (773) 728-3700 x 118
Fax: (331) 806-3155

DIRECTORY

Vietnamese Association of Illinois
 Main Line: 773-728-3700
 Main Fax: 773-728-0497

First Name	Last Name	Extension	Department	Job Title	Email
Shara	Chau	101	Administrative	Finance Manager	shara.chau@hnvi.org
Rosie	Tingpalpong	102	Communication and Development	Director of Programs	rosie.tingpalpong@hnvi.org
Quyen	Nguyen	103	Administrative	Administrative Assistant	quyen.nguyen@hnvi.org
Kim	Nguyen	104	Administrative	Billing Coordinator	kim.nguyen@hnvi.org
Thuong	Phan	105	Immigration & Legal Services	Manager	thuong.phan@hnvi.org
Minh	Nguyen	106	Immigration & Legal Services	Program Coordinator	minh.nguyen@hnvi.org
Hung	Le	107	Immigration & Legal Services	Citizenship & Green Cards	hung.le@hnvi.org
Tuoi	Vu	108	Immigration & Legal Services	Program Coordinator	tuoi.vu@hnvi.org
Thuy	Mersereau	109	Immigration & Legal Services	Program Coordinator	thuy.mersereau@hnvi.org
Nhan	Nguyen	110	Immigration & Legal Services	Program Coordinator	nhan.nguyen@hnvi.org
Kevin	Langson	111	Adult Literacy	Manager	kevin.langson@hnvi.org
Matt	Small	113	Adult Literacy	Coordinator	matt.small@hnvi.org
Lynn	Barlow	115	Youth Program	Manager	lynn.barlow@hnvi.org
Rickele	Coy	116	Youth Program	Coordinator	rickele.coy@hnvi.org
Ferlyssa	Nguyen	117	Communication and Development	Coordinator	ferlyssa.nguyen@hnvi.org
Jana	Le	118	Home Care Program	Manager	jana.phamle@hnvi.org
Van	Duong	119	Home Care Program	Supervisor	van.duong@hnvi.org
Sara	Alhasan	120	Home Care Program	Supervisor	sara.alhasan@hnvi.org
Nguyen	Tran	121	Home Care Program	Supervisor	nguyen.tran@hnvi.org
Thu	Vo	122	Home Care Program	Supervisor	thu.vo@hnvi.org
Clark	Nguyen	123	Immigration & Legal Services	Civic Engagement Coordinator	clark.nguyen@hnvi.org
Lien	Nguyen	124	Home Care Program	Supervisor	lien.nguyen@hnvi.org
Legal	Clinic	125	Legal Clinic	VAI Legal Clinic Attorney	vai@beyondlegalaid.org

5110 N Broadway St
 Chicago, IL 60640

640 E St Charles Rd., Suite 200
 Carol Stream, IL 60188

www.hnvi.org

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The **NGUOI VIET ILLINOIS** is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the **NGUOI VIET ILLINOIS** also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300

Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

To receive **NGƯỜI VIỆT ILLINOIS**

Please send for one year subscriptions:

First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp:

• HƯNG LÊ • CHÂU VĂN • VIỆT TIẾN •

TIN THẾ GIỚI

THỦ LĨNH ĐỐI LẬP NGA TỪ ĐỨC TRỞ VỀ NƯỚC

Thủ lĩnh đối lập Nga Alexei Navalny có kế hoạch từ Đức trở về nước vào ngày 17/1, lần đầu tiên kể từ khi ông bị đầu độc hồi tháng Tám năm ngoái, bất chấp khả năng có thể bị tống giam, theo Reuters.

Ông Navalny, vốn được chữa trị ở Đức thời gian qua, cáo buộc Tổng thống Putin hạ lệnh đầu độc ông bằng chất độc thần kinh Novichok.

Tin cho hay, vì lý do an toàn, một số ủng hộ viên của người nhiều lần chỉ trích ông Putin đã khuyên ông nên ở lại nước ngoài.

Theo Reuters, Tổng thống Putin từng bác bỏ rằng chính quyền Nga tìm cách hạ độc ông Navalny và rằng nếu muốn, các điệp viên có thể đã kết liễu thủ lĩnh đối lập này, chứ không để cho ông còn sống.

Điện Kremlin cũng tuyên bố không có bằng chứng về việc ông Navalny bị đầu độc và rằng ông tự do trở về Nga bất kỳ lúc nào.

Ông Navalny, 44 tuổi, cho biết ông gần toàn toàn hồi phục và rằng ông không lo sợ khi trở về nước.

SỐ CA NHIỄM COVID-19 TOÀN CẦU VƯỢT MỐC 90 TRIỆU

Số ca nhiễm COVID-19 trên toàn thế giới đã vượt qua mốc 90 triệu hôm 11/1, giữa lúc các quốc gia trên toàn cầu tranh mua vaccine và tiếp tục gia hạn hoặc khôi phục các đợt phong tỏa để ngăn chặn biến thể COVID-19 mới, theo Reuters.

Ban đầu các biến thể COVID-19 mới được phát hiện ở Anh và Nam Phi, nay đang lan rộng nhanh chóng trên toàn cầu.

Theo số liệu thống kê của Reuters, virus COVID-19 mới đã tăng tốc trong vài tháng qua, với khoảng 1/3 tổng số ca được xác định trong 48 ngày vừa rồi.

Châu Âu, nơi trở thành khu vực đầu tiên báo cáo có 25 triệu ca nhiễm vào tuần trước, vẫn là khu vực bị ảnh hưởng nặng nề nhất trên thế giới, tiếp theo là Bắc Mỹ và Nam Mỹ với lần lượt 22,4 triệu và 16,3 triệu ca.

Châu Âu có khoảng 31% trong số khoảng 1,93 triệu ca tử vong trên toàn cầu liên quan đến COVID-19.

Hoa Kỳ, quốc gia bị ảnh hưởng nặng nề nhất trên thế giới, đã báo cáo số người chết cao nhất hôm 6/1, với hơn 4.000 người chết trong một ngày.

Hoa Kỳ đã ghi nhận hơn 22 triệu ca kể từ khi đại dịch bùng phát, báo cáo trung bình mỗi ngày có 245.000 ca nhiễm mới trong 7 ngày qua, theo thống kê của Reuters.

Ở châu Á, Ấn Độ đã vượt qua số 150.000 ca tử vong hôm 5/1, trở thành quốc gia thứ ba cán mốc này.

LÃNH TỤ KIM JONG UN GIỮ CHỨC TỔNG Bí THƯ ĐẢNG

Lãnh tụ Triều Tiên Kim Jong Un vừa được trao chức Tổng Bí thư của Đảng Lao động, chức danh trước đây do cha và ông nội của ông từng nắm giữ, hằng tin AP hôm 11/1 dẫn truyền thông nhà nước Triều Tiên loan báo.

Hãng thông tấn trung ương Triều Tiên (KCNA) đưa tin hôm 11/1 cho biết đại hội đảng đã bầu ông Kim giữ chức tổng bí thư hôm 10/1. Ông Kim Jong Un trở thành nhà lãnh đạo tối cao của đất nước

vào năm 2011 sau khi cha ông là Kim Jong Il qua đời, và ông nhận chức Chủ tịch Đảng Lao động vào năm 2016.

KCNA cho biết “Đại hội lần VIII của đảng đã quyết định tiến cử đồng chí Kim Jong Un lên làm tổng bí thư Đảng Lao động Triều Tiên.”

Từ trước đến nay Kim Jong Un đã là lãnh đạo cao nhất của đảng. Trong một kỳ đại hội đảng năm 2016, ông được bổ nhiệm làm chủ tịch đảng và trước đó đã lãnh đạo đảng với chức danh bí thư thứ nhất. Nhưng chức tổng bí thư này có ý nghĩa biểu tượng quan trọng đối với đất nước vì được truyền từ ông nội ông là Kim Nhật Thành, theo AP.

Hôm 11/1, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã chúc mừng nhà lãnh đạo Triều Tiên Kim Jong Un được bầu làm tổng bí thư của Đảng Lao động cầm quyền, Reuters dẫn truyền thông nhà nước Trung Quốc cho biết.

Trung Quốc thường được coi là đồng minh thân cận nhất của Triều Tiên.

TRUNG QUỐC LÊN ÁN VIỆC MỸ DỠ BỎ HẠN CHẾ QUAN HỆ VỚI ĐÀI LOAN

Trung Quốc lên án việc Hoa Kỳ dỡ bỏ hạn chế tương tác với các viên chức Đài Loan, nói rằng không ai có thể ngăn cản việc “tái thống nhất” của đất nước, trong khi ngoại trưởng Đài Loan ca ngợi hành động của Hoa Kỳ là dấu hiệu của “quan hệ đối tác toàn cầu,” theo Reuters. Hôm 9/1, Ngoại trưởng Hoa Kỳ Mike Pompeo công bố việc dỡ bỏ này.

Phía Trung Quốc cho biết họ “kiên quyết phản đối” quyết định này và lên án mạnh mẽ.

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Triệu Lập Kiên (Zhao Lijian) phát biểu với báo giới: “Quyết tâm bảo vệ chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của người dân Trung Quốc là không thể lay chuyển và chúng tôi sẽ không cho phép bất kỳ người nào hoặc lực lượng nào ngăn chặn quá trình tái thống nhất của Trung Quốc.”

Ông Triệu nói thêm: “Bất kỳ hành động nào gây tổn hại đến lợi ích cốt lõi của Trung Quốc sẽ chắc chắn bị phản công và sẽ không thành công.”

Đài Loan hoan nghênh quyết định của Ngoại trưởng Pompeo. Ngoại trưởng Đài Loan Joseph Wu nói với các phóng viên rằng đó là một “điều

quan trọng đối với việc nâng tầm quan hệ Đài Loan-Hoa Kỳ."

Quyết định của Ngoại trưởng Pompeo có nghĩa là các quan chức Đài Loan sẽ có thể tổ chức các cuộc họp tại Bộ Ngoại giao hoặc Tòa Bạch Ốc thay vì ở các địa điểm không chính thức ở những nơi khác, chẳng hạn như khách sạn, ví dụ như vậy.

Vào ngày 13/1, đại sứ Hoa Kỳ tại Liên Hợp Quốc, bà Kelly Craft, sẽ đến Đài Bắc trong chuyến thăm ba ngày mà Trung Quốc đã lên tiếng tố cáo. Ông Wu cho biết cả ông và Tổng thống Thái Anh Văn sẽ gặp gỡ bà Craft vào 14/1. Ông nói thêm rằng việc thảo luận về các cách thúc đẩy sự tham gia quốc tế của Đài Loan sẽ là một chủ đề trong chuyến thăm của đại sứ Craft.

TRUNG QUỐC LẠI DIỄN TẬP QUÂN SỰ TẠI BIỂN ĐÔNG

Trung Quốc từ ngày 29 tháng 12 năm 2020 đến 7 tháng 1 năm 2021 tiến hành đồng thời 4 cuộc diễn tập quân sự tại Biển Đông.

Truyền thông Nhà nước Trung Quốc vào ngày 29 tháng 12 dẫn nguồn từ thông báo của Cục Hải sự tỉnh Hải Nam như vừa nêu.

Cụ thể các cuộc tập trận được diễn ra ở vùng biển phía Tây Nam, phía Nam và Đông Nam đảo Hải Nam. Trong thời gian diễn tập quân sự việc ra vào khu vực sẽ bị cấm.

Vào ngày 28 tháng 12, hình ảnh vệ tinh cho thấy có ít nhất 7 tàu chiến các loại tại khu vực huấn luyện ở nam đảo Hải Nam. Số tàu này gồm khu trục hạm Type 055, Type 052D; tàu hộ vệ Type 054A và tàu tiếp tế Type 903. Những cuộc tập trận vừa nêu được tiến hành sau khi tàu sân bay Sơn Đông của Trung Quốc đến căn cứ Tam Á tại đảo Hải Nam vào những ngày vừa qua.

ANH ĐIỀU TÀU SÂN BAY ĐẾN BIỂN ĐÔNG, TQ NÓI SAO?

Không chỉ Mỹ, Anh cũng thông báo điều tàu sân bay đến Biển Đông để thách thức các yêu sách chủ quyền phi pháp của Trung Quốc

HMS Queen Elizabeth - tàu sân bay mới nhất của Anh - sẽ được điều tới Biển Đông, bất chấp sự phản đối của Trung Quốc. "Trung Quốc cho rằng Biển Đông không nên trở thành vùng biển tranh chấp và phô diễn khí tài, tàu chiến của các cường quốc", Tan Kefei - phát ngôn viên Bộ Quốc phòng Trung Quốc - phát biểu.

Hải quân Anh cho rằng, sứ mệnh Biển Đông của tàu HMS Queen Elizabeth sẽ củng cố chiến lược nâng cao vị thế toàn cầu của nước Anh.

Theo Kyodo News, tàu sân bay của Anh sẽ sớm hội quân cùng lực lượng Mỹ và Nhật Bản ở quần đảo Ryukyu.

Tháng 7 năm ngoái, Mỹ đã phủ nhận hầu hết "yêu sách chủ quyền bất hợp pháp" của Trung Quốc ở Biển Đông. Mỹ cũng chỉ trích Trung Quốc vì quân sự hóa Biển Đông.

Theo các chuyên gia, việc Anh điều tàu sân bay đến Biển Đông nhằm thể hiện sự ủng hộ và san sẻ gánh nặng kiểm chế Trung Quốc với đồng minh thân cận - Mỹ. Phát ngôn viên Tan lại cho rằng nguồn cơn gây căng thẳng và quân sự hóa Biển Đông đến từ các bên ngoài khu vực.

Theo NATO, quy mô quân sự, đặc biệt là tham vọng bành trướng lãnh thổ của Trung Quốc đang đặt ra những thách thức nghiêm trọng về an ninh toàn cầu.

INDONESIA PHÁT HIỆN HỘP ĐEN CỦA CHIẾC MÁY BAY GẶP NẠN

Chính quyền Indonesia hôm 10/1 cho biết đã định vị được hộp đen của chiếc máy bay thuộc hãng Sriwijaya Air sau khi nó đâm xuống biển ngay sau khi cất cánh từ thủ đô Jakarta, theo Reuters.

Chiếc Boeing 737-500, với 62 hành khách và thành viên phi hành đoàn trên khoang, hôm 9/1 đang trong hành trình tới điểm đến nội địa là Pontianak ở West Kalimantan thì biến mất khỏi màn hình radar chỉ bốn phút sau khi cất cánh.

Reuters dẫn lời Soerjanto Tjahjono, người đứng đầu Ủy ban An toàn Giao thông Quốc gia, cho biết đã định vị được hai hộp đen của chiếc máy bay gặp nạn.

Hãng tin này dẫn lời người đứng đầu quan chức quân sự Hadi Tjahjanto cho biết “hy vọng có thể sớm trực vớt chúng”, nhưng không cho biết thời điểm cụ thể.

Hiện chưa rõ nguyên nhân dẫn tới vụ tai nạn máy bay lớn đầu tiên kể từ năm 2018, khi 189 hành khách và phi hành đoàn thiệt mạng khi chiếc Boeing 737 Max của hãng Lion Air đâm xuống Biển Java ngay sau khi cất cánh.

Theo Reuters, ngay trước cả vụ tai nạn mới nhất này, nhiều người Indonesia thiệt mạng vì máy bay rơi hơn bất kỳ nước nào khác trên thế giới trong thập kỷ qua.

VIỆT NAM CÓ 6 TỈ PHÚ TRONG DANH SÁCH FORBES NĂM 2020

Con số các tỉ phú đôla Việt Nam đã tăng lên tới 6 người vào cuối năm 2020, sở hữu khối tài sản tổng cộng lên tới 16,2 tỉ USD trong bối cảnh thị trường chứng khoán tăng mạnh sau khi rớt giá trong một thời gian ngắn vào tháng Ba, VnExpress trích dẫn tạp chí Forbes cho biết.

•
ngô
minh
hằng

*Xuân đến kia rồi, có phải không?
Lá non xanh biếc, nụ đơm hồng
Mặt trời lồng lánh hơn thường lệ
Chim hót lời vui, tiếng hót trong!*

*Riêng ta, xuân đến có gì vui?
Chỉ thấy lòng đau dạ ngậm ngùi
Bốn mươi năm dài, từ mất nước
Quê người, hôn khách, cố hương ơi!*

*Người ở bên nhà, ta ở đây,
Nhớ nhau, nhớ lắm, nhớ từng giây
Bao giờ, ôi đến bao giờ nhỉ?
Trống giục, cờ vàng lộng gió bay?*

*Chúc nhau năm mới, chúc gì nhau?
Không chúc công danh, chẳng chúc giàu
Mà chúc quê hương nòi giống Việt
Hết sâu, hết khổ, hết thương đau!*

Đứng đầu danh sách vẫn là tỉ phú Phạm Nhật Vượng, chủ tịch tập đoàn Vingroup.

Theo danh sách những người giàu nhất thế giới do Forbes công bố hàng ngày, thì tính cho tới ngày 6/1, tỉ phú Phạm Nhật Vượng, 53 tuổi, sở hữu khối tài sản 7 tỉ USD, tăng lên 139 triệu USD so với ngày giao dịch trước. Ông Vượng xếp hạng 345 trên danh sách những người giàu nhất thế giới trong ngày 6/1/2021 (ảnh trên).

Kế đến là nữ tỉ phú Nguyễn Thị Phương Thảo, Tổng Giám đốc Vietjet với khối tài sản 2,5 tỉ USD, tăng thêm 400 triệu USD trong năm 2020 bất chấp tác động nặng nề của đại dịch Covid đối với ngành hàng không. Bà Thảo được xếp hạng 1181 trong danh sách những người giàu nhất thế giới.

Tiếp theo là Chủ tịch tập đoàn Hòa Phát Trần Đình Long, người đã lọt sổ hồi năm ngoái nhưng năm nay trở thành người giàu thứ 3 tại Việt Nam với khối tài sản tăng vọt lên tới 2 tỉ vào cuối năm nhờ giá cổ phiếu tăng mạnh trên sàn chứng khoán. Ông Long xếp hạng 1491 trong danh sách những người giàu nhất của Forbes.

Những tỉ phú còn lại trong danh sách của Forbes gồm có Chủ tịch Techcombank Hồ Hùng Anh, chủ khối tài sản ước lượng 1,7 tỉ USD và xếp hạng 1647 trên danh sách Forbes, sau đó là Chủ tịch tập đoàn Masan Nguyễn Đăng Quang, tỉ phú xếp hạng 5 tại Việt Nam với khối tài sản 1,5 tỉ USD, và Chủ tịch Thaco Trần Bá Dương với khối tài sản trị giá 1,5 tỉ USD, vẫn giữ nguyên so với đầu năm.

Tỉ phú giàu nhất Việt Nam Phạm Nhật Vượng còn được tạp chí Forbes vinh danh là một trong 15 nhà từ thiện hào phóng nhất khu vực Châu Á-Thái Bình Dương.

Theo tạp chí Forbes, ông Vượng và Hội từ thiện Thiện Tâm của ông đã đóng góp 77 triệu USD để tài trợ chống Covid, cấp học bổng và các chương trình y tế khác trong nước.

Ông thành lập Quỹ Thiện Tâm vào năm 2006, chủ yếu để giúp đỡ những người nghèo khó tại Việt Nam, cấp học bổng cho trẻ em cần được giúp đỡ, chăm sóc sức khỏe miễn phí cho những người không đủ khả năng chi trả. Tổ chức từ thiện này còn xây nhà, trung tâm y tế, thư viện, cơ sở hạ tầng cho các cộng đồng có thu nhập thấp và cung cấp các khoản cứu trợ thiên tai.

Thêm vào đó, Vingroup cũng đóng góp 55 triệu USD trong các hoạt động chống dịch Covid-19, như cung cấp máy thở và các thiết bị cho các tổ chức y tế.

HONG KONG BẮT 53 NGƯỜI VÌ ÂM MƯU "LẬT ĐỔ" CHÍNH QUYỀN

Cảnh sát Hong Kong bắt 53 người trong cuộc đột kích lúc rạng sáng hôm 6/1 nhằm vào các nhà hoạt động dân chủ, theo Reuters.

Hãng tin này nhận định rằng đây là cuộc trấn áp lớn nhất kể từ năm ngoái, khi Trung Quốc áp đặt luật an ninh quốc gia mà phe đối lập nói là nhằm dập tắt bất đồng chính kiến ở Hong Kong.

Các nhà hoạt động vì dân chủ nổi bật nhất của Hong Kong bị bắt trong các cuộc đột kích tại 72 nơi vì chính quyền nói rằng cuộc bỏ phiếu không

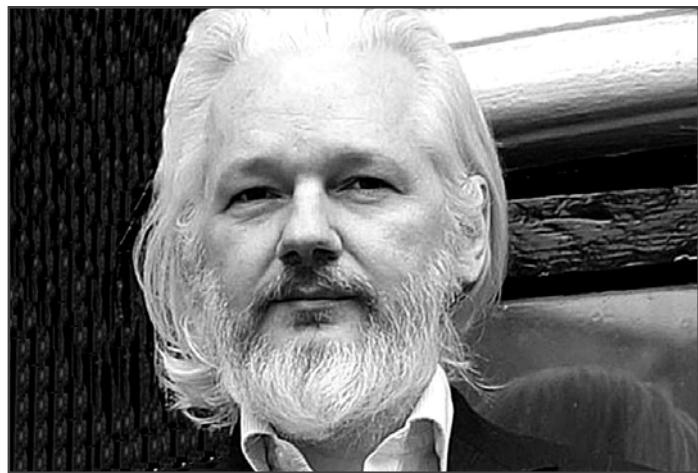
chính thức năm ngoái nhằm chọn các ứng viên đối lập trong cuộc bầu cử ở Hong Kong là một phần của kế hoạch "lật đổ" chính quyền.

Theo Reuters, các vụ bắt giữ liên quan tới một cuộc bỏ phiếu độc lập, chưa có tiền lệ, nhưng không có tính cưỡng hành, nhằm chọn ra các ứng viên đối lập cho cuộc bầu cử lập pháp mà giờ đã bị hoãn.

Tin cho hay, khoảng 1 nghìn cảnh sát tham gia vào các cuộc đột kích, bao gồm việc lục soát các văn phòng của một tổ chức thăm dò ý kiến và một công ty luật.

Reuters dẫn lời ông Chris Patten, thống đốc người Anh cuối cùng của Hong Kong, kêu gọi phương Tây cứng rắn hơn với Trung Quốc, và chỉ trích Ủy ban châu Âu đã mưu tìm một thỏa thuận thương mại với Bắc Kinh.

THẨM PHÁN ANH KHÔNG CHO NHÀ SÁNG LẬP WIKILEAKS TẠI NGOẠI

Nhà sáng lập WikiLeaks, Julian Assange đã không được tại ngoại hôm 6/1 vì một thẩm phán Anh cho rằng có nguy cơ ông bỏ trốn trong khi Hoa Kỳ tìm cách dẫn độ ông, theo Reuters.

Hãng tin này dẫn lời thẩm phán Vanessa Baraitser nói rằng hành vi của ông Assange trong quá khứ cho thấy có cơ sở để tin rằng nếu được thả, ông sẽ lại bỏ trốn.

Theo Reuters, bà thẩm phán đề cập tới việc ông Assange từng vi phạm việc tại ngoại và bỏ trốn tới đại sứ quán Ecuador ở London năm 2012 nhằm tránh bị dẫn độ sang Thụy Điển, nơi ông bị truy nã về các cáo buộc liên quan tới tình dục.

Ông Assange trụ lại ở đại sứ quán này trong vòng bảy năm.

ĐẦU NĂM chúc một chữ

AN

Khi tâm không còn lo lắng muộn phiền và cảm thấy vui vẻ, gọi là An Lạc.

Khi tâm mình không bị lay động bởi sóng gió cuộc đời, gọi là An Bình.

Khi mình nở được nụ cười trên môi gọi là An Vui.

Khi mình chú tâm vào một pháp môn tu tập gọi là An Trú.

Khi tâm mình không còn một chút giao động gọi là An Tâm.

Khi mình cảm thấy thanh thản không còn vướng bận, gọi là An Nhàn.

Khi mình cảm nhận được sự mát mẻ trong lành, gọi là An Nhiên.

Khi mình biết bằng lòng với những gì mình đang có, gọi là An Phận.

Khi mình cảm thấy có được sự bao bọc chở che, gọi là An Toàn.

Khi mình sống đoàn kết hòa hợp với mọi người, gọi là An Hòa.

Khi nơi mình sống cảm thấy được yên ổn, gọi là An Cư

Nghìn thu đời vẫn ngược xuôi
Ta về chốn cũ mà vui với mình
Tìm gì giữa cuộc nhân sinh?
Thưa, tìm hai chữ AN BÌNH, thế thôi!

TẾT NGUYÊN ĐÁN

• TINA TRẦN tổng hợp

Nguồn gốc và ý nghĩa của Tết Nguyên đán

Tết Nguyên Đán hay còn gọi là Tết Âm lịch, Tết Ta ở Việt Nam. Đây là thời khắc giao thoa giữa năm cũ và năm mới, là một chu kỳ vận hành của trời đất, cỏ cây. Tết Nguyên đán ở Việt Nam có ý nghĩa vô cùng quan trọng, thể hiện niềm khát khao của con người về một cuộc sống tốt đẹp hơn, một năm mới với thật nhiều may mắn, an lành, có ý nghĩa lớn lao trong thế giới tâm linh của người Việt.

Nguồn gốc của Tết Nguyên Đán

Tết Nguyên Đán là dịp lễ quan trọng nhất trong văn hóa của người Việt Nam. Chữ Tết Nguyên đán được dịch ra từ tiếng Hán. Tết bắt nguồn từ chữ “tiết”, Nguyên có nghĩa là sự khởi đầu, Đán có nghĩa là buổi sáng sớm, nếu theo đúng nguyên bản thì phải là *Tết Nguyên Đán*.

Lịch âm được tính theo chu kỳ di chuyển của mặt trăng (Lunar Calendar), thời gian của Tết Nguyên đán thường bị lệch so với Tết dương lịch, vì vậy cứ bốn năm sẽ có một năm nhuận. Tết thường kéo dài từ mồng một đến hết ngày mồng bảy.

Tết Nguyên đán là sự giao thoa giữa trời đất, con người và thần linh

Người Việt Nam sống chủ yếu bằng nghề trồng trọt và chăn nuôi, phụ thuộc rất nhiều vào thời tiết nên theo quan niệm của dân gian thì Tết là ngày mà con người cảm ơn trời đất, thần linh vì đã cho họ một năm may mắn vừa qua đồng thời cũng cầu mong một năm mới thuận lợi hơn.

Tết Nguyên đán là ngày đoàn viên

Đối với người Việt thì dù đi đâu, làm gì, đến ngày Tết là tất cả các thành viên ở xa nhà sẽ trở về, cùng nhau sum họp bên mâm cơm Tất niên. Bữa cơm Tất niên sẽ là bữa cơm để các thành viên trong gia đình tổng kết các hoạt động của mình trong suốt một năm qua, những khó khăn, những thành công, những điều còn hạn chế cũng như những mục tiêu cho năm tới. Qua những chia sẻ như vậy, từng thành viên trong gia đình sẽ ngày càng hiểu nhau và gắn bó với nhau hơn.

Tết cũng là dịp để các thành viên trong gia đình tưởng nhớ đến những người thân đã mất của mình, cùng nhau đi tảo mộ, chuẩn bị mâm cơm để mời ông bà, tổ tiên và các thành viên đã

mất trổ về nhà, cùng gia đình thưởng thức một bữa ăn thật ấm cúng.

Người Việt sẽ duy trì mâm cơm cúng ngày Tết suốt từ chiều 30 đến hết Tết.

Tết Nguyên đán: Là ngày làm mới

Tết là thời điểm rũ bỏ tất cả những điều không tốt, không may mắn, những gì đã cũ, chính vì thế mà trước Tết người ta thường dọn dẹp nhà cửa, lau chùi bàn ghế và tất cả các vật dụng trong gia đình để đón năm mới. Chân nến, lư hương thì được đánh bóng; nhà thì được quét vôi, quét sơn lại; cây mai, cây đào thì được trang trí bằng những phong bao lì xì và những đồ trang trí xinh xắn khác.

Trẻ em thì xúng xính trong những bộ đồ mới, mọi người cùng nhau gạt bỏ những hiềm khích, hiểu lầm để cùng nhau đón một năm mới an lành và yên bình.

PHONG TỤC NGÀY TẾT

Phong tục thất truyền

Sêu Tết: Ngày xưa các cặp trai gái đang trong thời kỳ hứa hôn, trước Tết người con rể tương lai phải mang lễ đến biếu bố mẹ vợ.

Trồng và hạ nêu: Trên cây treo một số vật tượng trưng gọi là bùa nêu để trừ tà quỷ.

Hát sắc bùa: Sau giao thừa, trẻ em nhà nghèo tụ thành từng nhóm, đến cửa các nhà vừa hát vừa gõ trống.

Chủ nhà bao giờ cũng mở cửa ra phát tiền mừng tuổi cho các em để hai bên cùng gặp hên.

Gánh nước: Ngay sau Giao thừa hoặc sáng mồng Một, người nhà mang thùng ra sông hoặc ra

giếng làng gánh nước về đổ đầy chum vại, với hy vọng sang năm mới “của cải như nước non”.

Chúc Tết theo thứ tự: Chúc theo thứ tự Mồng một nhà trai, mồng hai nhà vợ, mồng ba nhà thầy. Ngày nay tùy theo thời tiết, đường sá, tiện bên nào thì đến bên đó trước.

Lạy sống ông bà: Con cháu đến chúc Tết việc đầu tiên là phải vào quỳ lạy sống các cố và ông bà.

Phong tục đại chúng

Mua và xin câu đói trước Tết:

Nhiều người ta mua một câu đói hay hoặc một vài chữ Nho, chữ Hán-Nôm, thư pháp chữ Việt mang ý nghĩa cầu an, cầu tài lộc cho năm mới.

Mâm ngũ quả và bàn thờ tổ:

Được bày biện cầu kỳ đầy đủ vật lễ trên bàn thờ gia tiên. Người nội trợ có ý thức mua đủ 5 loại quả và trình bày sao cho đẹp mắt và có ý thể hiện vẻ sung túc của gia đình.

Xông nhà: Người ta nhờ người hợp tuổi, hợp mệnh đến xông nhà, cầu mong sang năm lấy được vía tốt của người xông nhà.

Chọn hướng xuất hành: Sau giao thừa, có người xuất hành đi du xuân luôn. Họ chọn một hướng

tương hợp tương sinh với mình với con giáp của năm để xuất hành cầu tài đón lộc.

Mừng tuổi: Chúc mừng tuổi người lớn (ông bà, cha mẹ, họ hàng) và lì xì cho trẻ nhỏ.

Lễ chùa, dự thánh lễ nơi nhà thờ:

Có người cả năm không đi lễ, nhưng đến Tết nhất thiết phải qua chùa thắp nén hương, dâng tiền giọt dầu hoặc tiền công đức cho chùa hoặc cùng gia đình đến dâng thánh lễ Tạ ơn Thiên Chúa tại giáo đường.

Vào ngày đầu năm, tại chốn linh thiêng, người ta tin rằng điều cầu khấn của mình có nhiều khả năng thành hiện thực.

Mua muối: Đầu năm mọi nhà đều mua muối để cầu may mắn đến. Vẫn có câu là Đầu năm mua muối, cuối năm mua vôi.

Khai ấn và Khai bút: Đầu Xuân, nhầm vào ngày tốt, giờ tốt, người có chức tước khai ấn (đóng con dấu lần đầu tiên trong năm); học trò, sĩ phu khai bút (viết bài hoặc một đoạn văn, một câu thơ... đầu

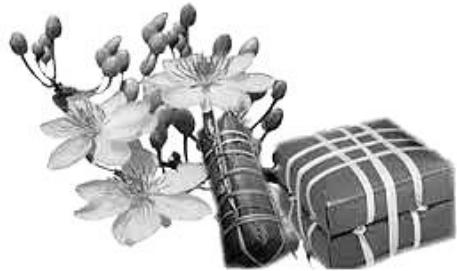
hành chung với tục lệ chọn hương xuất hành và hái lộc. Xin xăm là một hình thức tin vào các thẻ xăm có ghi lời sấm báo trước điềm lành hay dữ trong năm và thường cần có thầy bàn xăm.

Ở miền Bắc có tục “bốc quẻ thẻ” giống như tục “xin xăm” ở phía Nam. Người xin thẻ dâng một lễ mọn rồi chọn lấy một quẻ thẻ bằng tre viết chữ Hán. Trên quẻ thẻ thường ghi một câu văn ngắn gọn rút từ điển tích Trung Hoa cổ. Căn cứ câu văn ấy, người xin thẻ có thể luận ra “tiền định” cuộc đời mình trong năm đó. Nếu không thông thạo Hán Văn, có thể thuê thầy đồ luận giải giúp. Ngày nay, người ta thường bỏ thẻ tre và thay vào đó bằng những tờ bướm in chữ quốc ngữ với lời giải được so, điều này trong đêm Giao Thừa, tại Saigon, chúng ta thường thấy tại Lăng Ông Bà Chiểu.

Ẩm thực ngày Tết

Tùy hành ngũ Việt

Tùy Nam có câu: Đói giỗ cha, no ba ngày Tết. Tết đến, dù nghèo khó đến đâu thì người ta cũng cố vay mượn, xoay sở để có đủ ăn trong ba ngày Tết sao cho “già được bát canh, trẻ có manh áo mới”. Hơn thế nữa, dù có đói khát quanh năm thì đến Tết, mọi người mà nhất là trẻ em thường được ăn uống no đủ. Bữa ăn ngày Tết thường có nhiều món, đủ chất hơn và sang trọng hơn bữa ăn ngày thường. Vì vậy mà người ta cũng thường gọi là “ăn Tết”. Ngoài cơm, ngày Tết còn có:

Bánh truyền thống: bánh chưng, bánh giầy, bánh tét... Đây là các loại bánh đặc trưng cho phong tục ăn uống ngày Tết ở Việt Nam. Bánh chưng và bánh giầy còn được gắn với các sự tích cổ của các vua Hùng, tổ tiên của người Việt.

Dịp Tết người Việt thường tổ chức ăn uống lớn, gọi là ăn cỗ. Các món cỗ trong nhiều gia đình có thể có bóng bì, canh măng, chân giò có nấm hương, miến nấu lòng gà, nem rán, xôi gấc, xôi đỗ, thịt gà, thịt đòn, món xào, giò lụa, giò mỡ, nộm, dưa hành muối.

Mứt Tết và các loại bánh kẹo khác để thờ cúng, sau đó dọn ra để đãi khách. Mứt có rất nhiều loại như: mứt gừng, mứt bí, mứt cà chua, mứt táo, mứt dừa, mứt quất, mứt sầu riêng, mứt mít, mứt khoai, mứt hạt sen, mứt chà-là, mứt lạc, mứt me...

Trái cây, mâm ngũ quả, và đặc biệt là dưa hấu đỏ không thể thiếu trong những gia đình miền Nam.

Dưa hấu được chưng cúng nơi bàn thờ Tổ tiên, bên cạnh các loại mứt, mâm ngũ quả, bánh kẹo..., và nhiều quả dưa còn được gắn thêm chữ Phước - Lộc - Thọ. Sáng mồng một Tết, người nhà cử người bỗng quả dưa để bói cầu may và lấy hên xui.

Các loại bánh mứt kẹo được dùng trong dịp Tết:

Kẹo bánh thì đa dạng hơn như: Kẹo bột, kẹo dồi, kẹo vừng (mè), kẹo thèo lèo, kẹo dừa, kẹo cau, kẹo đậu phụng (kẹo cu-đơ), bánh chè lam... Ngoài ra, Tết còn có hạt dưa, hạt bí, hạt hướng dương, hạt điều, hạt dẻ rang...

Thức uống ngày Tết: Phổ biến nhất vẫn là rượu. Các loại rượu truyền thống của dân tộc như rượu nếp thơm, nếp cái hoa vàng (người Kinh), nếp nương (người Thái), nếp cẩm (người Mường), rượu San lùng, rượu ngô (người H'Mông, người Dao), rượu Mẫu Sơn (người Tày, người Nùng), rượu Bầu đá (Trung bộ), rượu đế (Nam Bộ)... thường được dùng. Sau bữa ăn, người ta thường dùng trà xanh. Ngày nay còn có thêm các loại rượu của phương Tây, bia và các loại nước ngọt.

Ngoài ra, các gia đình miền Nam thường có thêm nồi thịt kho nước dừa (thịt kho rêu), nồi kho qua hầm và nem bì, dưa giá miền Nam, củ kiệu ngâm, bánh tráng (để quấn) để ăn mấy ngày tết.

Miền Bắc có cơm rượu và thịt đòn, dưa hành và ngày trước có chè kho, mọc vân ám, thang ngày Tết, hiện nay ít được biết đến. Miền Trung có dưa món và món tré, giống giò thủ của miền Bắc nhưng nhiều vị củ riêng, thịt

chua và tai heo. Thông thường, người nội trợ miền Nam lục tỉnh nghỉ ngơi, không nấu nướng trong 3 ngày Tết, mà chỉ dùng thức ăn đã được chuẩn bị sẵn trước Tết.

Sự tích cúng gà đêm giao thừa
Phong tục của người Việt Nam xưa nay, mỗi khi đêm giao thừa đến, nhà nhà đều dùng gà để làm vật cúng tế linh thiêng.

Theo truyền thuyết của người Việt xưa nay, khi Ngọc Hoàng mới sáng tạo ra trời đất, Người thấy mặt đất khi đó rất lạnh lẽo, ẩm thấp và u tối, bèn sai mười ông mặt trời (cũng là mười người con của Ngọc Hoàng) suốt ngày đêm chiếu sáng để sấy khô và sưởi ấm mặt đất. Nhưng chẳng bao lâu sau, khi đất đã khô rang, nứt nẻ rồi mà Ngọc Hoàng vẫn quên không thu các mặt trời về, khiến cho mặt đất trở nên nắng hạn, con người khổ sở vì mất mùa và nóng.

Bỗng trên thế gian xuất hiện một chàng dũng sĩ có sức khỏe phi thường và chiếc cung thần linh thiêng tuyệt diệu, chàng giương cung thần lênh, bắn liên tiếp những mũi tên màu nhiệm lên trời, làm rụng 9 ông mặt trời xuống biển. Còn một ông cuối cùng sợ quá, trốn biệt không ló ra nữa. Kể từ đó, mặt đất lại trở lại như xưa, lạnh lẽo và tăm tối.

Không thể chịu đựng được cảnh đêm dày bao phủ triền miên, con người và vạn vật rủ nhau đi tìm gọi mặt trời. Họ đi mãi, đi mãi, ngày này qua ngày khác mà không sao tìm được ông mặt trời cuối cùng, cảnh lạnh lẽo hoang tàn bao phủ khắp mặt đất hoang vu, giá lạnh.

Bỗng một hôm, có một chú gà trống choai khoẻ mạnh và vạm vỡ, chú nhảy lên một cành cây trên ngọn núi cao, dùng hết sức bình sinh, lấy một hơi dài rồi vươn cổ, cất lên một tiếng gáy vang lừng. Kỳ diệu thay, sau tiếng gà gáy ấy, từ phía đông lạnh lẽo kia, một vũng hồng hé rang, và chẳng bao lâu sau, mặt trời to như chiếc mâm son xuất hiện, đỏ rực, từ từ nhô lên khỏi mặt biển, tỏa ra ánh sáng chói lòa, khiến mặt đất lại bừng lên những tia nắng ban mai ấm áp. Cỏ cây, hoa lá cùng vạn vật cùng hò reo vang dậy chào đón ông mặt trời ấm áp đã mang nguồn năng lượng vô biên đến cho muôn loài.

Cũng kể từ ngày ấy, không kể mùa hè nóng bức hay mùa đông giá lạnh, như một thiên chức vẻ vang, sáng nào cũng vậy, chú gà trống đều cất cao tiếng gáy oai hùng gọi mặt trời lên. Mặt trời cũng vậy, dù ngài có ở đâu xa, khi nghe thấy tiếng gà gáy thì đều vươn mình trỗi dậy, vượt qua biển lớn, bay lên trời cao để làm nhiệm vụ chiếu sáng cho muôn loài.

Đêm giao thừa (trừ tịch) là đêm trời đất tối tăm nhất, người ta bảo đó là lúc mặt trời ẩn mình sâu nhất. Nhà nhà bảo nhau cúng một con gà trống với hy vọng, chú gà sẽ đánh thức mặt trời, chiếu sáng cho đù đầy ánh nắng cả năm, mang lại “mưa thuận gió hòa” của cư dân nông nghiệp.

Gà cúng trong đêm giao thừa phải là gà trống hoa, trống mới le te gáy, chưa đập mái với ý nghĩa khoẻ mạnh, tinh khiết, chưa “vướng bụi trần” thì lời thỉnh cầu mới linh nghiệm. Con gà là biểu tượng của một nền văn hoá đi liền với tín ngưỡng tôn sùng mặt trời của nghề nông lúa nước. Lâu dần, cúng gà trống hoa thành phong tục của mọi gia đình Việt Nam vào lúc giao thừa.

Tuy nhiên, đến thời hiện đại nhiều gia đình Việt Nam đã không làm nông nghiệp, câu chuyện gà trống hoa gọi mặt trời không còn được nhiều người biết đến, nếp văn hoá ấy bị mờ dần khiến nhiều người không còn nhớ nữa. Thay vì cúng gà, có người cúng bằng

một khố thịt vai hay một cái chân giò, đó chỉ là những đồ cúng, không mang ý nghĩa văn hóa sâu sắc. Thậm chí, người ta còn suy diễn đơn giản, ngày thơ rằng năm Ty thì không cúng gà vì rắn sẽ vồ gà, năm Dậu cũng không cúng gà vì đã là năm gà thì không cúng gà nữa.

Cúng gà đêm giao thừa là một nét đẹp trong văn hóa Việt Nam, mọi thế hệ cần gìn giữ truyền thống có từ lâu đời này vì đó là một nét đẹp trong phong tục của nhiều dân tộc anh em trong làng Đại Việt .

Sự tích cây nêu

Cây nêu là một cây tre cao khoảng 5-6 mét. Ở ngọn thường treo nhiều thứ (tùy theo từng địa phương) như vàng mã, bùa trừ tà, cành xương rồng, bâu rượu bện bằng rơm, hình cá chép bằng giấy, thường kèm chiếc khánh kêu leng keng.

Sách Gia Định Thành Thông Chí của Trịnh Hoài Đức, Tập Hạ chép rằng: “Bùa trừ tịch (tức ngày cuối năm) mọi nhà ở trước cửa lớn đều dựng một cây tre, trên buộc cái giỏ bằng tre, trong giỏ đựng trầu cau vôi, ở bên giỏ có treo giấy vàng bạc, gọi là “lên nêu”... có ý nghĩa là để làm tiêu biểu cho năm mới mà tảo trừ những xấu xa trong năm cũ”.

Người ta tin rằng những vật treo ở cây nêu, cộng thêm những tiếng động của những khánh đất, là để báo hiệu cho ma quỷ biết rằng nơi đây là nhà có chủ, không được tới quấy nhiễu...

Vào buổi tối, người ta treo một chiếc đèn lồng ở cây nêu để tổ tiên biết đường về nhà ăn Tết với con cháu. Vào đêm trừ tịch còn cho đốt pháo ở cây nêu để mừng năm mới tới, xua đuổi ma quỷ hoặc những điều không may•

MỪNG TUỔI hay LÌ XÌ

Người lớn hay các bậc cha mẹ trong nhà, trong dịp Tết thường tặng trẻ em, con cháu tiền bối trong một bao giấy đỏ, hay “hồng bao”, gọi là “lì xì” với những lời chúc mừng ăn no, chóng lớn, học hành tấn tới, tuy nhiên hiện nay, trong tình yêu thương thể hiện với người thân, trao đổi bao lì xì rất phổ biến mỗi khi có dịp.

Theo cổ tích Trung Quốc thì trong “hồng bao” có 8 đồng tiền (là Bát Tiên hóa thân) được đặt dưới gối đứa trẻ để xua đuổi quỷ dữ quấy nhiễu, vì ma sẽ sợ giấy màu đỏ.

Truyện kể rằng, ngày xưa có một con yêu quái thường xuất hiện vào đêm Giao thừa khiến trẻ con giật mình khóc thét lên. Hôm sau đứa trẻ nhức đầu, sốt cao, làm cho bố mẹ không dám ngủ, phải thức canh phòng yêu quái.

Có một cặp vợ chồng nọ mới sinh được một mụn con trai kháu khỉnh. Tết năm đó, có 8 vị tiên dạo qua, biết trước cậu bé sẽ gặp nạn liền hóa thành 8 đồng tiền ngày đêm túc trực bên cậu bé. Sau khi cậu bé ngủ say, hai vợ chồng lấy giấy đỏ gói những đồng tiền này lại và đặt lên gối con rồi ngủ.

Nửa đêm, con yêu quái xuất hiện định làm hại đứa trẻ thì từ chiếc gối loé lên những tia vàng sáng rực, khiến nó khiếp vía bỏ chạy.

Tiền mừng tuổi nhận được trong ngày Tết gọi là “Tiền mở hàng”. Xưa còn có lệ cho tiền phong bao với số tiền lẻ (chứ không phải là tiền chẵn), ngụ ý tiền này sẽ sinh sôi nảy nở thêm nhiều •

TIN HOA KỲ

ÔNG JOE BIDEN TUYÊN THỆ NHẬM CHỨC, CHÍNH THỨC TRỞ THÀNH TỔNG THỐNG MỸ

Trưa 20/1 (giờ Mỹ), ông Biden chính thức trở thành Tổng thống thứ 46 của Mỹ. Ông Biden tuyên thệ nhậm chức trước sự chứng kiến của Chánh án Tòa án Tối cao John Roberts.

“Tôi trịnh trọng tuyên thệ rằng tôi sẽ đảm đương vị trí tổng thống Mỹ với lòng trung thành và sẽ làm hết khả năng để giữ gìn, duy trì và bảo vệ Hiến pháp Mỹ. Vì vậy xin Chúa hãy giúp tôi!”, ông Joe Biden tuyên thệ.

Cuốn kinh Thánh được sử dụng trong lễ nhậm chức của ông Biden là của gia đình ông từ năm 1893 và từng được sử dụng trong các lễ tuyên thệ của ông với vai trò là Phó Tổng thống.

Ông Biden đã kêu gọi người dân Mỹ sát cánh cùng nhau để vượt qua những thách thức cam go mà đất nước đang đối mặt - một thông điệp ông thường nhắc đến trong suốt chiến dịch tranh cử của mình. “Để vượt qua những thách thức này, để khôi phục linh hồn và đảm bảo tương lai của nước Mỹ cần nhiều điều hơn là những ngôn từ và điều cần nhất trong một nền dân chủ chính là sự đoàn kết”, ông Biden khẳng định.

Cũng trong bài phát biểu này, Tổng thống Biden thừa nhận lịch sử nước Mỹ đã chứng kiến những thời điểm chia rẽ song tuyên bố sự đoàn kết đã

luôn chiến thắng. Ông Biden cam kết sẽ trở thành “một tổng thống của tất cả người dân Mỹ”, bao gồm cả những người không ủng hộ chiến dịch của ông.

“Tôi sẽ đấu tranh hết sức cho cả những người không ủng hộ tôi lẫn những người ủng hộ tôi. Với những người ủng hộ chiến dịch của tôi, tôi xin cúi mình trước niềm tin mà các bạn đã dành cho chúng tôi. Với những người không ủng hộ chúng tôi, hãy để tôi nói điều này. Hãy lắng nghe tôi khi chúng ta tiến về phía trước. Hãy phán xét tôi và trái tim của tôi. Nếu các bạn vẫn không đồng ý với tôi, vậy thì cứ như thế. Đó là dân chủ. Đó là nước Mỹ. Nhưng hãy lắng nghe rõ ràng điều này. Sự bất đồng không được dẫn đến sự chia rẽ. Và tôi cam kết điều này với các bạn: Tôi sẽ trở thành tổng thống của tất cả người dân Mỹ. Và tôi hứa với các bạn, tôi sẽ đấu tranh không ngừng nghỉ cho những người không ủng hộ tôi và những người ủng hộ tôi”.

HOA KỲ HÀNH QUYẾT NỮ TÙ NHÂN ĐẦU TIÊN KỂ TỪ NĂM 1953

Tin từ Terre Haute, Indiana - Vào hôm thứ Ba (12/1), nữ tù nhân Lisa Montgomery (ảnh dưới) đã bị hành quyết bằng hình thức tiêm thuốc độc tại nhà tù liên bang ở Terre Haute, Indiana. Đây là lần đầu tiên trong gần bảy thập niên qua chính phủ Hoa Kỳ đã xử tử một nữ tù nhân. Bà là tù nhân thứ 11 bị tiêm thuốc độc kể từ tháng 7 sau khi Tổng thống Trump ra lệnh tiếp tục các vụ hành quyết liên bang sau 17 năm.

Trong một tuyên bố, luật sư của bà Montgomery, Kelley Henry cho biết tất cả những ai tham gia vụ hành quyết Lisa Montgomery đều phải cảm thấy xấu hổ và nói rằng đây là bằng chứng cho một chính quyền thất bại.

Sau nhiều giờ tranh cãi pháp lý, Tối cao Pháp viện đã ra lệnh cho vụ hành quyết được tiến hành.

Bà Montgomery là người đầu tiên trong số 3 tù nhân cuối cùng bị hành quyết trước lễ nhậm chức của Tổng thống đắc cử Joe Biden, người dự kiến sẽ ngừng các vụ hành quyết liên bang.

Bà Montgomery bị buộc tội giết Bobbie Jo Stinnett, người đang mang thai 8

tháng, rồi dùng dao lấy đứa bé trong bụng của Stinnett. (BBT)

BỊ BẮT VÌ CỐ TÌNH LÀM HỎNG HÀNG TRĂM LIỀU VACCINE COVID-19

Cảnh sát và giới chức liên bang vừa bắt giữ một dược sĩ thuộc trung tâm y tế bang Wisconsin, Mỹ vì cố tình làm hỏng hơn 500 liều vaccine chống Covid-19.

Bác sĩ Jeff Bahr, thuộc Tập đoàn y tế Aurora Grafton Health, cho biết, trung tâm y tế Aurora lần đầu được báo cáo các liều thuốc bị hỏng vào hôm 26/12. Những liều vaccine này bị một nhân viên cố tình bỏ ra qua đêm khỏi tủ làm lạnh bảo quản.

Người này bỏ vaccine khỏi tủ đông suốt đêm 24/12/2020 rồi đưa trả vào vị trí cũ. Không có liều vaccine nào được tiêm vào ngày 24 và 25/12, nhưng có 57 liều được sử dụng vào ngày 26/12. Bác sĩ Bahr cho biết, vaccine được tiêm sẽ không có hại hay tác động tiêu cực nào “nhưng không hiệu quả”. Số vaccine bị hỏng đã được loại bỏ. Vaccine Covid-19 của hãng Moderna chỉ được bảo quản tốt trong môi trường đông lạnh. Ở môi trường thông thường, vaccine sẽ không còn tác dụng sau 12 giờ đồng hồ.

Bahr cho biết thêm, sau điều tra sơ bộ, dược sĩ trên đã thừa nhận hành vi cố tình phá hoại vaccine. Tuy nhiên động cơ phạm tội vẫn chưa được thông tin cụ thể. Ông Bahr cho biết, họ “chưa thể đưa ra bình luận hay phán quyết về động cơ” cho tới khi có kết luận của cơ quan điều tra. “Đây là tình huống do hành vi xấu của cá nhân”, Bahr nói.

TRẢI QUA MỘT TUẦN CHẾT CHÓC NHẤT

Hoa Kỳ đã trải qua tuần chết chóc nhất trong đại dịch khi ghi nhận hơn 22,000 ca tử vong chỉ trong tuần trước và lập kỷ lục tuần thứ hai liên tiếp, với tiểu bang California là điểm nóng của đại dịch.

Theo các viên chức quận Los Angeles, số ca tử vong do COVID-19 ở quận đã tăng 1125% trong hai tháng qua. Theo bác sĩ Brad Spellberg của Trung tâm Y tế Quận Los Angeles thuộc USC, bệnh viện lớn nhất trong khu vực, hệ thống y tế của tiểu bang đang sụp đổ trước đại dịch.

Theo bộ y tế California, tiểu bang đã ghi nhận 30,000 ca tử vong kể từ mùa xuân năm ngoái và

dự kiến sẽ tăng lên 70,000 vào đầu tháng 4. Trong khi đó, cuộc đua trong việc tiêm vaccine vẫn đang diễn ra. Các sân vận động và hội chợ trong tiểu bang đang trở thành những địa điểm tiêm vaccine lớn. Sân vận động Dodger, nơi xét nghiệm COVID lớn nhất ở Hoa Kỳ, đang trở thành địa điểm tiêm chủng trong tuần này. Các viên chức miền Nam California hy vọng sẽ tiêm vaccine cho 12,000 người/ngày để thực hiện mục tiêu tiêm vaccine cho nửa triệu người vào cuối tháng 1.

Tiểu bang California đang phải vật lộn để đối phó với sự gia tăng các ca nhiễm COVID và đồng thời phải điều trị cho những bệnh nhân nhiễm COVID-19 nặng. Thống đốc Gavin Newsom cho biết cả bệnh viện và đơn vị chăm sóc đặc biệt đều đang chứng kiến số ca nhập viện cao nhất trong vòng nhiều tháng qua.

California đang đến gần con số 30,000 người tử vong do COVID-19, trong bối cảnh đại dịch đang tiếp tục gây tràn ngập các bệnh viện. Vào Chúa nhật (ngày 10 tháng 1), tiểu bang đã báo cáo 468 ca tử vong. Tổng số người chết ở California kể từ khi bắt đầu đại dịch đã tăng lên 29,701 người, với mức cao kỷ lục trong một ngày là 695 người được ghi nhận vào Thứ bảy (ngày 9 tháng 1).

Trong khi đó, số ca nhập viện là gần 22,000 người và các mô hình tiểu bang dự đoán con số đó có thể đạt 30,000 vào ngày 1 tháng 2.

Sự gia tăng các ca bệnh sau Halloween và Lễ Tạ ơn đã tạo ra số ca nhập viện cao kỷ lục ở California, và giờ đây, những bệnh nhân bị bệnh nặng nhất trong số đó đang tử vong ở mức độ chưa từng có.

Hiện tại, nhiều bệnh viện ở Los Angeles và các khu vực bị ảnh hưởng nặng nề khác đang gặp khó khăn để theo kịp số người nhiễm bệnh và khuyến cáo rằng họ có thể cần phải phân bổ việc chăm sóc khi các đơn vị chăm sóc đặc biệt ngày càng ít.

Các nhà điều dưỡng và trung tâm phục hồi chức năng đang tiếp nhận bệnh nhân được chuyển đến từ các bệnh viện của Quận Los Angeles đã hết giường.

NHÀ QUẢN Ở CALIFORNIA CHỨNG KIẾN SỰ GIA TĂNG SỐ NGƯỜI CHẾT VÌ ĐẠI DỊCH

Trước tình trạng California đang đổi mới với đợt bùng phát COVID-19 vào mùa đông, một nhà quản ở phía nam San Francisco đang chứng kiến

số lượng người chết do coronavirus cao nhất kể từ khi đại dịch bắt đầu.

Ông Robert “Bob” Gordon, chủ tịch và giám đốc điều hành của Hiệp hội nghĩa trang Cypress Lawn ở Colma, được một số người gọi là Thành phố của người chết vì có đến 15 nghĩa trang được xây dựng tại đây, cho biết trung bình họ lo tang lễ 10 đến 12 ca tử vong liên quan đến COVID mỗi tháng. Con số đó đã thay đổi vào tháng 12. Bây giờ họ đang thấy gấp bốn lần sáu lần. Ông Gordon cho biết dù đã có chuẩn bị trước, nhưng số lượng nhiều đến như vậy vẫn khiến hệ thống của thành phố bị tràn ngập.

Một trong những bước chuẩn bị trước là khi thành phố mua hai thùng lạnh để chứa thi thể vào mùa xuân năm ngoái. Các thùng lạnh, với sức chứa cho tối đa 50 người, đã không được sử dụng cho đến mùa thu.

Các quyết định khác bao gồm sắp xếp các cuộc họp với những gia đình qua Zoom hoặc FaceTime để hạn chế mọi rủi ro phơi nhiễm với virus. Nhà tang lễ cũng tổ chức các dịch vụ phát trực tuyến cho các gia đình, và họ có thể xem tang lễ trực tiếp hoặc sau đó.

Theo ông Gordon, việc nói lời chia tay những người thân yêu đã là một quy trình đầy cảm xúc, và đợt bùng dịch này chỉ làm tăng thêm căng thẳng. Trong bộ phận ướp xác, giám đốc phòng chuẩn bị Alexandra Petrini ước tính rằng trong số 82 gia đình đặt lịch với nhà tang lễ vào tuần trước, ít nhất 40 người chết vì COVID-19 (BBT).

FBI CÔNG BỐ ẢNH NGƯỜI THAM GIA VỤ BẠO LOẠN Ở TÒA NHÀ QUỐC HỘI

Tin từ Washington – Cơ quan Điều tra Liên bang (FBI) đang nhờ sự giúp đỡ của công chúng để xác định những người liên quan đến vụ bạo loạn ở tòa nhà Quốc hội vào hôm thứ Tư (6/1), trong nỗ lực cuối cùng nhằm chống lại kết quả của cuộc bầu cử năm 2020.

Văn phòng Hiện trường Washington của FBI đã công bố thêm 10 bức ảnh khác của những người tham gia vụ bạo loạn vào thứ Sáu (8/1).

Bất kỳ ai có thông tin liên quan đến những người này, hoặc chứng kiến bất kỳ hành động bạo lực trái pháp luật nào tại tòa nhà quốc hội hoặc gần khu vực được yêu cầu liên hệ với Đường dây miễn phí của FBI để trình báo sự việc.

TẾT QUÊ NGƯỜI

Tết nhứt gì đâu, rõ chán phèo,
Không nghe tiếng pháo, chẳng cây nêu!

Thiên hạ đi làm trong sở hết,
Ngoài ngõ, trong nhà thấy vắng teo!

Bánh chưng, bánh tét, thiều mai vàng,
Hàng xóm, bạn bè chẳng thấy sang
Chúc nhau đôi tiếng trong ngày Tết
Cho đỡ u buồn, đỡ xốn xang!

Nơi đây ăn Tết, Tết quê người,
Lạnh lẽo ngoài trời, tuyêt lại rơi,
Nhớ về quê mẹ, buồn da diết,
Quê người ăn Tết, khó mà vui!

Ước hẹn ngày mai sẽ trở về
Thăm hết thị thành đến chốn quê
Trong cảnh thanh bình, không áp bức.
Cảnh ấy Xuân về, Tết đẹp ghê!

• PHAN LỤC

Tin giò chót cho biết FBI và các biện lý Hoa Kỳ đã mở 160 hồ sơ vụ án để truy tố những người ủng hộ tổng thống Trump tấn công vào tòa nhà quốc hội hôm 6 tháng 01. Các cảnh sát liên bang

SEEKING INFORMATION

VIOLENCE AT THE UNITED STATES CAPITOL

WASHINGTON, D.C.
JANUARY 06, 2021

Photograph #31

Photograph #32

Photograph #33

Photograph #34

Photograph #35

Photograph #36

Photograph #37

Photograph #38

Photograph #39

Photograph #40

DETAILS

đã bắt giữ thêm hai nghi can bạo loạn ở Tòa nhà Quốc hội Hoa Kỳ. Hàng chục người đã bị buộc tội sau cuộc tấn công vào Tòa nhà Quốc hội hôm thứ Tư (6 tháng 1), và Cơ quan Điều tra Liên bang hiện đang yêu cầu công chúng giúp xác định danh tính những người tham gia, khi hình ảnh của nhiều người đã xuất hiện trên mạng. Một người đàn ông ở Maryland đã bị đuổi việc vì bị cáo buộc tham gia vụ bạo loạn hôm thứ Tư, sau khi cảnh sát công bố bức ảnh của người này đang đeo thẻ nhân viên của công ty.

Đã có 5 người thiệt mạng trong cuộc bạo loạn, trong đó có một cảnh sát. Jacob Anthony Chansley, người nổi bật trên mạng xã hội với một chiếc mũ sừng, mặc áo choàng lông, sơn mặt và vung một ngọn giáo gắn cờ Hoa Kỳ, đã tự nộp mình cho cảnh sát.

Chansley, còn được gọi là Jake Angeli, đã gọi đến văn phòng FBI của Washington vào thứ Năm (ngày 7 tháng 1) và sau đó nói với các cảnh sát rằng anh ta là một phần của một nhóm “những người yêu nước” đến từ Arizona theo yêu cầu của Tổng thống Trump. Các cảnh sát liên bang cũng đã bắt giữ Adam Christian Johnson, người đã chụp ảnh khi đang cầm bức phát biểu của Chủ tịch Hạ viện Nancy trên tay.

Johnson cũng đã phát video trực tiếp trên trang Facebook của anh ta quay lại cảnh anh đi trên sảnh của Tòa nhà Quốc hội. Video đã bị xóa khỏi các trang mạng xã hội và tất cả các trang của Johnson đã bị gỡ xuống.

Cũng trong thứ bảy, Thượng nghị sĩ Mark Warner, một đảng viên Dân chủ hiện là chủ tịch sắp tới của Ủy ban Tình báo Thượng viện, đã viết thư cho các giám đốc điều hành của 11 nhà cung cấp dịch vụ di động và các công ty mạng xã hội, kêu gọi họ bảo vệ nội dung và siêu dữ liệu liên quan đến cuộc bạo động (BBT)

PHÓ TỔNG THỐNG MIKE PENCE THAM DỰ LỄ NHẬM CHỨC CỦA ÔNG JOE BIDEN

Tin từ Washington, D.C. - Phó Tổng thống Mike Pence đã tham dự lễ nhậm chức của Tổng thống đắc cử Joe Biden. Quyết định của ông Pence đến xem lễ tuyên thệ nhậm chức của ông Biden tại Tòa nhà Quốc hội Hoa Kỳ vào ngày 20 tháng 1 là một hành động chia tay công khai khác với Tổng

VĨNH BIỆT NHẠC SĨ LAM PHƯƠNG

**NHẠC SĨ
LAM
PHƯƠNG**

1937 - 2020

Trăm Nhớ Ngàn Thương... Một vì sao sáng trên bầu trời nghệ thuật vừa vụt tắt. Một trong những tên tuổi lớn nhất của âm nhạc Việt Nam đã vĩnh viễn ra đi. Nhạc sĩ Lam Phương, tên thật là Lâm Đình Phùng, sinh ngày 20 tháng 3 năm 1937, đã trút hơi thở cuối cùng vào lúc 6:07pm ngày 22 tháng 12, 2020 tại Fountain Valley, California.

Ông là một trong những người tiên phong của tân nhạc miền Nam với tài sáng tác gồm hơn 200 tác phẩm trải rộng trong nhiều đề tài, nổi danh từ năm 17 tuổi với sáng tác Chuyến Đò Vĩ Tuyến và sau đó là Kiếp Nghèo, Lam Phương là một trong những tác giả được yêu mến nhất với vô số những tác phẩm nổi tiếng như Thành Phố Buồn, Duyên Kiếp, Tình Bơ Vơ, Đèn Khuya, Nắng Đẹp Miền Nam, Khúc Ca Ngày Mùa, Tình Anh Lính Chiến, Đoàn Người Lữ Thủ, Biển Tình, Lầm, Say, Bài Tango Cho Em, ... Dòng nhạc Lam Phương có sức lan tỏa rộng rãi tới khắp mọi tầng lớp trong xã hội, được thuộc nằm lòng và yêu chuộng qua nhiều thế hệ cho đến tận bây giờ. Cuộc đời đầy thăng trầm biến động của người nhạc sĩ tài hoa đã khép lại. Sự ra đi của ông là một mất mát to lớn cho nền nghệ thuật Việt Nam. Các nghệ sĩ VN và những người yêu nhạc đều tri ân nhạc sĩ Lam Phương cho tất cả những đóng góp của ông, và cầu mong nhạc sĩ yên nghỉ nơi cõi lành (Nguồn Paris By Night) •

thống Trump kể từ cuộc bạo loạn làm rung chuyển Washington.

Vào thứ Sáu (ngày 8 tháng 1), Tổng thống Trump cho biết ông sẽ không tham gia lễ nhậm chức của ông Biden, một hành động khác với thông điệp “hàn gắn và hòa giải” mà vị Tổng thống đương nhiệm nêu lên vào một ngày trước đó.

Phát biểu từ Wilmington, Delaware vào thứ Sáu, ông Biden đã hoan nghênh quyết định của Tổng thống Trump, đồng thời nói rằng ông rất vinh dự nếu ông Pence tham gia buổi lễ. Theo truyền thống, các tổng thống sắp mãn nhiệm và tân tổng thống sẽ cùng nhau đi xe từ Tòa Bạch Ốc đến Tòa nhà Quốc hội Hoa Kỳ để dự lễ nhậm chức. Tổng thống Trump không phải là tổng thống sắp mãn nhiệm đầu tiên không tham dự lễ nhậm chức của người kế nhiệm. Những người khác là Cựu Tổng thống John Adams, John Quincy Adams và Andrew Johnson.

Giống như Tổng thống Trump, ông Johnson cũng từng bị luận tội. Trước lễ nhậm chức, hơn 6,200 thành viên Vệ binh Quốc gia sẽ được điều động đến thủ đô của quốc gia và ở lại khu vực trong ít nhất 30 ngày. Việc điều động sẽ bảo đảm rằng các thành viên Vệ binh Quốc gia sẽ sẵn sàng cho buổi lễ nhậm chức của ông Biden. (BBT)

CÁC NHÀ NGOẠI GIAO MỸ HỦY CHUYẾN ĐI ĐÀI LOAN, ÂU CHÂU

Vào thứ ba (ngày 12 tháng 1), Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ cho biết họ đã ngừng tất cả các chuyến đi trong tầm ngày cuối cùng của chính quyền Tổng thống Trump,

bao gồm cả chuyến thăm dự kiến của Đại sứ Hoa Kỳ tại Liên Hiệp Quốc, bà Kelly Craft, đến Đài Loan. Đây là sự thay đổi đột ngột về kế hoạch mà Bộ Ngoại Giao cho rằng là cần thiết để hỗ trợ quá trình chuyển giao quyền lực cho chính quyền sắp tới của ông Biden.

Thông báo được đưa ra trong bối cảnh Bắc Kinh đưa ra những lời đe dọa chống lại chuyến đi dự kiến tới Đài Bắc và sự phẫn nộ ở Washington và châu Âu về vai trò của chính quyền Tổng thống Trump trong việc kích động cuộc tấn công bạo lực vào Tòa nhà Quốc hội Hoa Kỳ vào tuần trước.

Ngoại trưởng Mike Pompeo, một đồng minh trung thành của Tổng thống Trump, đã lên kế hoạch gặp những người đồng cấp ở Luxembourg và Liên minh Châu Âu, nhưng các nhà ngoại giao châu Âu đã từ chối gấp gáp ông sau vụ tấn công tuần trước.

Một nữ phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao xác nhận rằng lệnh này sẽ áp dụng cho chuyến đi dự kiến của bà Craft đến Đài Loan từ ngày 13 đến ngày 15 tháng Giêng. Chuyến đi của bà Craft được công bố vào ngày 7 tháng 1, một ngày trước khi bộ ngoại giao nói

Chúc Mừng Năm Mới

LGT. Richard Alvin Gessert là một độc giả của nguyệt san Người Việt Illinois, từng học tiếng Việt từ năm 2012 và cũng từng góp mặt trong buổi triển lãm về nghệ thuật tại HNV năm 2014, hiện làm việc tại UIC và Northwestern Ubiversity.

Sưu tập được một số lời chúc Tết mà mình cho là đẹp, Rich đã bỏ thời gian dịch thuật rồi gửi cho chúng tôi để xin đóng góp trong số báo Tết. Xin được trân trọng giới thiệu.

Sang năm mới chúc mọi người có một bầu trời sức khỏe, một biển cả tình thương, một đại dương tình cảm, một điệp khúc tình yêu, một người yêu chung thủy, một tình bạn mến mông, và một gia đình thịnh vượng. Chúc các bác, các cô chú, các anh chị, các bạn, và các em sang năm mới vạn sự như ý, tysự như mơ, làm việc như thơ, đời vui như nhạc, coi tiền như rác, coi bạc như rơm, chung thủy với Cơm và sắt son với Phở.

• (st dân gian)

Wishing you a skyful of health in the new year, a sea of compassion, an ocean of affection, a chorus of love, a loyal lover, an immense friendship, and a prosperous family. May all your wishes come true, may a billion things be dream-like, may you work as lyrically as poetry, may life be as joyous as music, may money be viewed as trash, may silver be viewed as straw, in good faith with “Cơm” (rice) and with “Phở” (vermillion).

• Translated by RICHARD ALVIN GESSERT

rằng ông Pompeo đã gặp gỡ ứng cử viên ngoại trưởng của tổng thống đắc cử Joe Biden.

Chính phủ Trung Cộng, vốn coi Đài Loan là một tỉnh ly khai và phản đối các chuyến thăm chính thức giữa Hoa Kỳ và Đài Bắc, cho biết sau thông báo hôm thứ Năm (ngày 7 tháng 1) rằng Hoa Kỳ đã “đùa với lửa” bằng cách cử bà Craft đến đó.

TỔNG THỐNG TRUMP RỜI TÒA BẠCH ỐC

Tổng thống Mỹ Donald Trump đã rời Tòa Bạch Ốc và vừa tới căn cứ Joint Base Andrews - nơi ông sẽ có một lễ chia tay ngắn tại đây trước khi có chuyến bay cuối cùng trên chuyên cơ tổng thống Không lực Một để tới tư dinh tại Mar-a-Lago, Palm Beach, bang Florida.

Theo lịch trình, ông Trump đã có một bài phát biểu tại căn cứ này. Một nguồn tin thân cận với TT Trump cho biết Tổng thống Trump đã dành tối cuối cùng ở Tòa Bạch Ốc để đưa ra hàng loạt lệnh ân xá và ký các loại hồ sơ.

Các nguồn tin cho biết cảm giác buồn vui lẫn lộn là không khí bao trùm gia đình ông Trump ngày rời thủ đô. Một nguồn tin khác thì cho biết ông Trump cảm thấy bớt căng thẳng hơn khi có thể để lại phía sau sức ép trên cương vị của một tổng thống.

Tổng thống Trump và đệ nhất phu nhân Melania Trump đã đến căn cứ Joint Base Andrews để dự buổi lễ chia tay cuối cùng. Phát biểu tại sự kiện này, đệ nhất phu nhân Melania Trump khẳng định: “Trở thành đệ nhất phu nhân là niềm vinh dự lớn nhất của tôi. Cảm ơn tình yêu và sự ủng hộ của các bạn. Các bạn sẽ luôn ở trong tâm trí và những lời cầu nguyện của tôi. Cầu Chúa phù hộ cho tất cả các bạn, gia đình các bạn và đất nước xinh đẹp này. Xin cảm ơn”.

BẢN TIN TỪ CỘNG ĐOÀN CÔNG GIÁO MÂN CÔI

Như nhiều người trong cộng đoàn công giáo Mân Côi, Giáo xứ St Henry Chicago đã được phổ biến về sự kết hợp một số giáo xứ trong Chương trình Canh Tân.

Kể từ sau ngày 31 tháng 1 năm 2021, mọi sinh hoạt tại Giáo xứ St Henry (tọa lạc tại 6335 N. Hoyne Ave., Chicago) sẽ chấm dứt sau giai đoạn chuyển tiếp.

Tất cả các Thánh Lễ và nghi thức phụng vụ sẽ được tiếp tục cử hành tại nhà thờ Thánh Magaret Mary (tọa lạc tại 2324 W. Chase, Chicago, IL 60660 – Cha Chánh xứ: Lm. Ambrosio Nguyễn Hùng Phi) **bắt đầu từ ngày 1 tháng 2 năm 2021**.

Chúng tôi xin thông báo giờ lễ cuối tuần:

• Thứ Bảy (Saturday):

Xưng Tội: (Reconciliation) :

3:00 pm- 3:30 pm.

- Thứ Bảy thứ nhất và thứ ba trong tháng (Tiếng Anh).

- Thứ Bảy thứ hai và thứ tư trong tháng (Tiếng Việt & tiếng Anh).

Thánh Lễ (Mass Times):

4:00 pm - Tiếng Anh

6:00 pm - Tiếng Việt

• Chúa Nhật (Sunday):

Thánh Lễ (Mass Times):

7:30 am - Tiếng Việt

9:30 am - Tiếng Anh

11:30 am - Tiếng Việt

1:30 pm - Tiếng Anh

Rửa Tội (Baptism):

- 3:00 pm Chúa Nhật thứ hai trong tháng (Tiếng Anh).

- 3:00 pm Chúa Nhật thứ ba trong tháng (Tiếng Việt).

NĂM SỬU NÓI CHUYỆN TRÂU

• PHẠM HOÀNG CHƯƠNG

Cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu trong năm Tý đang ngày càng thê thảm, sa lầy trầm trọng chưa biết khi nào mới đúng đáy thì Xuân năm Sửu đã bắt đầu lấp ló ở cuối đường hầm. Con trâu biểu hiệu cho no đủ, đất ruộng màu mỡ, gạo thóc đầy kho, không biết có đem lại điều gì phấn khởi, tin tức sáng sủa nào cho nhân loại nói chung, hay cũng lại ì ạch chậm chạp mò mẫm trong vũng lầy kinh tế thế giới tối mò như một năm qua.

Trâu là con vật to lớn, có sức mạnh, nhưng lại hiền lành, cần cù, . Nhẫn nại, nhưng lại nặng nề, chậm chạp, không được lanh lợi nhanh trí như loài khỉ mèo, chuột vượn. Nói đến trâu, ai cũng liên tưởng đến ruộng đất, đồng áng, công việc cày bừa vất vã ở chốn thôn quê, cũng như tâm tình hiền lành chất phác của người nông dân quanh năm suốt tháng chỉ biết an phận làm ăn bên mái nhà tranh vách đất. Nhưng ở đời Trời sinh, người cũng như vật, hễ hiền quá thì lại hay cọc, nên đôi khi, cũng như voi, trâu có thể nổi điên rượt người hay cop chạy có cờ và dùng sừng để chém. Khi đã điên lên thì vô cùng hung dữ, sức mạnh vô song, quyết đánh kẻ thù tới chết mới thôi. Có người cho ngoài cặp mắt hiền ra, trâu bò, lừa ngựa có mặt mũi rất cổ quái, dị hợm, dữ dằn, nếu ban đêm gặp có thể làm ngất xỉu con nít và những người yếu bóng vía. Do đó, thành ngữ “đầu trâu mặt ngựa” dùng để diễn tả những phuơng bất lương côn đồ, thảo khấu, sống bằng nghề đâm thuê chém mướn. Thậm chí bọn nhai sa, ngục tốt hành hạ tội nhân dưới địa ngục cũng được vẽ như một thứ quái vật mình người mặt thú (trâu ngựa), le lưỡi máu me, dáng dấp hung dữ, tay cầm mã tấu, chĩa ba.

Trâu là con vật ăn uống đơn sơ giản dị, không làm phiền đến chủ, không làm chủ phải tốn tiền mua thức ăn như những loài heo, gà, chó, ngựa. Bao lâu trời còn mưa, cỏ cὸn mọc trên đất thì trâu tự lo cho đầy bao tử, không hề phàn nàn chê khen, làm phiền đến chủ. Ngày thì làm lụng, lúc nghỉ ngồi ung dung gặm cỏ, đêm đến thì phơi thây ngoài sân, màn trời chiếu đất, yên lặng ngủ nghỉ. Trong

khi Voi trấn áp muôn loài trong rừng với thân xác khổng lồ, bước đi huỳnh huỳnh, đậm chân dẫm nát mìn cọp, trâu đích thị là “voi của đồng cỏ”, bụng to như thùng rượu vang, sừng cong nhọn bén như hai thanh đao sắt, sẵn sàng đương đầu với cọp beo không ngán. Voi và trâu, tuy có sức khỏe vô địch, lạ lung thay lại không ăn thịt, không sát sinh hại vật, không tranh giành thức ăn với con người và các thú khác. Trời sinh thức ăn rẽ tiền cho voi và trâu là cỏ. Nghé con còn bú sữa trâu mẹ, chứ khi đầy năm rồi thì đã bắt đầu ăn cỏ non. Cỏ thì ở đâu cũng có, con người không phải lo vấn đề lương thực, hay phải chia sẽ bớt thức ăn mình cho trâu. Cho nên khi vợ chồng nào nghèo mà “chót dại ham vui” để nhiều con, hay khi người dân miền Nam VN bị đày lên vùng kinh tế mới sống, thường tự an ủi bằng câu “Trời sanh voi (trâu), Trời sanh cỏ”, rồi nai lưng ra làm chết xác.

Nghé con mới dứt sữa mẹ, chỉ biết ăn cỏ non đã đành, thế nhưng tại sao thỉnh thoảng trâu già (đực) cũng thích gặm cỏ non” Có

thực như vậy không, hay chỉ là câu tục ngữ hài hước của dân gian. “Trâu già gặm cỏ non”, có

lẽ do dân miền Nam chế ra, ám chỉ mấy ông già răng rụng mà còn ham gái tơ, ai nghe cũng không khỏi nín cười. Không biết cụ Nguyễn công Trứ và Nguyễn Trãi ngày xưa, 70 tuổi còn lấy nàng hầu trẻ, có bị dân chúng cùng thời chê cười không, hay vì uy danh quá lớn mà dân thường không dám mạo phạm. Cũng có thể lúc đó câu tục ngữ này chưa ra đời, vì đất miền Nam bấy giờ còn hoang vu, chưa được chúa Nguyễn khai phá mở mang.. Tội nghiệp thay cho các loài súc vật, bị con người coi là loài hạ đẳng, chuyên môn lôi ra ví von trong thơ văn, tục ngữ, ca dao để làm trò cười chế nhạo những kẻ bất lương gian ác. Chẳng hạn như: “Mèo khen mèo dài đuôi”, “nuôi Ông tay áo, nuôi Khỉ dòm nhà”, “cháy nhà ra mặt Chuột”, “chủ vắng nhà Gà vọc niêu tôm”, “ngu như Bò”, v.v... Theo thiển ý tôi thấy, các loài thú vật vô tích sự, phá phách, ăn hại như khỉ, rắn, chuột, chồn, cọp có thể đem ra để ví von châm chọc người xấu, còn đối với trâu, bò hiền lành làm lợi cho nhà nông thì thật là bất công và tội nghiệp cho các loài này.

Đã vậy, trong đám gia súc gần gũi con người, chưa có con vật nào lao động hết mình, làm việc cật lực, giúp chủ mưu sinh đắc lực bằng trâu bò. Thật thế, cả cuộc đời, trâu chỉ biết nai lưng, gồng cổ ra làm quẩn quật trong vũng sinh lầy, giúp gia đình chủ no cơm ấm áo, không hưởng được lạc thú nào ở đời, đến khi già yếu lại bị xẻ thịt, phơi da, cắt móng, bán mang tiền về cho chủ. Sinh ra làm con thú khác như lợn, mèo, chó, tuy có khi bị giết thịt, còn được an nhàn no cơm ấm cật lúc sống. Sinh ra làm thân trâu bò, rõ ràng đúng là chỉ để trả Nghiệp, trả nợ một đời dài dầu mưa nắng, rã rời xương cốt chưa đủ, lúc chết cũng không được an nghỉ nguyên lành thân xác. Người Việt trước ở Việt nam quen sống an nhàn, thong thả, tối chừng qua Mỹ ty nạn phải làm quẩn quật hai ba jobs mới đủ trả bills, thường hay tự ví mình như trâu, “đi cà” chứ không phải đi làm bình thường ngày hai buổi theo kiểu công chức Việt nam... Ngựa cũng là con vật sinh ra để lao động trả nợ con người như trâu bò, nên “trâu” hay “đi liền với” “ngựa”, thết rồi mỗi khi nhắc đến Nghiệp chướng nặng nề, dân gian đều nói:

“Làm thân trâu ngựa đền nghìn trúc mai.”

Do đó, những ai sinh tuổi Sửu, tuổi Ngọ, ưa than số mình vất vã như trâu, ngựa, số phải làm hoài chứ không được an nhàn, thảnh thoái, mặc dù có tiền.. Thật ra không phải như vậy, tôi đã từng thấy những người Quý sửu, Mậu ngọ, quyền cao chức trọng, nhà cao, cửa rộng, gia nhân kẻ hầu người hạ trong ngoài. Cũng vậy, những ai sinh năm Hợi không nhất thiết đều là “ở không nằm duỗi cũng no”, cũng có nhiều người lận đận, mất nhà mất job, tay làm hàm nhai qua ngày.

Trâu làm lụng, cày bữa, chuyên chở chắc chắn, nhưng mà chậm. Người ta hay nói “chậm như rùa”, hình ảnh quá đúng, nhưng trâu cũng bị liệt vào loài chậm.Cái gì cũng chậm, nhai cỏ, vẩy đuôi, lội nước, cất bước chậm vì không muốn bon chen ham hố. Trâu như

Tâm Tình Ban Đọc

...Nguyệt san Người Việt Illinois số 441 đã đến tay TDC hôm nay.

Kỳ này đọc báo có nhiều cái hay và khá dí dỏm! Thích lối sưu tập và chọn bài viết của anh em kiểu này. Trong bài, trong chữ hay truyện kể luôn có xen một nụ cười, đùa châm biếm chế độ CSVN bên nhà. Chắc chắn bạn đọc không chán dù là phải đọc những bài về chính trị.

Với nội dung này, tờ báo nói lên được lập trường quốc gia vững chãi của mình.

Xin chúc mừng.

TDC - Phượng Duy

Farragut, San Jose, CA

tác giả Hai Tấm Thẻ Bài - Michiko - Biển Tình...

ông già đứng đĩnh, nhân hậu, từ tốn, không thèm bon chen danh lợi với đám trẻ con ngựa non háu đá.

Trong cổ học tinh hoa, có chuyện “Rửa tai” nói về đối đáp giữa Hứa Do và Sào Phủ là hai văn nhân bên Tàu ngày xưa, có tài mà khinh chê danh lợi, lui về quê làm ruộng, chăn trâu, an bần lạc đạo.

Một anh đứng ở trên dòng nước rửa tai vì không muốn để tai dính những tiếng danh lợi dơ bẩn nhà Vua vừa hứa cho, nếu chịu ra làm quan, một anh đang cho trâu uống nước ở dưới dòng, phải dẫn trâu đi lên trên dòng thật xa vì sợ nước rửa tai của bạn trôi xuống làm bẩn miệng trâu mình. Miệng mồm con trâu mà

còn sợ bị tiếng danh lợi làm hoen ố, huống chi là phẩm giá con người, phải giữ cho thanh cao. Tôi nhớ mãi câu chuyện đó và cho đó là một trong những chuyện hay nhất của Cổ học tinh hoa, vừa triết lý thâm thúy, vừa dạy đời, nói lên một nhân sinh quan cao thượng của người xưa, chỉ muốn làm bạn với thánh hiền tiên Phật. So với những kẻ mua quan bán tước, tranh giành danh lợi, đua nịnh, tham nhũng hối lộ, hám hại lẫn nhau vì đồng tiền chức tước của đám cầm quyền trong nước bây giờ, thật là một trời một vực, thở dài ngao ngán, không biết cách gì so sánh được nữa.

Trong nhân tướng học, người có tướng miệng trâu, hai môi dày mà nở, là tướng phú quý, trường thọ, khôn ngoan. Người có răng trâu, dài đều thẳng hàng, thì vinh hoa bỗng lộc. Người có dáng đi đứng đĩnh như trâu là tướng giàu có nhàn nhã.. Có người bệnh Trâu, viện lí do to xác, nên đi chậm. Nhưng heo cũng to xác, phục phịch, mà sao đánh hơi thấy có thức ăn lại chạy nhanh thế. Đúng ra trâu cũng có chạy, nhưng chỉ khi nào thật cần thiết, hay nguy cơ đến tánh mạng. Cho nên tục ngữ ta có câu: “Trâu chậm uống nước đục”, thật không có gì hay bằng, vừa gợi hình, vừa gợi ý, vừa nghĩa bóng, vừa nghĩa đen, ai nghe qua cũng hiểu liền..

Những người lớn tuổi mới qua Mỹ theo diện H.O hay ODP, thường bị thiên hạ trêu đùa là “trâu chậm uống nước đục”. Những năm 75 cho đến 90, cái gì cũng rẻ, việc thừa người thiếu, tốt nghiệp đại học hai ba hãng kêu mướn, người không đi học cũng “tay trắng mà nên cửa nhà”, hai ba tiệm nail, hai ba cái nhà dễ dàng. Bây giờ, nhà cửa, vật giá, xăng nhớt, cái gì cũng lên, làm ăn cạnh tranh phá giá, người khôn của khó, thất nghiệp liên miên. Vậy mà có nhiều người còn vui vẻ phản bác lại: “Uống nước đục còn hơn không có gì để uống”, thật nghĩ mà thương cho dân Việt mình, bỗng lòng làm con trâu chậm, với sức chịu đựng đáng nể, trong nghịch cảnh nào cũng khắc phục được để ngoi lên..

Văn chương bình dân hay nhắc chuyện “nói dối như Cuội” và “thằng Cuội ngồi gốc cây đa”, Cuội đi chăn trâu cho chủ, giết trâu đãi bạn rồi đem đuôi trâu về cho chủ, báo cáo cợp tha mất trâu vào rừng, ăn thịt bỏ lại cái đuôi. Chủ nổi giận đuổi đi, sau đó đi hoang mới gặp bầy cợp con, bẻ gãy chân, nhờ cợp mẹ mà tìm ra thứ lá cây già nát đắp lành chân gãy, thành thầy lang y chữa bệnh cho người. Trong Việt Sử, cũng có nhắc đến vua Đinh bộ Lĩnh thỏa nhở chăn trâu cho chú, còn bé mà khẩu khí để vương, bày trận Cờ lau chia phe đánh lộn, làm thịt trâu của chú chiêu đãi “quân sĩ” bạn bè. Ở vùng Đồng Tháp lục tỉnh miền Nam trước kia, mỗi năm nước lụt sáu tháng, không có cỏ cho trâu ăn, trâu chết vì đói, nên tới mùa nước ngập, nhà nông phải trả tiền cho bọn “len trâu” chuyên nghiệp, biết võ nghệ, lùa hàng trăm con lên các vùng đất cao nhiều cỏ nương náu, đến mùa nước rút mới lùa về giao trả cho chủ. Người chết cũng không có đất chôn, phải cột đá nặng đìu xác xuống nước hay treo trên cây cao cho chim quạ ăn chồm tới mùa khô.

Trong các tiểu thuyết của nhà văn Sơn Nam, có truyện “Mùa len trâu”, nói rõ về cuộc sống đặc biệt của người dân xứ này, đã được quay thành cuốn phim nổi tiếng rất hay, được giải thưởng Cannes. của Pháp.

Tục ngữ ta lại có câu “Đờn khảy tai trâu”, ám chỉ cho kẻ ngu si dốt nát, không biết thưởng thức nghệ thuật, văn thơ, âm nhạc, mới nghe qua như tiếng mỉa mai độc ác, nhưng nghĩ lại thật vô cùng chí lý. Trâu bò thì chỉ biết ‘cày’ quẩn quật suốt ngày, rảnh rang thì lại ngồm ngoàm nhai đi nhai lại, ung dung tĩnh bơ, lộ vẻ bất cần trước tiếng sáo vi vu, êm đềm, dùi đặt chủ nhân ra sức trổ tài. Chắc hẳn ngày xưa có bậc thi nhân cõi trâu mơ mộng ngắm mây bay gió thoổi, ra sức uốn lưỡi thoổi sáo du dương, hay khảy móng đòn khúc Nam Ai ai oán mà trâu vẫn cứ lim dim tĩnh bơ đại tiện ra cỏ, nên mới tức giận chế ra câu này.

Trong kho tàng ca dao Việt ngữ lại có những bài thơ rất đẹp ca tụng công lao của Trâu và tình cảm ơn sâu nghĩa nặng giữa người với trâu. Trâu là người bạn kề vai sát cánh trong cuộc mưu sinh hàng ngày của nhà nông, cày bừa, đậm lúa, chở hàng, kéo nặng...

Trâu ơi ta bảo trâu này

Trâu ra ngoài ruộng trâu cày
với ta

Cấy cày vốn nghiệp nông gia
Ta đâu trâu đấy ai mà quản công

Một mai cây lúa lên bông

Thì còn ngọn cỏ ngoài đồng
trâu ăn”

Trâu khỏe hơn bò, tuy thịt dai
nhách và không ngon như thịt

bò, giá trị lao động làm ra của cải vật chất rất cao, nên có những dân tộc thiểu số Việt nam có tục lệ nhà gái thách cưới đằng trai bằng trâu bò. Có trâu bò thì có thóc lúa, cơm gạo, thóc lúa có thể đổi lấy quần áo, nữ trang, , nhiều thức ăn khác, không sợ đói. Chả thế mà có một năm Trung quốc chơi xổ nước ta bằng cách đặt mua móng trâu, nhất là trâu cái với giá rất cao, khiến nông gia Bắc việt đua nhau giết trâu lấy móng bán cho Tàu, vô tình hủy hoại nguồn lao động quý giá làm ra lúa gạo, để xảy ra nạn đói và giá lúa tăng cao. Móng trâu không biết có phải là vị thuốc hay như ba Tàu rêu rao không, chứ da trâu chắc chắn làm trống đánh rất kêu, đóng giày mang rất bền. Tục ngữ có câu”Trâu chết để da, người ta chết để tiếng” thì phải biết da trâu bền chắc đến cỡ nào.

Thú vui quê mùa mộc mạc gắn liền với trâu cũng được diễn tả qua thi ca âm nhạc:

Ai bảo chăn trâu là khổ”

Chăn trâu sướng lắm chứ!

Trong nghệ thuật, hội họa, điêu khắc, trâu là một hình ảnh đẹp nên thơ của thiên nhiên, được nhiều họa sĩ Trung hoa và Việt nam chọn làm đối tượng, nhờ dáng dấp hiền lành giản dị mà tiềm tàng sức mạnh , thêm anh mục đồng ngồi trên lưng trâu thổi tiêu lại nói lên cái vẻ tiêu dao thoát tục của người xa lánh danh lợi vật chất tầm thường.

Trong đạo Phật, thiền tông Trung hoa cũng dùng hình ảnh Trâu và chú mục đồng để diễn tả các giai đoạn tu hành đưa đến trạng thái Tâm không giải thoát. Tu đến mức không còn thấy có người có ta nữa thì đã khá, nhưng phải đến khi cái biết ấy cũng không còn nữa mới thực là hoàn toàn giải thoát.

Trở lại câu chuyện thời sự thế giới, nếu những năm trước đánh dấu sự xụp đổ thê thảm của thị trường nhà đất, của hệ thống các ngân hàng thế giới , giá trị cổ phiếu, thì năm Sứu này cũng không cách nào nhanh chóng khôi phục lại cuộc khủng hoảng kinh tế trong sáu tháng hay một năm.

Chậm như trâu thì tuy có từng bước chắc chắn khắc phục giải quyết đi nữa, cũng không bao giờ hy vọng nhanh chóng trở lại thời buổi huy hoàng của đầu thập niên 2000. Trâu không ăn sang, không đòi hỏi nhà cao cửa rộng, chỉ ăn cỏ, ngủ đồng, nên chúng ta cũng phải theo thời, bắt chước trâu, thắt lưng buộc bụng, tiết kiệm ăn uống tiêu xài, sống tri túc thanh bạch, mới có thể yên ổn an lành trong một thời kỳ xáo trộn hung hiểm đầy bất trắc có thể xảy ra cho mọi quốc gia, không biết cho tới mức độ nào!•

Cưới... mỉm chi

HIỂU CHẾT LIỀN!

Một giáo viên dạy tiếng Việt ở trường Đại học Ngoại ngữ Hà Nội giải thích cho một học viên người nước ngoài:

-”Con trai” trong tiếng Việt có nghĩa là “con trai” hoặc “con trai”. Hai loại “con trai” này khác nhau chứ không giống nhau vì “con trai” là “con trai”, và “con trai” là “con trai”.

Nên nhớ là mặc dù từ ngữ giống nhau nhưng “con trai” là “con trai” chỉ giới tính để phân biệt với “con gái”; còn “con trai” là “con trai” lại là một sinh vật dưới biển làm ra ngọc trai.

Như vậy ở bài này, bạn phải hiểu “con trai” theo hai nghĩa khác nhau, và nếu đã hiểu, hãy nói cho tôi biết “con trai” ở đây có nghĩa là gì - “con trai” hay “con trai”?

THÔNG TIN KIỂU VC.

Bắt đầu vào chiến dịch mùa Hè về nông thôn giúp dân đào ao nuôi cá, một tên cán bộ CSVN bước lên sân khấu nói oang oang:

- Đây là chiến dịch hàng đầu của nhà nước ta để giúp cho bà con lông dân nghèo. Mong các chiến sĩ tình nguyện luôn luôn phải ghi lòng tạc dạ câu:”Đi thì dân nhớ, ở thì dân thương...Sinh lý bình thường thì dân mới thích.”•

Chù Möng Naêm Môù

CON TRÂU TRONG CA DAO và DÂN CA

LGT. Trong lịch can chi đã quen dùng ở phương Đông số thứ tự thứ 2 là Sửu tượng trưng bằng con trâu. Giờ Sửu được tính từ 1 đến 3h đêm, là thời gian yên tĩnh nhất, mọi người ngủ say, thế nhưng con trâu lại thức lặng lẽ nhai lại.

Tháng Sửu là tháng Chạp, là tháng mà mọi người hân hoan đón Tết. Trong 12 con vật thời gian, trâu là con vật to nhất, khỏe nhất. Trâu sớm được thuần hóa, gần gũi với con người, giúp con người trong việc đồng áng nên người nông dân coi trâu như người bạn thân...Trong ca dao, dân ca thì trâu cũng được nói đến nhiều...

Vâng, trong ca dao dân ca, trâu được nói đến nhiều vì trâu đóng vai trò quan trọng trong sinh hoạt ở nông thôn. Từ việc ví von về tuổi tác đến việc đồng áng, tình yêu nam nữ... đều có mặt trâu. Trâu gần gũi thân thiết với con người như hình với bóng. Thế nên trong cơ nghiệp nhà nông con trâu được xếp hạng nhất “Con trâu là đầu cơ nghiệp”.

Tuổi sửu con trâu kềnh càng,
Cày chưa đúng buổi lại mang cày về.

Trâu thay sức người làm công việc đồng áng nên việc mua sắm trâu là việc hệ trọng. Nhà nghèo thường khó sắm được trâu để làm mùa, phần nhiều là mướn trâu.

Tậu trâu, lấy vợ, cất nhà
Trong ba việc ấy thật là khó thay

Từ buổi đầu lịch sử, khi dân ta biết trồng cây lúa nước con trâu đã là người bạn thân thiết gắn bó với nông dân. Tất cả đều phải cần cù làm lụng, hỗ trợ cho nhau để có miếng ăn.

Trâu ơi ta bảo trâu này
Trâu ra ngoài ruộng trâu cày với ta
Cấy cày vốn nghiệp nông gia
Ta đây trâu đấy ai mà quản công
Bao giờ ngọn lúa còn bông
Thì còn ngọn cỏ ngoài đồng trâu ăn

Đôi khi người nông dân cũng tâm tình thì thăm to nhỏ cùng trâu như nói chuyện với một đứa trẻ con.

Nghé ơi ta bảo nghé này
Nghé ăn cho béo nghé cày cho sâu
Ở đời khôn khéo chi đâu
Chẳng qua cũng chỉ hơn nhau chữ cần

Tuy bận rộn vất vả trong những ngày mùa nhưng trâu cũng có ngày thong thả đứng bên bờ ruộng ăn cỏ tươi hoặc nằm trong chuồng nhỏ nhẹ nhấm bó rơm khô. Số phận của con trâu và người nông dân gắn bó đồng cam cộng khổ.

Rủ nhau đi cấy đi cày
Bây giờ khó nhọc có ngày phong lưu

Nông dân rất quý con trâu, nó là một phần tài sản của họ. Nó đã được đưa ra so sánh đánh giá sự giàu nghèo.

Thằng bờm có cái quạt mo
Phú ông xin đổi ba bò chín trâu

Và hình ảnh thằng Cuội chăn trâu cũng thật thà đáng thương

Chú Cuội ngồi gốc cây đa
Để trâu ăn lúa gọi cha ời ời
Cha còn cắt cỏ trên trời
Mẹ còn cưỡi ngựa đi chơi cầu vồng

Hình ảnh con trâu cũng được dùng để phê phán những kẻ lừa đảo chỉ biết vì quyền lợi cá nhân.

Lái trâu, lái lợn, lái bò
Trong ba anh ấy chớ nghe anh nào

Hoặc tò thá độ mỉa mai, châm biếm
Thật thà như thể lái trâu,
Yêu nhau như thể nàng dâu mẹ chồng.

Ai cũng biết buôn bán thì không thể có sự thật thà, quan hệ mẹ chồng, nàng dâu cũng rất phức tạp, khó có sự dung hòa được.

Lại có câu ca dành cho người thích lấy vợ dại, ngoan hiền:

Vợ dại thì đẻ con khôn
Trâu chậm lăm thịt, rựa cùn chịu băm

Bởi vậy ta nên trở về với cái vốn có không nên quá mong tưởng. Cái gì của mình có sẵn quý hơn vì nó là có thực.

Trâu ta ăn cỏ đồng ta
Tuy rằng cỏ cụt nhưng là cỏ thơm

Và rất nhiều người bằng lòng với cuộc sống hiện tại, cho như thế là sung sướng hơn người.

Ai bảo chăn trâu là khổ
Không, chăn trâu sướng lăm chứ?
Ngồi lưng trâu ta hát nghêu ngao...

Con trâu cũng là đề tài để người ta trêu chọc nhau một cách tình tứ để quên đi nỗi mệt nhọc:.

Trâu kia kén cỏ bờ ao
Anh kia không vợ đời nào có con
Người ta có trước có sau
Thân anh không vợ như cau không buồng

Cau không buồng như tuồng cau được

Trai không vợ cực lăm anh ơi

Người ta đi đón, về đôi

Thân anh đi lẻ, về loi một mình

Hoặc để gợi chuyện làm quen nhau:

Hời cô cắt cỏ bên đồng

Nuôi trâu cho béo làm giàu cho cha

Giàu thì chia bảy chia ba

Thân em là gái được là bao nhiêu?

Các cô gái cũng hóm hỉnh, đáo để không kém

Cưới em tám vạn trâu bò

Bảy vạn dê lợn, chín vò rượu tăm

Đến khi có vợ rồi nên một lòng một dạ không nên bắt chước những người đi trước năm thê bảy thiếp để rồi gặp phải cảnh.

Ba vợ bảy nàng hầu

Đêm nằm chuồng trâu, gối đầu bằng chổi.

Trâu anh con cưỡi con dòng

Có con đi trước lòng thòng theo sau.

Và đôi khi là những hình ảnh ẩn dụ:

Con trâu có một hàm răng

Ăn cỏ đồng bằng uống nước bờ ao

Thời sống mày đã thương tao

Bây giờ mày chết cầm dao xé mày

Thịt mày tao nấu linh đình

Da mày bịt trống tụng kinh trong chùa

Sừng mày tao tiện con cờ

Làm dao, cán mác, lược dày, lược thưa...

Thời gian dần qua đi. Theo đó, hình ảnh mục đồng vắt vẻo trên lưng trâu, hát nghêu ngao những bài đồng dao cũng đã dần mất đi. Thế nhưng hình ảnh làng quê, đồng ruộng, cây lúa, con trâu vẫn thấm sâu vào tâm hồn người dân Việt (st) •

TIN VIỆT NAM

MỸ VÀ VIỆT NAM CHỦ TRÌ ĐỐI THOẠI CHÍNH SÁCH

“ NHỮNG NGƯỜI BẠN CỦA MEKONG”

Ngày 12/1, Hoa Kỳ và Việt Nam lần đầu tiên đồng tổ chức Đối thoại Chính sách “Những người bạn của Mekong” trong khuôn khổ Quan hệ Đối tác Mekong-Hoa Kỳ mới. Đây được xem là một bằng chứng cho thấy cam kết mở rộng của Hoa Kỳ đối với khu vực sông Mekong.

Trong một thông báo hôm 13/1, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ trích phát biểu của Phó Trợ lý Ngoại trưởng Thường trực phụ trách các vấn đề Đông Á và Thái Bình Dương, Đại sứ Atul Keshap tại đối thoại trực tuyến, nhấn mạnh rằng: “Hoa Kỳ cam kết hướng tới một khu vực Mekong an ninh, cởi mở và thịnh vượng”, đồng thời nêu bật tầm quan trọng của khu vực này đối với vị trí trung tâm của ASEAN và đối với các Tầm nhìn ASEAN về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương.

17 quốc gia và tổ chức tham gia thuộc Đối tác Mekong-Hoa Kỳ và Những người bạn của sông Mekong đưa ra các khuyến nghị về phát triển cơ sở hạ tầng bền vững và kết nối; phát triển nguồn nhân lực và xây dựng nền tảng cho nền kinh tế số Mekong; quản lý nước bền vững, tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường; và ứng phó COVID và hợp tác khu vực về an ninh y tế, theo tuyên bố của Đối tác Mekong-Hoa Kỳ hôm 13/1.

Vào tháng 9/2020, Bộ trưởng Ngoại giao các nước thuộc khu vực sông Mekong cùng Thủ trưởng Ngoại giao Mỹ Stephen Biegun, và Tổng thư ký ASEAN đã khởi động chương trình Đối tác Mekong - Hoa Kỳ, trong đó nêu cam kết của Hoa Kỳ ở khu vực.

DO DỊCH BỆNH, VIỆT KIỀU KHÔNG THỂ VỀ NƯỚC ĂN TẾT

Việt kiều và người Việt bị kẹt ở nước ngoài khó lòng về Việt Nam ăn Tết năm nay do tình hình

dịch Covid-19 đang hoành hành trên khắp thế giới khi chỉ còn một tháng nữa là đến Tết Tân Sửu 2021.

Sau hơn một năm kể từ khi xuất hiện ở thành phố Vũ Hán, Trung Quốc, virus corona chủng mới đã lan ra toàn thế giới và hoành hành dữ dội hơn vào thời điểm cuối năm. Đến ngày 12/1, trên thế giới có trên 92 triệu người nhiễm và gần 2 triệu người tử vong. Những nơi bị dịch nặng nề nhất như Bắc Mỹ và Tây Âu đều có cộng đồng người Việt đông đảo.

Việt Nam đã dừng tất cả các chuyến bay thương mại từ cuối tháng Tư năm ngoái và chỉ cho phép các chuyến bay đưa công dân Việt về nước, nhưng số chuyến bay hạn chế nên chỉ giải quyết nhỏ giọt nhu cầu. Tất cả những ai về Việt Nam trong thời điểm này đều phải cách ly tập trung trong hai tuần lễ.

Cho đến cách nay một tuần, trước tình hình biến thể Covid xuất hiện ở Anh có khả năng lây lan mạnh, chính phủ Việt Nam đã dừng toàn bộ các chuyến bay “giải cứu” từ Anh và Nam Phi. Hôm 9/1, Thủ tướng CSVN Nguyễn Xuân Phúc ra lệnh “hạn chế tối đa” các chuyến bay này cho đến Tết Nguyên đán, theo tường thuật của báo chí trong nước.

Do đó, năm nay sân bay Tân Sơn Nhất ở Saigon được dự đoán sẽ lâm vào cảnh đìu hiu. Mọi năm vào thời điểm cận Tết, phi trường này tấp nập kiều dân về nước, có thời điểm kẻ về người đón nghẹt cứng cả sân bay.

ẤN ĐỘ-VIỆT NAM CÙNG CỔ HỢP TÁC QUẢN SỰ-QUỐC PHÒNG

Đối thoại An ninh Quốc phòng Việt Nam-Ấn Độ lần thứ 13 do Thủ trưởng CSVN Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh, và Bộ trưởng quốc phòng Ấn Độ Ajay Kumar đồng chủ trì diễn ra theo hình thức trực tuyến hôm thứ Hai 12/1, theo The Statesman.

Trong cuộc trao đổi, hai nhà lãnh đạo bàn về kế hoạch hành động xuất phát từ hội nghị thượng đỉnh trực tuyến giữa Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và Thủ tướng CSVN Nguyễn Xuân Phúc hồi tháng 12 năm 2020. Vào dịp này, hai bên cùng công bố “Tầm nhìn chung Việt Nam-Ấn Độ vì Hòa bình, Thịnh vượng và Con người”, tái khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì hòa bình ổn định, an ninh và tự do hàng hải và hàng không ở Biển

Đông, quyết tâm theo đuổi giải pháp hòa bình để giải quyết tranh chấp, dựa trên luật pháp quốc tế, đặc biệt là Công ước Quốc tế về Luật Biển 1982 (UNCLOS).

Tại cuộc họp trực tuyến hôm 12/1, hai bên còn thảo luận về các lĩnh vực hợp tác mới và bày tỏ hài lòng về quan hệ hợp tác tiếp tục phát triển giữa hai nước bất chấp những hạn chế vì đại dịch Covid-19. Hai bên duyệt lại những tiến bộ đã đạt được và cam kết nâng cao hơn nữa quan hệ hợp tác giữa lực lượng vũ trang hai nước trong khuôn khổ mối quan hệ Đối tác Chiến lược Toàn diện.

ĐẢNG CSVN THẢO LUẬN NHÂN SỰ

Các quan chức của Đảng Cộng sản Việt Nam hôm 16/1 nhóm họp tại Hà Nội trong cuộc họp quan trọng ngay trước thềm Đại hội 13 để thảo luận nhân sự cho vị trí Tứ Trụ, bao gồm các trưởng hợp được coi là “đặc biệt”.

Đại hội 13 của Đảng Cộng sản Việt Nam dự kiến sẽ diễn ra từ ngày 25/1 đến 2/2 tới.

Trong bài phát biểu khai mạc hội nghị Trung ương 15, Tổng bí thư Đảng CSVN Nguyễn Phú Trọng nói đây là “Hội nghị cuối cùng của nhiệm kỳ khóa XII, có ý nghĩa cực kỳ quan trọng”.

Nội dung cuộc họp được ông Trọng cho biết bao gồm: “Tiếp tục hoàn thiện công tác nhân sự Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư khóa XIII và chuẩn bị nhân sự lãnh đạo chủ chốt khóa XIII; thông qua Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về công tác nhân sự Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII; thông qua Báo cáo của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về các Văn kiện trình Đại hội XIII; thông qua dự kiến danh sách Đoàn Chủ tịch, Đoàn Thư ký, Ban Thẩm tra tư cách đại biểu của Đại hội XIII; cho ý kiến về Báo cáo tổng kết công tác tài chính đảng nhiệm kỳ 2016-2020.”

Nói về nội dung nhân sự, ông Trọng cho biết: “Tiểu ban Nhân sự và Bộ Chính trị đã thảo luận, cân nhắc kỹ và thống nhất giới thiệu nhân sự lãnh đạo chủ chốt khóa XIII bao gồm các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị thuộc trường hợp “đặc biệt” tái cử khóa XIII và các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị khóa XII đủ tiêu chuẩn, điều kiện, trong độ tuổi tái cử.”

Các trường hợp “đặc biệt” được ông Trọng nói đến thường là các trưởng hợp quá 65 tuổi theo

quy định về độ tuổi lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Những nhiệm kỳ gần đây, Đảng Cộng sản Việt Nam đã chấp nhận một số các trường hợp đặc biệt này mà điển hình là trường hợp của chính ông Nguyễn Phú Trọng đã quá tuổi từ nhiệm kỳ 12 nhưng vẫn ở lại hết nhiệm kỳ. Tại nhiệm kỳ lần này, ông Trọng đã 76 tuổi. Tuy nhiên, có nhiều đồn đoán rằng ông sẽ ở lại suốt đời.

Ngoài ông Trọng, còn một số những trường hợp khác trong Bộ Chính trị hiện tại cũng quá tuổi như Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc - 66 tuổi, Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân - 66 tuổi, Thường trực Ban Bí thư Trần Quốc Vượng - 67 tuổi.

Vào tháng 12 năm ngoái, Chính phủ Việt Nam đã ban hành quyết định. Theo đó, danh sách các ứng viên đề cử làm lãnh đạo Đảng là thông tin “tuyệt mật”. Tuy nhiên, trên các trang mạng xã hội, nhiều người dân vẫn tìm cách “lách luật” để thảo luận về danh sách các ứng viên này.

HƠN 4.500 NGƯỜI NHẬP CẢNH VIỆT NAM TRÁI PHÉP 2 TUẦN ĐẦU NĂM 2021

Có hơn 4.500 người nhập cảnh trái phép vào Việt Nam trong vòng hai tuần đầu tiên của năm 2021. Mới nhất, tính đến 18 giờ trong ngày 15/1 đã có 545 người vượt biên giới vào Việt Nam.

Truyền thông Nhà nước Việt Nam, trong cùng ngày 15/1, dẫn nguồn thông tin từ Ban Chỉ đạo phòng chống dịch COVID-19, thuộc Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng cho biết chỉ trong ngày 15/1 đã phát hiện có 545 người nhập cảnh trái phép vào Việt Nam. Theo đó, tuyến Việt Nam-Trung Quốc được ghi nhận có 391 trường hợp, 6 trường hợp từ Lào và 148 trường hợp từ Campuchia.

Bộ đội Biên phòng Việt Nam cho biết thêm rằng chỉ trong vòng hai tuần đầu tiên của tháng 1/2021, đã có 4.502 trường hợp nhập cảnh trái phép qua đường bộ vào Việt Nam.

Trưởng Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng, chống dịch COVID-19, Phó Thủ tướng CSVN Vũ Đức Đam, tại cuộc họp vào chiều ngày 15/1, cho biết trong mọi trường hợp nhập cảnh qua đường bộ đối với người Việt Nam thì không bị thu phí trong thời gian cách ly tập trung.

Phó Thủ tướng CSVN Vũ Đức Đam cũng cho biết thêm là thời gian cách ly sẽ bị kéo dài đối với người nhập cảnh vào Việt Nam từ vùng có biến chứng mới.

VIỆT NAM GIA TĂNG VI PHẠM NHÂN QUYỀN TRONG NĂM 2020

Cơ quan Chức năng Việt Nam gia tăng hạn chế các quyền dân sự và chính trị cơ bản của người dân, đặc biệt quyền tự do biểu đạt, tự do hội họp trong năm 2020.

Nhận định vừa nêu được đưa ra trong báo cáo tình hình nhân quyền thế giới năm 2021 do Tổ chức Theo dõi Nhân quyền Human Rights Watch công bố ngày 13 tháng 1.

Theo đó, biện pháp siết chặt hạn chế tự do biểu đạt dường như có liên quan đến Đại hội Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ 13 theo kế hoạch sẽ diễn ra từ ngày 25 tháng 1 đến 2 tháng 2 sắp tới.

Theo HRW, trong năm 2020, chính phủ Việt Nam liên tiếp trừng phạt những người lên tiếng chỉ trích chính phủ hoặc những người tham gia các nhóm cổ xúy cho dân chủ, nhân quyền.

Cơ quan chức năng Việt Nam tùy tiện bắt giam hoặc truy tố ít nhất 28 người với cáo buộc vi phạm những tội an ninh quốc gia mơ hồ và thái quá như “tiến hành tuyên truyền chống Nhà nước” hay “lợi dụng các quyền tự do, dân chủ xâm hại lợi ích Nhà nước”...

Ông John Sifton, Giám đốc Hỗ trợ khu vực Châu Á của HRW, nhận định, năm 2020 là một năm khủng khiếp khác nữa đối với tình hình nhân quyền tại Việt Nam. Suốt năm qua, Công an Việt Nam đã tiến hành bắt một số tiếng nói đối lập mạnh mẽ và giam giữ những người bày tỏ quan điểm cũng như thực hành quyền căn bản tự do biểu đạt của họ. Phúc trình của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ năm ngoái nói Việt Nam vi phạm nhân quyền trong một loạt lĩnh vực, trong đó có giam giữ người tùy tiện, tra tấn người bị bắt giam, đối xử bất công với tù nhân, hạn chế quyền tự do biểu đạt, tự do báo chí, tự do internet và tự do tôn giáo.

Ông John Sifton nêu rõ rằng chính phủ Việt Nam sợ dân chủ, sợ truyền thông độc lập và tự do. Ông kêu gọi những nhà tài trợ và đối tác với Việt Nam cần công khai bày tỏ quan ngại về thành tích nhân quyền tồi tệ và thúc ép Việt Nam thực thi những cam kết quốc tế mà họ đã ký kết.

Báo cáo tình hình nhân quyền thế giới năm 2021 của HRW dài 76 trang, trong đó đánh giá lại thực trạng thực thi nhân quyền trong năm qua tại hơn 100 quốc gia trên toàn cầu. Việt Nam lâu nay vẫn tuyên bố luôn “tôn trọng, bảo vệ và thúc đẩy quyền

Tâm Tình Bạn Đọc

Dang cấm túc tại gia buồn cho thế sự và âu lo về trận đại dịch cúm Tàu COVID, chúng tôi nhận tin vui là Nguyệt san Người Việt Illinois tục bǎn.

Ba số Nguyệt san vừa tục bǎn rất phong phú về nội dung gồm những thông báo các dịch vụ trợ giúp cộng đồng tại văn phòng Hội Người Việt cùng những bài viết và sưu tầm hữu ích về nhiều lãnh vực. Các đề tài được trình bày rõ ràng, mạch lạc và rất mỹ thuật. Trình bày một ấn bản như vậy đòi hỏi khá nhiều kinh nghiệm ấn loát và tinh thần phục vụ.

Chân thành cảm ơn Ban Biên Tập Nguyệt san Người Việt Illinois và toàn thể nhân viên điều hành Hội Người Việt.

Trước thềm Năm Mới Tân Sửu,
xin kính chúc một TÂN NIÊN VẠN PHÚC.

• HÀN LONG TOÀN, IL.

con người”. Trong một phản ứng đối với Báo cáo nhân quyền thường niên của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ vào tháng 3 năm ngoái, Bộ Ngoại giao Việt Nam nói báo cáo của Mỹ có nhiều nội dung “thiếu khách quan”.

THUYỀN VIÊN VIỆT TRÊN TÀU HÀN QUỐC BỊ IRAN BẮT CÓ “SỨC KHỎE TỐT”

Việt Nam hôm 14/1 cho biết đã có thể “liên hệ” với hai thuyền viên Việt trên tàu của Hàn Quốc bị Iran bắt giữ.

Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Lê Thị Thu Hằng cho biết rằng theo Đại sứ quán Việt Nam ở Iran, “hai thuyền viên nói trên đều có tình trạng sức khỏe tốt và tinh thần ổn định”.

Bà Hằng nói thêm trong cuộc họp báo ở Hà Nội rằng vào ngày 18/1, đại diện cơ quan ngoại giao của Việt Nam “sẽ được phía Iran tạo điều kiện thăm” các thuyền viên nói trên.

Theo bà Hằng, cơ quan đại diện của Việt Nam ở Hàn Quốc và Iran “đã chủ động trao đổi, làm việc với các cơ quan chức năng sở tại, đề nghị đảm bảo an toàn, sức khỏe và điều kiện sinh hoạt thuận lợi cho các thuyền viên Việt Nam”.

Theo Reuters, Iran hôm 10/1 nói rằng Hàn Quốc nên tránh chính trị hóa vụ bắt giữ tàu, đồng thời thúc ép Seoul dỡ phong tỏa đối với số tiền 7 tỷ đôla bị đóng băng theo các lệnh trừng phạt của Mỹ.

NGHI PHẠM TỬ VONG TRONG TRẠI GIAM CÔNG AN NÓI TỰ TỬ

Một nghi phạm liên quan đến một vụ gây rối trật tự công cộng đã tử vong khi bị tạm giam ở trại giam Chí Hoà, Saigon hôm 6/1/2021 và được công an thông báo là tự tử.

Theo báo Tuổi Trẻ, mẹ của nạn nhân là bà Triệu Ngọc Bình cho biết con bà là Dương Quốc Minh (sinh năm 1998) bị công an bắt vì liên quan đến một vụ gây rối trật tự công cộng ở Quận 1 và bị tạm giam tại trại giam Chí Hoà từ ngày 6/11/2019.

Tuy nhiên, đến tối ngày 6/1/2021, bà Bình nhận được thông báo từ công an cho biết Minh đã tự tử và yêu cầu gia đình đến nhận thi thể.

Báo Tuổi Trẻ trích lời bà Bình cho biết bà nhìn thấy nhiều vết bầm tím trên thi thể của con sau

khi bà đến nhận xác con tại Trung tâm pháp y ở Saigon.

Bà Bình cũng cho biết thêm là bà đã gửi đơn trình báo khẩn cấp đến Viện trưởng Viện Kiểm sát Nhân dân cấp cao tại Saigon, Viện trưởng Viện Kiểm sát Nhân dân và Giám đốc Công an thành phố, khẩn thiết đề nghị điều tra nguyên nhân dẫn đến cái chết của anh Minh.

Những trường hợp người chết trong dien tiến bị công an thẩm vấn, giam giữ đã trở nên khá phổ biến gần đây, thường gây nhiều nghi vấn trong dân chúng.

Phần lớn các trường hợp được công an thông báo là do tự tử nhưng gia đình các nạn nhân thường tỏ ra nghi ngờ la con mình bị tra tấn và giết hại.

tình xa

Còn gì nua mài mong chờ.

Bao nhiêu dù vắng dật dờ buông xuôi.

Một mai ch้าย ngược dòng đời,

Xin thôi không chọn nụ cười riêng em.

Chừng trăng nghiêng ngả bậc thèm,

Cho tôi chuộc lại lời nguyên dở dang.

Bóng em đâm ánh đêm vàng,

Sao Hôm mờ nhạt, tình càng xa thêm...

• Minh Nhã

Đi

• TƯỞNG NĂNG TIẾN

ào ạt di cư vào Nam. Mẹ già kể lại là bà quang gánh hai đầu: một đầu là tôi (*) với người chị kế, và một chú cún con; đầu kia lủ khủ bao bị, mùng mền, áo quần, gạo muối... Sở dĩ phải có thêm con chó nhỏ vì chị tôi từ chối rời nhà, nếu không cho nó đi cùng.

Những kẻ chậm chân - ra đi kể từ ngày ba trăm lẻ một, sau thoả hiệp đình chiến - không còn được coi là dân di cư mà bị coi là “kẻ vượt tuyến.” Chỉ qua tên gọi cũng đủ thấy số phận của họ gian nan hơn hẳn. Đoàn Thêm (trong cuốn Việc Từng Ngày: 1954 - 1964, Nam Chi Tùng Thư xuất bản năm 1966) ghi nhận:

- 4 tháng 10, 1956: 3 người liều chết bơi qua sông Bến Hải vào Nam tìm tự do.

- 19 tháng 11, 1956: 19 người dân Nghệ An dùng ghe vượt biển vào Nam.

- 8 tháng 4, 1957: 41 người dùng thuyền vượt tuyến vào Nam.

“...Bao giờ mà cái chế độ hiện hành còn tồn tại ở Việt Nam thì xây dựng, xem chừng, là điều bất khả. Còn có ai thiết tha chi đến một mảnh đất mà mình chỉ được quyền sống ké (hay sống tạm) thôi...?”

Rời khỏi quê hương, chân ướt chân ráo đến một vùng đất an bình và xa lạ, tôi ngồi thở hổn hển cả năm rồi mới hoàn hồn. Ngó trước - ngó sau: té ra, xứ mình không phải là nơi đầu tiên (hay duy nhất) mà dân chúng phải lũ lượt bỏ của chạy lấy người.

Thiên hạ đã đi tị nạn từ rất nhiều nơi khác, và lầm kẻ đã đi tự lâu rồi. Tuy thế, tôi vẫn tin rằng không dân tộc nào mà chuyện lánh nạn cộng sản lại nhiều khê, và lê thê (kéo dài suốt từ thế kỷ này sang thế kỷ khác) như đám dân Việt cả.

Sau khi Hiệp Định Geneve 1954, gần triệu người miền Bắc

- 28 tháng 10, 1957: 2 sinh viên vượt tuyến vào Nam ...

- 11 tháng 2, 1958: 14 người xuyên qua Lào đến được miền Nam.

Thảm kịch “vượt tuyến” khiến dư luận xôn xao nhất (có lẽ) là trường hợp của Vũ Anh Khanh. Nhà thơ Viên Linh tường thuật:

“Sau 20 tháng 7, 1954, ông tập kết ra Bắc, nhưng rồi chỉ ba năm sau ông quyết định bơi qua sông Bến Hải trở lại quê hương bản quán, thì một mũi tên tẩm thuốc độc từ bờ Bắc bắn theo ông. Thi sĩ đã không tới được bến bờ tự do, Bến Hải đã trở thành một dòng sông vĩnh biệt.”

Hơn hai thập niên sau, sau khi “miền Nam được hoàn toàn giải phóng” không lâu - bắt đầu từ cuối thập niên 1970- Vịnh Thái Lan lại trở thành “vùng biển vĩnh biệt” của hàng trăm ngàn người dân Việt khác. Những kẻ sống sót được nhân loại mệnh danh là boat people vì họ vượt biển bằng thuyền.

Thuyền nhân có hai loại: bán chính thức và chui. Trong tập thể đi chui, thỉnh thoảng, vẫn có lẫn những kẻ đi hôi hay đi ké. Tôi không có vàng để nộp cho chủ ghe, cũng không đủ trơ tráo (hay táo bạo) để đi hôi nên chọn một phương cách thứ hai: đi ké.

Rời trại cải tạo ra, tôi về đến Đà Lạt và được biết mình chỉ được phép sống ké (và sống tạm) ở nhà thô vì không có tên trong sổ hộ khẩu. Thế là tôi đi nữa, dù chưa biết đi đâu. Loay hoay mãi rồi tôi tìm đến một thành phố ven biển. Sau một thời gian bán bánh tiêu, và chạy xe lôi, tôi lân la làm quen (rồi xin phụ việc) cho những người dân ở một xóm chài.

Tôi không phải là tài công, không phải tài cải (thợ nấu) cũng chẳng phải là thợ câu hay thợ lưới ... mà chỉ là thợ viền nên được giao cho mọi việc lặt vặt dưới ghe: quăng phao, kéo đục, lựu tôm, lựu cá, dọn dẹp, lau chùi ... Tôi làm tất tần tật mọi thứ, và không hề đòi hỏi tiền bạc hay thù lao gì ráo trời - ngoài những bữa cơm thanh đạm.

Ban ngày, tôi còn tình nguyện coi ghe từ sáng tới chiều vì lên bờ cũng chẳng có chỗ đi. Biết đi đâu khi túi không có một đồng, và cũng chẳng có một tờ giấy tùy thân để lận lưng. Chỉ lỡ đạp bánh tráng thôi cũng đã đủ phiền rồi; còn nhỡ mà đụng công an thì (ô thôii) chắc chắn là phiền lắm, phiền lâu và phiền lớn. Lại vào tù thêm lần nữa, dẽ như không!

Dân chài vốn hào sảng nên những khi trúng đậm (bất kể cá/tôm) thế nào tôi được kéo lên nhà một ông/bà nào đó để ngồi lai rai ba sợi suốt đêm, khỏi phải ra khơi. Cái gì chở rượu thì chịu quá nhưng vì chỉ thuộc thành phần nhậu ké nên tôi vẫn thường giữ một thái độ ké (né) cho nó dẽ coi: uống vừa, nói ít và chỉ cười (trừ) cho tới sáng.

Phần lớn tài công trong vùng đều hành nghề theo thói quen đi biển đã lâu, chứ không mấy ai đã từng lái ghe qua khỏi Hòn Tre và cũng chẳng mấy người có khái niệm rõ ràng gì về bốn phương tám hướng. Bởi thế, khi bàn rượu rôm rả về chuyện vượt biên - đôi khi -tôi cũng từ tốn góp chút ý kiến về phương giác, và cách sử dụng hải bàn.

Cũng có lúc, tôi dùng ngón tay chấm rượu để vẽ hình mũi Cá Mau (cùng những vùng biển

lân cận) và giải thích cho mọi người hiểu tại sao nếu từ Rạch Giá mà muôn qua Thái Lan thì buộc phải đi theo hướng Tây/Nam. Chịch về hướng Tây có thể bị lạc sang Cao Miên. Còn xuôi Nam hẳn thì bị lọt xuống Úc Đại Lợi. Như thế, sẽ không đủ dầu vì đường rất dài (và

(Ảnh và chú thích của báo Lao Động: Hình ba người VN, hai đàn ông và một bé gái 15 tuổi bị nhét trong một hộp hành lý để nhập cư trái phép vào Anh bằng xe hơi).

cũng rất gian truân) trong khi cả xóm không ai sắm được một cái tàu nào ngon lành cả.

Có lẽ nhờ chút hiểu biết về hải hành mà tui lọt vô mắt xanh của một ông chủ ghe, và được giao cho cầm lái để đi (ké) tới Thái Lan vào mùa Hè 1980.

Bốn mươi năm sau, sau khi đã sống đến gần hết cuộc đời của một người tị nạn - vào hôm 17 tháng 6 năm 2020 - tôi tình cờ nghe RFA ái ngại loan tin: “Mười một người Việt Nam vượt biển đi Úc bị bắt giữ ở Đông Timor.”

Họ là những người vượt biên mới nhất theo đường biển, chứ chưa hẳn đã là những kẻ cuối cùng. Đồng bào tôi vẫn tiếp tục ra đi nhưng tuyệt đại đa số lựa chọn nhiều phương cách khác, tùy theo túi tiền và hoàn cảnh. Theo dữ liệu của Tổ Chức Di Dân Quốc Tế (IOM) “từ năm 1990 đến năm 2015 có hơn 2,5 triệu người Việt Nam di cư ra nước ngoài. Tính trung bình trong 26 năm, mỗi năm có khoảng gần 100 nghìn người Việt di cư.” Đây là một hiện tượng bất thường, theo công luận:

Blogger Song Chi: “Dòng người ra đi chưa bao giờ dừng lại... Nhưng có vẻ như càng ngày số người tính chuyện ra đi càng nhiều hơn, thành phần đa dạng hơn, tạo cảm giác đất nước như một con thuyền đang đắm!”

Nhà báo Nguyễn Quang Duy: “Hầu hết người Việt Nam ra đi lặng lẽ như một làn sóng ngầm (còn gọi là 46 bỏ phiếu bằng chân). Họ gồm ba nhóm đối tượng chính: Một là giới trí thức (và sinh viên),

hai là các doanh nhân (giàu có), ba là gia đình các quan chức (thường là tham nhũng). Họ ra đi do nhiều nguyên nhân, nhưng nguyên

nhân chính thường do cảm giác bất an..."

Nhà văn Đào Hiếu: "Đất nước đã bị cưỡng đoạt."

T.S Phương Mai gọi đây là cuộc "tị nạn niềm tin" của những người không muốn "sống gù."

Thi Sĩ Inra Sara thêm: Làm thế nào đừng phải đi bằng lưng, làm sao không phải dạ dạ vâng vâng bợ trên đạp dưới, để vẫn có thể sống như là sống? Sống, và có thể sáng tạo?

Những bậc thức giả (thượng dẩn) đã nói thế thì kể như là ... hết ý rồi. Tôi chỉ dám (trộm) nghĩ rằng trừ lũ cột đèn, dân Việt ai cũng muốn bỏ đi vì tất cả đều chia chung cái tâm cảm của những kẻ chỉ được sống tạm (hay sống ké) trên mảnh đất quê hương của chính mình.

Những "bác nông phu vài ngàn năm đứng trên đất nghèo" không hề nao núng nhưng với luật "đất đai là sở hữu của toàn dân" (nên có thể bị thu hồi bất cứ lúc nào) thì bỗng trở nên hụt hẫng.

Sau khi núi rừng bị khai thác đến trơ trụi (và sau những biến động tàn bạo xảy ra ở Tây Nguyên (2001-2004) - Điện Biên (2011) không ít sắc dân miền núi ở Việt Nam cũng đành phải rời bỏ bản làng.

Họ ra đi trong vô vọng và vô định. Người bị bắt lại thì vào tù không có ngày ra; còn kẻ chạy thoát thì đang sống một cách bần cùng (và mòn mỏi) ở hai nước láng giềng: Miền và Thái.

Ngư dân nay không còn "nhìn trùng dương hát câu no lành" như Phạm Duy đã từng mô tả. Mắt trước (mắt sau) họ lầm lết cứ như là kẻ trộm, dù đang thả lưới trong hải phận Việt Nam. Đã thế, họ lại còn "được" Đảng và Nhà Nước "trao cờ tổ quốc để vươn khơi bám biển" thay cho ... lực lượng Hải Quân!

Ngay cả những vị Đại Biểu Quốc Hội (cơ quan quyền lực cao nhất nước) cũng chỉ là những kẻ ngồi né ở nghị trường- với cái quốc tịch thứ hai dấu kín trong túi áo, cùng với tâm trạng thấp thỏm - và sẵn sàng để chuồn, ngay khi có biến!

Giới lãnh đạo cũng thế. Cũng đều hối hả vơ vét ("không từ một thứ gì") như những kẻ đang trên một chuyến tàu vét cuối cùng. Thái độ nhấp nhổm của mọi giới "tinh hoa" khiến chuyên gia kinh tế Phạm Chi Lan không khỏi băn khoăn: "Đi định cư ở nước ngoài cả, đất nước này ai xây dựng đây?"

Bao giờ mà cái chế độ hiện hành còn tồn tại ở Việt Nam thì xây dựng, xem chừng, là điều bất khả.

Còn có ai thiếp tha chi đến một mảnh đất mà mình chỉ được quyền sống ké (hay sống tạm) thôi? •

CHÚC TẾT

Sáng mồng Một Tết còn gọi là ngày Chính đán, con cháu tụ họp ở nhà tộc trưởng để lễ Tổ Tiên và chúc tết ông bà, các bậc huynh trưởng. Theo quan niệm, cứ năm mới tới, mỗi người tăng lên một tuổi, bởi vậy ngày mồng Một Tết là ngày con cháu "chúc thọ" ông bà và các bậc cao niên (ngày xưa, các cụ thường không nhớ rõ ngày tháng sinh nên chỉ biết Tết đến là tăng thêm một tuổi).

HÓA VÀNG

Ngày mồng 4 tháng Giêng theo lịch cổ là ngày con nước. Trong ngày này, người Việt làm lễ cúng tổ tiên đã về ăn Tết với con cháu và đốt nhiều vàng mã để tiền nhân về cõi âm có thêm tiền vốn đầu năm, phù hộ độ trì cho con cháu hậu thế làm ăn phát đạt.

Tại nhiều vùng ở Đồng bằng Bắc Bộ, người Việt có tục hát chèo đò đưa tổ tiên trở lại thế giới bên kia.

Tục hóa vàng ngày mồng 4 hoặc mồng 5, không ít gia đình vẫn theo truyền thống cũ: làm cơm, đốt vàng mã gửi người thân khuất bóng lời cầu nguyện một năm mới nhiều may mắn.

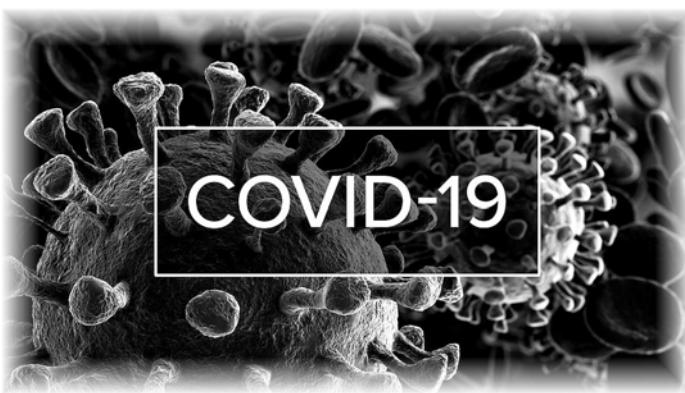
Theo nhà sử học Dương Trung Quốc, tục hoá vàng dựa trên tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên, vật hoá vàng thường gắn với đời sống thường nhật, để thấy con người ở thế giới vô hình bên kia sống gần với dương gian.

Vào ngày mồng 4 và mồng 5 tháng Giêng, người ta kiêng xuất hành vì đây là ngày không tốt. Ngày nay có thay đổi nhưng nhiều người vẫn giữ truyền thống.

TIN CHICAGO do Châu Văn tổng hợp

TIN LIÊN QUAN COVID-19

Nhìn lại quá trình và hậu quả của cơn đại dịch Covid-19 sau một năm:

- Ngày 8-1-20, báo NY Times loan tin về coronavirus xuất hiện ở Vũ Hán, TQ. Ngày 17-1-20, những chuyến bay đến từ TQ buộc phải đáp xuống một số phi trường đã ấn định trước để thanh lọc hành khách nhiễm Covid-19, bao gồm phi trường O'Hare ở Chicago.

- Ngày 20-1-20, bệnh nhân Covid-19 đầu tiên phát hiện ở tiểu bang Washington. Ngày 24-1-20, Chicago loan tin phát hiện bệnh nhân Covid-19 thứ hai ở Chinatown. Ngày 28-2-20, bệnh nhân đầu tiên thiệt mạng vì Covid-19 ở Seattle, Washington.

- Một năm sau, ngày 12-1-2021, Illinois có hơn 1 triệu ca nhiễm và gần 18,000 tử vong. Toàn nước Mỹ hiện có hơn 23 triệu ca nhiễm và gần 400,000 tử vong.

Cả thế giới tính đến nay có gần 92 triệu ca nhiễm và gần 2 triệu người thiệt mạng. Ước tính tổn phí về tài chánh do coronavirus gây ra ở Mỹ là \$16 ngàn tỉ (trillion).

- Theo phát ngôn viên của bộ y tế Illinois, loại coronavirus biến dạng mới ở Anh quốc đã xuất hiện ở Illinois và có thể sẽ bộc phát mạnh trong vài tháng tới đây. Loại vi khuẩn mới này có thể lan truyền rất nhanh. Để hạn chế lan truyền, du khách ở khắp các tiểu bang khi đến Illinois phải xác minh là đã thử nghiệm âm tính hoặc phải tự cách ly 10 ngày. Các cư dân nên hạn chế đi lại và tránh tụ tập đông người cho tới khi mọi người được chủng ngừa.

- Thống đốc Pritzker tuyên bố tiểu bang Illinois đang chuẩn bị bước vào giai đoạn hai (1B) của việc chủng ngừa. Đợt 1B bao gồm các nhân viên y tế và giáo dục, cảnh sát, cứu hỏa, bưu điện, nhân viên cửa tiệm thực phẩm, và bất kể ai trên 65 tuổi sẽ được chủng ngừa. Cho đến nay, Illinois đã cung cấp tổng cộng là 587,900 liều thuốc ngừa. Chicago nhận được 109,725 liều, còn lại đã được gửi đi các nơi khác trong Illinois. Trong đợt 1A, chỉ có nhân viên y tế và các viện dưỡng lão được tiêm ngừa.

TIN LIÊN QUAN ĐẾN BẠO LOẠN Ở WASHINGTON D.C.

- Thứ tư, ngày 6-1-2021, là một ngày thật đen tối trong lịch sử Hoa Kỳ. Ngay sau bài diễn văn có ngụ ý khích động bạo loạn của TT Trump trước tòa Bạch Ốc, nhóm người ủng hộ Trump đã ồ ạt tấn công thượng và hạ viện ở Washington DC.

Trong lúc các Dân biểu và Nghị sĩ đang họp để đếm phiếu kết quả bầu cử mà ông Trump và hàng trăm dân biểu đảng Cộng Hòa chống đối. Nhóm người nổi loạn này kháng cự cảnh sát với vũ khí,

đập phá cửa và leo tường để tràn vào bên trong khiến các luật gia phải di tản vào những phòng trú an toàn. Cuộc bạo loạn khiến 5 người thiệt mạng bao gồm một cảnh sát viên và hàng chục người bị thương.

- Hôm thứ tư 13-1, một tuần sau vụ bạo động, Hạ viện biểu quyết buộc tội (impeach) TT với tội trạng “hô hào và khích động bạo loạn chống lại chính quyền”. TT Trump là người duy nhất trong lịch sử Hoa Kỳ đã hai lần bị cáo buộc tội phản quốc. Nếu bị kết án, thượng viện có thể ngăn cấm ông Trump giữ bất cứ chức vụ gì trong chính quyền.

- Trong số những người biểu tình hôm 6-1-21, có một nhóm người Việt Nam mang cờ vàng sọc đỏ không rõ từ đâu đến. Riêng ở Chicago, một số cư dân cũng hiện diện trong nhóm biểu tình như chủ nhân quán phở “Xe Tăng” (Tank Noodle). Bradley Rukstales, CEO của công ty Cogensis ở Schamburg. David Fitzgerald ở Roselle, và một số khác. Vài người đã bị cảnh sát bắt giữ và truy tố.

- Dân biểu Adam Kinzinger (R) ở Illinois là người đầu tiên trong đảng Cộng Hòa lên tiếng chỉ trích và yêu cầu buộc tội TT Trump về sự khích động bạo loạn của Trump ở Washington hôm 6-1-21 vừa qua. Ông Kinzinger và tất cả Dân biểu và Nghị sĩ đảng Dân Chủ Illinois đã bầu buộc tội ông Trump hôm thứ tư 13-1-21.

- Trong một bài phát biểu đầy cảm xúc sau vụ bạo loạn, bà nghị sĩ Tammy Duckworth (D) ở Illinois tuyên bố rằng “Là một cựu quân nhân, bà bị thương và cụt mất hai chân trong chiến tranh Iraq là vì chiến đấu cho dân chủ và tự do nên bà không thể nào chấp nhận hành động phản dân chủ, độc tài, đi ngược hiến pháp và xúi giục bạo động của TT Trump”.

- Một ngày trước khi bạo loạn, trước nhóm người ủng hộ TT Trump, bà Dân biểu Mary Miller (R) mới đắc cử ở Illinois cho rằng: “Điều mà Hitler nói là đúng ...” (Hitler was right on one thing ...).

Lời phát biểu này khiến bà Miller bị chỉ trích nặng nề từ mọi phía, và buộc phải xin lỗi vì lời nói ngu xuẩn của mình. Vợ chồng bà Miller ủng hộ TT Trump và chống đối kết quả bầu cử của Tân TT Biden.

- Thống đốc Pritzker cho rằng trong vai trò dân biểu như bà Miller (Hình trang bên) mà kiến thức quá thấp kém thì thật xấu hổ cho bang Illinois. Adolf Hitler là một nhà lãnh đạo độc tài và rất tàn bạo đã gây ra “Đệ Nhị Thế Chiến” làm thiệt mạng hơn 80 triệu người trên toàn thế giới. Hitler là người ra lệnh bắt giam và thủ tiêu 6 triệu dân Do Thái bằng hơi độc và đáy lạnh.

- Sau vụ bạo động, một nhóm người đã kéo nhau biểu tình trước building “Trump Tower” trong downtown Chicago.

Phường trưởng Gilbert Villegas đưa ra dự luật cho tháo gỡ bảng hiệu “Trump” ở Trump Tower, vì theo ông cái tên “Trump” là biểu hiện của một vết nhơ (stain).

Dự luật này đề nghị thu hồi giấy phép hành nghề của những ai mang tội phản quốc hoặc khích động bạo loạn.

- Thống đốc Pritzker ra lệnh điều động 200 Vệ Quốc Quân (National Guard) hỗ trợ việc giữ an ninh và trật tự ở Washington D.C. trong dịp lễ nhậm chức của Tân TT Joe Biden.

Chỉ huy trưởng Richard Neely cho biết đây là toán vẹt binh tinh nhuệ của Illinois.

- FBI ra khuyến cáo cho các tiểu bang là sẽ có nhiều bạo động trước và trong ngày nhậm chức của Tân TT Biden.

Do đó, lực lượng cảnh sát trong Chicago đang tiến hành tập dợt và bàn thảo kế hoạch đối phó với nhóm biểu tình bạo loạn.

TIN TỔNG QUÁT

- Sau 50 năm, cuối cùng Illinois cũng đã hạ bệ được ông trùm của đảng Dân Chủ Illinois và chủ tịch Hạ viện Michael Madigan, một chính trị gia lão luyện. Ông Emanuel “Chris” Welch, một luật gia da đen, được bầu vào vị trí chủ tịch Hạ viện vào ngày 13-1. Một ngày đặc biệt trong lịch sử Illinois (ảnh).

Dưới sự lãnh đạo của ông Madigan, Illinois ngày càng tệ hại hơn về kinh tế, giáo dục, và an ninh xã hội. Ngân quỹ thâm thủng, khủng hoảng tài chánh, thuế má gia tăng không ngừng. Ông hiện đang bị điều tra có dính líu đến vụ hối lộ của ComEd sau khi công ty này nhận tội và bị phạt \$200 triệu đô la. Một số tay chân thân tín của ông Madigan đã bị truy tố.

- Một số luật mới trong Chicago bắt đầu có hiệu lực kể từ năm 2021 bao gồm:

- 1) Gia tăng lương tối thiểu kể từ ngày 1-7-21. Ngoài những thương nghiệp dưới 20 nhân viên tăng lên \$14.5/giờ, còn lại sẽ tăng lên \$15/giờ.
- 2) Các cửa tiệm, quán ăn có thể tiếp tục bán ở vỉa hè cho đến tháng 5-21 mà không phải tái xin giấy phép và đóng lệ phí mới cho tới 15-7-21, kể cả giấy phép quá hạn hoặc sắp hết hạn.
- 3) Kể từ ngày 1-3-21, chạy quá tốc độ từ 6-10 mph bị chụp hình sẽ bị phạt \$35, và nếu trên 10 mph sẽ bị phạt \$100.
- 4) Parking meter giá tăng từ \$2/giờ lên \$2.25/giờ. Riêng lệ phí \$4.5/giờ và \$7.0/giờ không thay đổi.
- 5) Kể từ 1/1 năm nay, thuế nhiên liệu sẽ tăng lên \$0.03/gal.

- Các Dân biểu Illinois vừa thông qua việc cai tổ bộ luật hình sự bao gồm: Buộc tất cả cảnh sát viên trong Illinois phải trang bị camera cá nhân. Hủy bỏ việc bắt tội phạm tình nghi phải nộp tiền mặt để được tại ngoại (cash bail). Hủy bỏ việc bảo vệ cảnh sát được miễn thưa kiện cho dù vi phạm quyền công dân (civil rights).

- Bà thị trưởng Lightfoot và giới lãnh đạo CPS cho biết nếu những giáo viên vắng mặt vào ngày tái khai giảng 11-1 sẽ không được trả lương. Có khoảng 100 giáo viên từ chối đến trường và chỉ muốn dạy online nên bị tạm đình chỉ giảng dạy. Việc giảng dạy online không có kết quả hữu hiệu đối với những học sinh nhỏ tuổi hoặc yếu kém trong việc học.

- Carlos Smith, một thương gia ở Park Forest bị truy tố về tội lạm dụng chương trình tài trợ tiểu thương (PPP) để lường gạt \$420,000 vay mượn của chính phủ. Ông khai công ty có 61 nhân viên phải trả lương nhưng thật sự không có một nhân viên nào làm việc.

- Cơ quan Trợ Cấp Thất Nghiệp Illinois (IDES) vừa ra thông báo cho những ai đã và đang nhận tiền thất nghiệp từ cuối năm 2020 và trước tháng 3-2021 sẽ được tiếp tục nhận mỗi tuần \$300 mà không cần phải tái nộp đơn xin.

Đồng thời IDES cũng đang hợp tác với FBI và các ban ngành khác để truy lùng những những ai lạm dụng hoặc gian lận trong việc hưởng tài trợ thất nghiệp. Cho đến nay, IDES đã lật tẩy 350,000 đơn gian lận. Một số là do tin tức cá nhân bị đánh cắp.

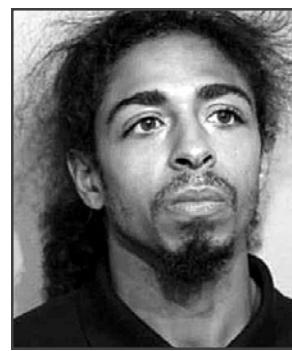
- Các nơi thi và cấp bằng lái xe đang mở cửa hoạt động bình thường kể từ ngày 5/1. Những ai có bằng lái hoặc thẻ chứng minh hết hạn hoặc sắp hết hạn sẽ được tự động gia hạn cho đến tháng 6-21.

- Hai sở thú Brookfield Zoo và Lincoln Park Zoo đang tạm thời đóng cửa cho đến tháng 3-21. Tuy nhiên mọi người có thể vào YouTube channel "Stay Tuned to the Zoo!" của Lincoln Park zoo để xem.

Chương trình trình chiếu vào ngày thứ ba và năm mỗi tuần cho đến ngày mở cửa lại.

- Một vụ thảm sát kinh hoàng. Vào ngày 9-1, Jason Nightengale 32 tuổi (ảnh dưới) đã liên tục xả súng bắn chết 3 người và gây thương vong cho 4 người khác suốt từ trong Chicago South Side ra đến Evanston.

Một du học sinh trường UC đến từ Trung quốc, một nhân viên gác gian, một thực khách ở quán ăn IHOP, hai khách hàng trong cửa tiệm, một cô thu ngân, và vài người khác đều là nạn nhân của Jason. Tất cả 7 nạn nhân tuổi từ 15 đến 81.

tại hiện trường •

Jason đã từng có nhiều tiền án. Vài giờ trước cuộc thảm sát hắn đã post lên Facebook những lời lẽ đe dọa giết người. Hắn cướp xe, cướp cửa và bắn bất kỳ ai ngay cả trên đường phố. Sau khi bị rượt đuổi đến Howard và bắn nhau với cảnh sát Evanston, Jason bị bắn chết

LƯU Ý - CẢNH GIÁC

Cảnh sát Chicago vừa ra khuyến cáo có nhiều vụ cướp xe trong tuần lễ đầu năm.

Khởi đầu bọn cướp đánh cắp xe rồi dùng xe ăn cắp đi cướp những xe khác hoặc vào các tư gia trộp cắp.

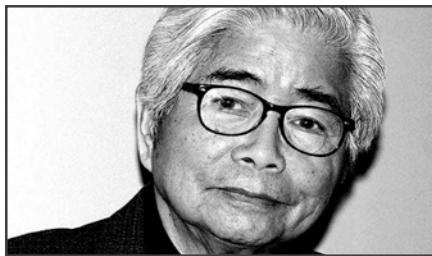
Những vụ trộm cướp xảy ra trong khu vực Lakeview East, Near NorthSide, và downtown.

Chúc
Merry
Christmas
and
Happy
New
Year

MÂU THÂN VÀ NỖI ĐAU CỦA HUẾ

Tạp Ghi của Nhà Văn HUY PHƯƠNG

*Xin gọi trăng soi khe Đá Mài
Thời gian rêu phủ mảnh dầu ai
Bãi Dâu đau xót hồn Gia Hội
Phú Thứ tóc vương trảng cát dài.
(Huế Oan Khiên- Huy Phương)*

Dịnh mệnh sắp đặt cho tôi, đứa con của Huế phải trở lại quê hương trong những ngày đầu năm Mậu Thân để chịu tang với Huế. Sau 23 ngày, lúc tôi rời Huế, trời còn lạnh, sương mù buổi sáng chưa tan, còn như nghe chút rát trên mắt của những trận bom cay giải tỏa thành phố hay là nước mắt khóc cho những tang tóc của quê nhà. Ngày tôi đi, Huế chưa được hoàn toàn “giải phóng.” Dù tôi để nó ở trong ngoặc kép, đó là chữ chính xác nhất phải được dùng. Giải phóng là cởi ra, ai ai cũng vui mừng chứ không phải cột lại cho người ta than khóc, kiểu “một nửa nước vui, một nửa nước buồn.” Chuyện rất đơn giản: người dân chạy về phía nào thì phía đó chính là phe giải phóng. Chính vì Việt Cộng không hề thấy có ai chạy về phía mình, hay “tổng tấn công” mà chẳng thấy “nổi dậy,” nên phải trút tất cả hận thù lên đầu người dân hiền lương, vô tội. Chúng trả thù Huế! Đó là đập đầu, xử tử hay chôn sống. Không có những nấm mồ cá nhân mà chỉ có những hố chôn tập thể. Nhanh, gọn và vì quá nhiều người phải chết.

Tôi còn trở lại Huế sau đó để chứng kiến cảnh đồng bào của tôi được mang lên mặt đất, với dây thép gai, dây điện thoại trói tay, với xương sọ bị vỡ, áo quần đã rách nát, thi thể dính chùm với nhau, đã bốc mùi. Tôi phải chứng kiến những tiếng kêu la, gào thét tuyệt vọng của những người mất chồng, mất cha, mất con, mất anh em, mất họ hàng. Cả thành phố quấn khăn tang, cả thành phố đầy mùi hương trầm, cả thành phố sau 28 ngày được sống dậy nhưng

trên nỗi chết! Từ những nấm mồ tập thể, giờ đây là những đám tang tập thể, “những con đường trăng” với áo mũ mấn khăn sô.

Nỗi đau của Huế trước nhất là những khuôn mặt dương dương của những đứa con, mang danh Huế đã đem oan nghiệt đến cho hàng nghìn dân Huế, bây giờ mỗi năm còn ngồi ca tụng nhau, kể chuyện chiến công giết người như anh em nhà Hoàng Phủ (Tường-Phan), như nhà “huyết học” Nguyễn Đắc Xuân, như Tôn Thất Dương Tiêm, như gia đình Nguyễn Đóa-Doan Trinh. Những tên lính cầm súng dài đã khuất dạng hay nhờ chiến công xương máu lên cầm quyền, bọn súng ngắn băng đỏ, mang chút chữ nghĩa văn chương, trí thức, ngày nay đã thất thời, còn ngồi ôm lấy huyền thoại “giải phóng,” “tiến bộ,” “sinh viên tranh đấu,” nhởn nhơ nhẹ răng cười cợt trên những oan khuất, xót xa của Huế. Dù đã hơn 50 năm qua, chiến tích máu đã khô sẫm thời gian, được tô vẽ lại

dưới danh xưng “hào khí Mậu Thân” và những “băng đỏ” còn mang mặc cảm công thần, bám víu vào và nghĩ đến những huyền thoại vàng son, nhưng thực tế chỉ là những quan viên lơ láo, đã bị xếp xó vì bọn có quyền lực trong tay chẳng coi ra gì. Những đoạn phim ngắn, những bài viết, những câu thơ kể công trạng, nêu thành tích vào Huế năm xưa như xé nát thêm nỗi đau của những gia đình đã là nạn nhân của Mậu Thân, những người mà chúng vẫn nhận là bà con, bạn bè, đồng hương, dòng họ.

Nỗi đau của Huế còn vì những người không dám nói sự thật. Tư lệnh Mặt Trận Huế, Trần Văn Quang có thể thi hành và nói theo ý đảng, nhưng những người có chữ nghĩa như Hoàng Phủ Ngọc Tường, và Bùi Tín vì sao lại có thể “hàm huyết,” sợ sự thật đến độ cho rằng hàng nghìn người bị thảm sát chôn trong những hầm tập thể là “có nợ máu,” nói như Hoàng Phủ Ngọc Tường, do quân chúng nổi dậy vì căm phẫn giết chết, hay như Bùi Tín, là do bom đạn, phi pháo vùi dập trong đó có cả thường dân, tù binh lẫn cán binh Việt Cộng.

Đây là những người dối trá, luôn luôn sợ sự thật, nhưng sự thật sẽ luôn ám ảnh họ suốt đời. Chỉ cần công nhận sự thật được một lần trước công luận để lương tâm được thanh thản. Đây là lúc không cần nói dối vì một bát cơm hay vì dao găm kề bên hông. “Con chim sắp chết cất tiếng hót bi ai, người sắp chết nói lời nói phải!” Hy vọng đến tuổi già, những người này biết nói một lời hối lỗi.

Chúng dối trá vì trong hơn mươi hầm chôn được khai quật sau Tết Mậu Thân dưới sự quan sát của báo chí truyền hình trong và ngoài nước không hề có được một chiếc dép râu, nửa cái nón cối hay một vuông khăn dù! Và phải chăng những người bị Việt Cộng kết án phải chết vì mang nợ máu là những giáo sư ngoại quốc đến khai hóa cho Huế, những linh mục, những y tá, những giáo sư, những nam nữ sinh viên, những người lính đi phép không có một tấc sắt trong tay. Cả đến một ông chủ quán bún bò hay một thiếu nữ chạy theo cha già bị bắt, một đứa trẻ phụ việc cho linh mục cũng được xem là “kẻ thù của cách mạng!” cần phải giết?

Nỗi đau của Huế còn rơi rớt tại hải ngoại, do những hành động vô ý thức của một vài cá nhân người Huế, đã vì sợ hãi hay tâng công, háo danh hay muốn nhờ vả chút quyền lợi trong nước, đã tiếp đón đãi đằng những tên mang món nợ máu với Huế ra hải ngoại. Những tên mang danh trí thức, nhà văn này có ảo tưởng như thế là tiến bộ, hòa giải nhưng sự thật là đã xát muối vào vết thương của bà con, đồng bào Huế đã gánh chịu nỗi tang tóc Mậu Thân vì chúng là khuôn mặt đại diện cho tội ác.

Nỗi đau của Huế còn ở lối chúng ta, những con dân của xứ Huế ở hải ngoại, những tấm lòng đôn hậu thật thà, nhưng nồng cạn, chóng quên. Chúng ta tụ tập với nhau vui ngày Tết gọi là nhớ Huế, nhưng quên mất Mậu Thân. Đối với tôi, tiếng “Tết” hay tiếng “Huế” luôn luôn gắn liền với hai tiếng “Mậu Thân” dù thời gian đã lâu, hơn cả một nửa đời người. Dù Huế có giồi phấn tô son, vẽ vời đến đâu, dù Huế có giăng đèn kết hoa, hội hè đinh đám gì nữa, thì linh hồn oan khuất của 6,000 người dân Huế bị thảm sát vẫn như còn lẩn khuất đâu đây, chưa hề siêu thoát.

Đối với thành phố Huế, đầu Tháng Giêng là những ngày giỗ lớn, một đại tang chưa có ngày xả tang. Bây giờ tôi là đứa con lưu lạc xa xứ, mỗi năm ngày Tết về chạnh lòng thương nhớ quê hương, mỗi lần nghĩ đến Mậu Thân, lòng ai không khỏi xót xa, đau đớn. Tôi chỉ là một người dân Huế, tấm lòng thành, vài dòng chữ viết - nói như Nhã Ca - chút nhang đèn góp giỗ •

Trâu già gặm cỏ non

• KATHY TRẦN

(Tâm sự con trâu già)

Trái đất luôn chia ra bốn mùa xuân, hạ, thu, đông.

Mùa xuân cỏ cây mơn mởn, nẩy lộc, trổ mầm, rần rần sức sống. Sinh vật trỗi dậy sau mùa đông dài lạnh lẽo, dồi dào sinh lực đòi hỏi chia sẻ, kiếm bạn chung tình.

Con người thì không được cái hạnh phúc thay da, đổi thịt tới 4 mùa trong năm nhưng đời người cũng chia ra 4 giai đoạn: Xuân, hạ, thu, đông.

Mùa xuân cuộc đời cũng bừng bừng phát triển, tràn trề sức sống và hăng hái đi tìm người bạn chia sẻ sinh lực, tình yêu cũng như tương lai của mình.

Mùa hè sang, sức lực, tinh thần tiếp tục phát triển nhưng không còn hăng hái, vô tận như tuổi thanh niên, người ta dành sức lực để xây dựng con người và gia đình cho vững chắc.

Mùa thu tới, dở dở thì trở thành "Thu vàng" để người ta chán nản: "Nhớ, nhớ buồn, buồn với chán chường"

Nếu khéo giũ gìn, các ông bà sẽ trở thành "thu quyến rũ" và để người khác đợi chờ, mơ mộng và than thở một mình: "Mùa thu quyến rũ anh rồi!"

Mùa thu thường qua nhanh trên con dốc xuống!

Và mùa đông sớm trở về! Mùa đông của con người là tuổi già!

Tuổi già, dĩ nhiên, chẳng mấy ai ham. Người ta lờ đi, ráng làm như mình vẫn...như ngày nào.

Người "tri thiên mệnh" thản nhiên nhìn cuộc đời trôi chờ... hư vô tới. Tình non đã già mà không có phương tiện thì đành chấp nhận hiện tại là mình... già. Người còn tham luyến cuộc đời thì vội vàng hưởng thụ vì "Em em ơi, tình non đã già rồi!". Có cơ hội và lòng còn thèm thuồng, ham muốn chưa thỏa thì... Tại sao mình lại không hưởng thụ nhỉ?

Cuộc đổi đời 1975 làm người ta cuồng cuồng chạy trốn con cuồng lưu máu đỏ máu, chỉ mong được sống còn với một chút tự do.

Tự do rồi, ta tha hồ xây dựng tình yêu, tương lai và sự nghiệp.

Tuổi già tới, nếu thành công, người ta có thể có tất cả. Vừa vừa thì người ta cũng dư sức sống trên cái xứ lo lắng cho người già thực tế và tử tế gần như con cái. Có gần hết, ngoại trừ... tình yêu giờ đã hơi...thu, hơi già, hơi cũ.

Cái "tình yêu" già nhiều khi nó khó chịu quá, thực tế quá, chẳng còn gì là lảng mạn, là thơ mộng.

Ta tìm về "quê hương là chùm khế ngọt" lủng lẳng trên cành và ta cũng lủng lẳng trên người máy quay phim, máy chụp hình. Phone cầm tay, giấy thông hành cất cẩn thận trong "đá đầy" trước bụng. Ngon lành tấm bằng quốc tịch người nước ngòai, rủng rỉnh đô-la, lủng củng tiếng Mỹ, tiếng Tây, ta về quê hương, tìm lại kỷ niệm thời thơ dại, tìm người yêu măng măng như thuở yêu đầu.

Dân trong nước, trừ những đảng viên, chức sắc, buôn bán, ô dù, cò kèo vv... đa số còn nghèo đói nên ta trở thành những thằng chột trong xứ mù.

Con gái trong bầy giờ lớp thì nghèo, lớp thì không có căn bản đạo đức (ai dậy đạo đức mà học?) đi bán thân cho Hàn, cho Tàu, cho Phi, cho... đủ xứ quá nhiều may rủi, nhọc nhằn. Ta nói tiếng Việt trơn tru, ta không đến nỗi bệnh hoạn thể xác hay tâm thần, ta dư sức làm...Hoàng tử của lòng em!

Ta sẽ về để cứu vớt những mảnh đời, những cô gái trẻ, nghèo bất hạnh trên quê hương. Hay ta ra tay cứu vớt những cô gái trẻ dại nhưng già đời càng tốt.

Để các "em" hư hỏng, tội nghiệp biết mấy lại có hại cho tương lai giòng giống Việt.

Tội nghiệp! Ta sẽ ra tay cứu độ những mảnh đời!

Ta sẽ cứu lấy tương lai đất nước!

Trên quê hương yêu dấu, riêng ta lại được làm "Trâu già gặm cỏ non!"

Chà, tiếng đời mỉa mai sao mà vô lý, vô duyên, đại dột!

Trâu già, gối mỏi, chân chồn, cặp hàm đã mõi. Cố già gặm mồi hàm mà chẳng thấu, cỏ non mơn mởn đưa tới tận miệng, không gặm thì điên chăng?

Ta tiện tặn tiền già, ta rủng rỉnh tiền đô, ta dư sức tặng "em" vài tháng sống thoái mái trên quê hương nghèo khó của em và sau cùng chiết vé ra khỏi đất nước nghèo nàn, bạc đãi những người lương thiện, nghèo khó. Ta tặng cho em tương lai nhàn hạ xứ người; tặng cho em tấm thân ta có đầy đủ tiền hưu, tiền già, medical, medicare.

Ta lại có cả "tình yêu" để tặng em trong những ngày cuối đời.

Gừng càng già, càng cay, huống chi ta có Medical cho mua Viagra, Levitra...

Ta lại được hưởng những đêm ngà ngọc, những ngày huyền ảo với các em măng măng như mớ cỏ non tươi trẻ y hệt như lũ con cháu ta trên nước người.

Trời, quê hương sao mà dễ thương đến thế!

Quê hương yêu dấu đã cưu mang ta ngày xưa và ưu đãi ta bấy giờ nhờ ta may mắn nhanh chân thoát khỏi quê hương và mang theo tấm giấy chứng minh

rằng mình không còn là người Việt!

Ta là ông vua không ngai cho bõ những ngày cầy bừa vất vả nuôi con hay tranh đấu chống Cộng mõi...miệng trên xứ người.

Mấy mụ già giết giặc nơi xứ người cõi... vợ ta dữ như chằng!

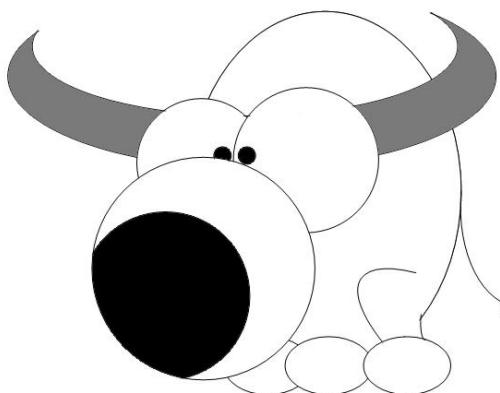
Mụ không hiểu rằng mụ hết thời rồi mà còn cứ đòi hỏi ta này nọ?

Tuổi đã già thì người thêm xấu, tính tình ngày càng khó chịu, lại còn đòi hỏi những nam nữ bình quyền, những bốn phận làm chồng, làm cha, nghe mà phát mệt.

Mở cổ già bắt nhai đi nhai lại, ngán ngẩm biết bao?

Rủi có chút tiền bạc, tài sản thì khi ly dị mụ nghe lời xúi bẩy của mấy thằng luật sư, bắt chia từ đầu đến đuôi, lột ta sạch trơn cho bõ ghét.

Kinh hoàng thật!

Số tiền khiêm nhường của ta, ở xứ Mỹ, như muối bỏ bể.

Về "quê hương", ta tiêu pha, chẳng dám so với cán bộ, nhà buôn, cò kèo thì ít ra cũng hơn ...75 triệu người dân khác.

Em cỏ non mơn mởn, nhai tới đâu, cặp hàm ta... đã đòi tới đó.

Em lại còn đủ món ăn chơi, chiều chuộng mà mấy mụ già

nhà quê, giết giặc chỉ biết lo cho chồng con nào biết tí gì.

- Ta có nghĩ tới những người bỏ thân hy sinh cho ta chạy thoát không à?

Đừng nhắc nhớ quá khứ, lão Kỳ cục cũng quá tuổi "cổ lai hy", làm tới chức phó vương mà còn mặt trời, trán bóng về nịnh bợ kẻ thù để có rượu thịt đổ cho đầy chiếc giá áo túi cơm. Lão Minh cõi có tấm thân to như voi và cái óc của con chim sẻ, còn nịnh hót để về làm "công dân XHCH" thì ta, phó thường dân có trở về ăn chơi chút đỉnh trong những ngày cuối đời cũng chẳng có chi quá đáng.

- Ta có nghĩ tới những người dân nghèo khổ, khốn nạn vì bọn ngu đang cai trị quê hương không à?

Có chữ sao không? Ta đang về xây dựng đất nước. Ta cứu vớt đời hoa... trẻ, ta ôm...bó cỏ non sang xứ người chăm bẵm, nâng niu.

Phật dậy rằng: "Dù xây chín bậc phù đồ, Sao bằng làm phúc cứu cho một người." Ta đã hy sinh tấm thân già ra sức cứu "em" ra khỏi trầm luân thì công đức ta to to lắm chứ.

- Ta có nghĩ tới tương lai sau khi... em khôn lớn thêm nơi xứ người?

Bó cỏ non đã...cứng, chim có lông, có cánh thì chim bay là điều dĩ nhiên, có gì ngạc nhiên? Ta đã qua mùa thu cuộc đời, làm gì ngây thơ tin tưởng tình yêu của những con chim măng măng đó. Hai năm, ba năm em cho ta được gặm cỏ non là đủ... vốn, đủ lời. Em bỏ ta cũng chẳng sao, tới lúc đó, cỏ có còn mơn mởn thì ta cũng chẳng đủ sức nhai, huống chi càng ngày

càng cứng, càng khôn, càng... già!

May ra, ta còn sức thì lại làm một chuyến về quê ...bứt thêm mớ cỏ non!

- Ta có sợ em tặng cho vài con vi trùng ét iếc không?

Sợ làm gì? Có ăn, có chịu. Nhẹ thì medical chăm sóc cho ta. Nặng thì đi chuyến tàu suốt. Ở đời, ai không chết? Tuổi ta lúc nào thần chết cũng lấp ló hẹn hò, được chết bên người vợ cỏ non chẳng khoái hơn à?

- Chuyện độc nhất ta thấy những ông bạn vàng bị kẹt nặng là chuyện... con thơ!

Trời! tuổi các cụ làm gì còn sức có con thế mà với những mớ cỏ tuy non nhưng lão luyện, chúng nó cho các cụ hãnh diện được làm "lão bang sinh châu" dẽ ợt! bởi vì:

"Chồng già, em dẽ chơi ngang,

Đẻ ra, con thiếp, con chàng, con ai!"

Có con! Rủi con ai thì cũng đành chặc lưỡi mà ấm cho rồi, nói nồng lồng nhằng, nó lại thưa cảnh sát về tội "Abuse", hành hạ thì càng khổ thân già.

Ngày xưa, có con là hạnh phúc tuy cũng vất vả dậy dỗ học hành. Bây giờ, tuổi già lụm cụm mà tối phải dậy thay tã, pha sữa, bế con, cho ăn, cho tắm thì đến khổ. Tay chân lọng cọng, mắt kém, lưng đau mà không lo cho con thì khó mà sống sót nổi với mẹ nó, con ranh con ăn chưa no, lo chưa tối này. Chúng nó khỏe sức cứ chửi mắng như tát nước, có khi nó còn tát vào mặt các cụ mà các cụ im thin thít chẳng dám hé răng. Chúng nó còn trẻ nên tàn nhẫn và... mất dậy nhiều lầm vì con nhà tử tế mấy ai chịu lấy ông lão già nên thôi thì... tránh voi chẳng xấu mặt nào, các cụ cứ câm như thóc, cứ mũ ni che tai, cứ tự an ủi: "Chấp làm gì với con ranh con!"

Gặm mớ cỏ non, có lúc cụ nghĩ cũng thương bà vợ già, giá ngày ấy bà ấy đừng găng quá với cụ, chịu khó nín nhịn, ...chiều chuộng cụ một tí thì bây giờ gia đình đê huề và tấm thân cụ đâu đến nỗi... "truân chuyên"!

Lão bạn già của ta một lần phân tích:

"Các ông gãy cò, sứt gọng, nghèo nghèò hay gân vừa vừa như... ông mới dám về "quê hương là chùm khế ngọt" để gặm cỏ non. Mấy thằng hơi ngon ngon, có chút tài sản, công việc vững chắc thì chẳng ngại gì về ôm mấy em nhí qua làm vợ. Có tiền, khi ly dị, nó kiện, nó lột cho bằng hết rồi nó còn bắt đóng hụi chết nuôi con cho tới năm 18 tuổi; nuôi vợ cả đời vì vợ nó đâu ngại gì lấy chồng khác để mất phần hụi mình đóng hàng tháng! Thế là mình cứ còng lưng đi làm lo cho con vợ... khốn nạn chỉ vì tội ham chanh cối! Than ơi!"

- Chà, cái lưng ta dạo này cứ đau mãi, chả hiểu đau vì gai xương sống hay đau vì... tảo sắc quá độ?

Oan cho ta! Ta có bao lăm hơi sức mà tảo sắc cơ chứ! Nhiều đêm dậy cho con ăn mà chỉ ao ước ngày nào mình được về... với ông bà cho xong nợ vợ con! •

Công thức NẤU ĂN đêm giao thừa

1. Lấy toàn thể 12 tháng trong năm vừa qua đem rửa sạch mùi cay đắng, ghen tị, oán hờn rồi đem phơi cho ráo nước.

2. Tuần tự cắt mỗi tháng ra 28, 30 hay 31 phần.

3. Đem tất cả trộn đều với một chút tin yêu, một chút hòa giải, một chút kiên nhẫn, một chút can đảm, một chút hy vọng, một chút chịu đựng và một muỗng trung thành.

4. Ướp thêm gia vị, gồm: lạc quan, tự tin, tha thứ, hòa đồng và hài hước.

5. Ngâm tất cả một lát trong dung dịch: "Những điều quyết tâm."

6. Vớt ra, xay nhỏ, đổ vào nồi "yêu thương" và nấu chín với lửa "vui mừng"

7. Đem ra cùng thưởng thức với những người thân, bạn bè, bà con lối xóm chung quanh cùng "nụ cười" trong chén rượu "bao dung, đoàn kết"

LỄ HỘI CHƠI TRÂU ĐỒ SƠN

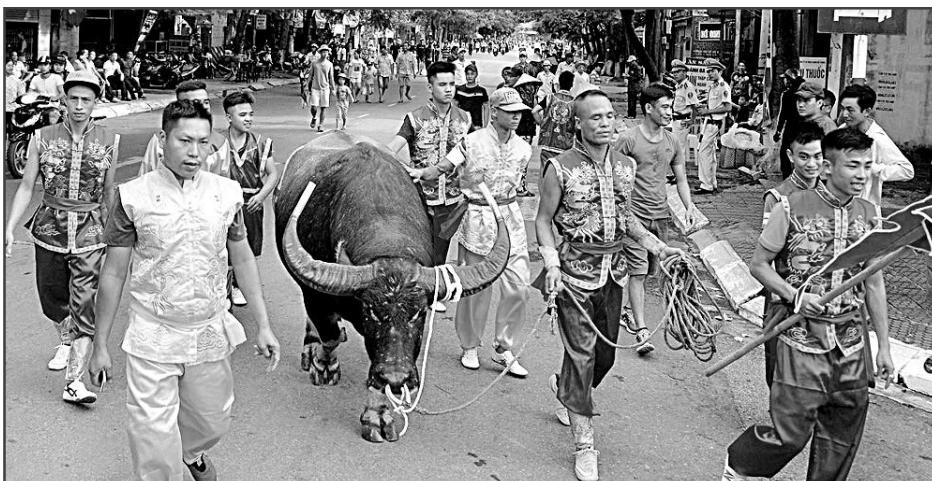
Theo tài liệu và suy nghĩ của
• HÀ PHƯƠNG HOÀI

Lễ hội Chọi trâu Đồ Sơn là lễ hội truyền thống của người dân quận Đồ Sơn, thành phố Hải Phòng, được tổ chức vào 9/8 âm lịch hàng năm, đây không chỉ là một ngày hội gắn với tục thờ cúng thuỷ thần và tục hiến sinh mà còn thể hiện tinh thần thượng võ của người dân miền biển, Hải Phòng.

Từ bao đời nay, câu ca dao cổ của người dân Đồ Sơn nói về Hội chọi trâu quê mình như một biểu tượng để nhớ về quê hương, như một tiếng gọi về nguồn tha thiết:

Dù ai buôn đâu, bán đâu
Mùng 9 tháng 8 chọi trâu thì về
Dù ai buôn bán trăm bê
Mùng 9 tháng 8 thì về chọi trâu!

Theo truyền thuyết và thần tích, thì từ rất lâu, một số người dân ở cửa biển Thần Hóa bị bão làm trôi dạt vào chân núi Tháp. Nhưng khi đó Đồ Sơn còn hoang vu, con người bất lực trước thiên nhiên, họ chỉ biết cầu xin thần linh phù hộ. Đúng vào dịp rằm tháng tám, chợt nhìn thấy trên biển có vòng hào quang lớn, giữa hào quang là một cụ già đầu tóc bạc phơ, đang ngắm nhìn một đồi trâu đang chọi nhau trên sóng. Người Đồ Sơn thuở ấy tin rằng thần linh phù hộ nên lập đền thờ theo duệ hiệu thần là “Điểm Tước Đại

Vương”. Họ đi mua trâu về mổ để tế thần, qua đinh, hai con trâu quay vào nhau chọi nhau quyết liệt. Người dân cho rằng thần thích xem trâu chọi nên hàng năm tổ chức chọi trâu để tế thần và hội chọi trâu bắt nguồn từ đó.

Từ cuối tháng giêng âm lịch, ăn Tết xong là người Đồ Sơn đã ngược lên mạn Tây Bắc, hay xuôi vào Nghệ An, Hà Tĩnh để tìm cho được những con trâu tốt với những đặc điểm: “...ức rộng, háng to, cổ cò, đuôi trai, đít nhót, lưng tôm bà, sừng cánh cung...”, độ tuổi từ 7 - 8 năm tuổi.

Mua được con trâu vừa ý là điều đáng mừng, nhưng để con trâu chọi được thì còn phải luyện, luyện có hay thì mới mong trâu phuờng minh chiến thắng. Khi mới đưa về, trâu thường được tắm bổ cho có đủ sức lực, tập chạy, lội bùn, leo núi, thích nghi với những biến đổi thời tiết nhằm nâng sức chịu đựng, dẻo dai. Tùy từng trường hợp, có thể vót sừng nhọn hoặc mũi khế. Tập cho trâu bạo dạn trước đông người và âm thanh huyên náo, màu sắc rực rỡ trong hội. Trước khi vào vòng chung kết, vòng loại thường được tổ chức vào ngày 8-6 âm lịch, trâu được vào vòng trong sẽ tiếp tục

được luyện tập với cường độ cao hơn, học những ngón đòn hiểm hơn nữa.

Lễ hội chơi trâu cũng như nhiều lễ hội khác có hai phần, phần lễ và phần hội đan xen. Từ ngày mùng một đầu tháng, các vị cao niên trong làng đã ra làm lễ tế thần Diêm Tước ở đình Tổng. Lúc này, các làng có trâu

chơi đều phải ra làm lễ. Sau đó là lễ rước nước (có gắn liền với tục tế Thuỷ Thần). Lợ nước thần mỗi năm thay một lần được từng làng (phường) mang về đình riêng. Tại đình làng, các chủ trâu được cho trâu ra làm lễ thần, trâu chơi đã chính thức được gọi là “Ông trâu”, là biểu tượng của tâm linh, là niềm tin, và là ước vọng của người dân nơi đây. Sáng ngày chính hội, dân cư trong phường đều kéo ra đình. Từ đây, lễ rước các “Ông trâu” ra sới đấu với kiệu bát cống, long đình bát biếu, cờ thần bay pháp phổi, rộn rã trong tiếng nhạc bát âm.

Phần hội diễn ra vào chính hội (9/8 âm lịch) với nhiều hoạt động mang đậm bản sắc dân tộc. Điệu múa khai hội được 24 tráng niên của làng chia

thành hai hàng trình diễn vừa uyển chuyển, vừa mạnh mẽ, màu sắc biến hoá linh hoạt và huyền ảo trong những âm thanh của trống, thanh la. Theo cách nói của các lão làng, tiếng trống, tiếng thanh la có tác dụng tạo không khí trong sân bãi thúc giục các “ông trâu” thi đấu thêm phần quyết liệt. Với màn múa cờ, những lá cờ vung lên quật xuống mạnh mẽ, dứt khoát, nhịp nhàng, có lúc đan chéo vào nhau như hai đội quân đang giao chiến, thể hiện sự dũng cảm của con người chống chọi với biển khơi.

Dáng 8 giờ, tiếng trống, tiếng chiêng khai hội, dịch loa gọi các “ông trâu” vào trận vang lên. Từ hai cổng bắc - nam của sới đấu, từng đôi trâu được dắt ra đứng dưới chân cột cờ Ngũ Phung (ở hai bên). Hiệu lệnh phát ra thì hai trâu từ hai phía di chuyển lại gần nhau hơn, cách nhau chừng 20 m. Hiệu lệnh tiếp theo người dắt trâu đột nhiên rút dây mũi, hai trâu liền lao vào nhau. Thường thì các chú trâu đâm pháp vào nhau, một tiếng động khô khốc của sọ trâu, sừng trâu va chạm. Cú đánh này có tên là miếng “hổ lao”. Sau miếng hổ lao có khi làm

nổ mắt, long sừng, vỡ sọ, hai đấu thủ hăng tiết choãi chân lấy tẩn, cổ đẩy lùi hoặc lật ngửa đối phương bằng cặp sừng khóa chặt vào nhau. Nhiều cặp trâu vào trận cứ ung dung, cứ nhởn nhơ gặm cỏ, hít hít, nghênh nghênh, người am hiểu biết rằng đây là lúc trâu đang thăm dò nhau để tìm ra ngón đòn quyết định. Sau một cú “cảng” hoặc “cầm”, khi con trâu thua trận bỏ chạy, là lúc người có trâu thắng phải thực hiện “thu trâu” rất nguy hiểm vì con trâu thắng đang hăng máu ...

Theo quan niệm cổ xưa, nếu trâu làng nào thắng trận trong lễ hội, năm ấy cả làng sẽ gặp nhiều may mắn, mưa thuận gió hòa, mọi người bình yên trong suốt hành trình đi biển. Nhưng có lẽ ý nghĩa hơn cả, lễ hội chơi trâu mang đậm nét văn hoá tâm linh của người dân miền biển đã và đang trở thành điểm đến hấp dẫn của du khách, góp phần tạo nên phong cách rất riêng cho một vùng duyên hải •

Truyện ngắn của NGUYỄN NHUNG

CÂY MAI RỪNG CỦA NGƯỜI LÍNH TRẬN

Ông Thành xuất thân là một quân nhân, nhập ngũ từ năm mới hai mươi tuổi. Đất nước chiến tranh tuổi thanh niên đa số dấn thân vào con đường binh nghiệp, dù chẳng ham gì cảnh cốt nhục tương tàn, nhưng khổ thay cây mai lặng mà gió chẳng chịu ngừng. Muốn hòa bình phải có chiến tranh, định mệnh đưa đẩy khiến toàn dân đều chịu chung số phận nghiệt ngã của một đất nước bị phân chia kéo dài 20 năm đằng đẵng... .

Hơn mươi năm lính, bao lần xông pha trận mạc, trôi nổi sống chết với đồng đội chiến hữu của mình trên khắp các chiến trường miền Đông, rồi lại chuyển qua miền Tây. Mỗi nơi mỗi vẻ, nhưng in đậm trong trí nhớ của ông Thành là chiến trường miền đông, vùng chiến địa đôi khi lại là một cánh rừng thưa mà mỗi độ Xuân về, mai rừng nở hoa bát ngát mênh mông một màu vàng rực rỡ. Ông Trời trở trêu đem cái đẹp của rừng mai lúc sang Xuân, lồng vào nỗi buồn ray rứt của khói lửa binh đao, khiến lòng người lính trận thắt lại mênh mang khi ngắm hoa nở trên đầu súng. .

Những năm xa gia đình, ăn Tết trên rừng với hoa mai vàng óng ả đã ghi đậm trong lòng ông Thành một bức tranh tuyệt vời trong đời quân ngũ. Tết trên rừng nơi vùng hành quân nào có gì, nếu không nhờ những cánh mai vàng hồn nhiên rung rinh hé nở trong nắng sớm, và chút se sắt của gió Xuân làm thổi thức con tim người lính trận. Xa vợ con, xa gia đình, xa phố thị bình yên, những buổi chiều nơi vùng trú quân năm nào im tiếng súng, thân phận người lính trận có gì vui khi được lai rai ly rượu đế, món thịt rừng và con khô nướng, để nhớ về không khí ấm cúng của gia đình, và những buổi chiều Xuân nhộn nhịp, an bình nơi thành phố. Ông Thành đã có nhiều năm ăn Tết ở đơn vị với chiến hữu, đã quen dần với những mùa Xuân xa nhà, cho đến năm ấy sau một lần hành quân đụng nặng cấp tiểu đoàn, ông bị thương nặng ngất đi vì mảnh đạn pháo dập đứt lìa một chân, và bao nhiêu mảnh nhỏ ghim vào thân thể

Thế là giã từ vũ khí, giã từ nếp sống nhà binh rày đây mai đó, ông làm người phế binh an phận bên lề cuộc chiến, đời sống tương đối được ổn định nhờ người vợ hiền tần tảo buôn bán nuôi con. Lúc nghĩ đến chuyện mua một căn nhà để có một chỗ ở cố định, ông Thành chống nặng đi lang thang khắp hang cùng ngõ hẻm, mãi mới ưng ý một dốc đất gần bờ sông, uốn cong theo thế đất để đi vào một

con rạch nhỏ. Ông tính toán thú điền viên cho mình ở cái tuổi chưa già nhưng xem như đã phế thai với cuộc đời, thôi thì một căn nhà tôn vách ván, sân trước sân sau cũng rộng rãi thoáng mát, nuôi con heo con gà quanh quẩn với vườn rau, bù vào đồng lương khiêm nhượng của một thương phế binh, cộng thêm bà vợ tần tảo chăm làm đời sống cũng không đến nỗi.

Tuy giã từ vũ khí, chấp nhận đời sống êm ái của một cảnh đời tàn phế vì chiến tranh, ông Thành thường nhiều lần trở lại trong mơ quãng đời của người lính trận, mỗi lần ngồi tần ngần nhìn dòng nước chảy ông miên man nhớ lại những khuôn mặt bạn bè, chiến hữu một thời của mình với nỗi nhớ nhung, thương yêu đầm thắm. Tuy đã xa rời chiến trường xưa, bạn bè thời quân ngũ nhưng trong lòng ông vẫn vọng về những kỷ niệm in hằn trong trí nhớ, nhớ nôn nao chén rượu cay, con khô nướng, ly bia sủi bọt trong cái quán cóc ven đường có cô hàng xinh xinh ở vùng hậu cứ, tiếng cười ngọt ngào của những Kinh Kha thời đại. Có đi vào chiến tranh, có chia sẻ tận tình với nhau những lần sống chết mới thấm

thía được nỗi nhớ ấy như thế nào. Chẳng những thế còn in đậm trong ông nỗi nhớ cánh rừng mai vùng chiến địa năm xưa, khiến ông quyết định mua một dẻ đất vuông vức khá đẹp trong Xóm Hoa Mai để cất một căn nhà làm chỗ an cư lạc nghiệp.

Vậy là may lăm rồi, khi còn biết bao nhiêu người vợ lính ấm con thơ chạy theo chồng từng bước trên các nẻo đường chinh chiến với đồng lương cố định ít ỏi, những năm ấy ông rong ruổi một mình như con chiến mã trên dải đường xa, để một mình bà vợ lo toan nuôi đám con ăn học. Chẳng biết cái tên Xóm Hoa Mai có tự bao giờ, nhưng đặc điểm của xóm là nhà nào cũng trồng một, hai cây hoa mai ở sân trước, bên hiên nhà lẵn trong bóng của cây mận, cây dừa. Vì thế khi xuân về từ đầu xóm đến cuối xóm, nhà nào cũng có hoa mai vàng rực rỡ trên cây và thảm hoa rụng đầy trên mặt đất. Ông Thành đi kiểm đất cất nhà vào mùa Xuân năm ấy bỗng như lạc vào rừng hoa mai ở chiến trường xưa thuở nào. Người chủ đất biết được cái thích của ông Thành nên vì thế miếng đất khá cao giá hơn chỗ khác, ông cũng biết vậy nhưng nếu so với cái hạnh phúc của người tìm được điều mình thích thì giá ấy chưa phải là đất.

Khi cất xong ngôi nhà đơn sơ với số tiền do bà vợ đảm đang dành dụm trong nhiều năm buôn tần bán tảo, cả nhà cảm thấy đã an cư lạc nghiệp. Trên mảnh đất ấy đã có sẵn vài cây dừa và hai cây mận, đủ làm bóng mát ban đầu cho căn nhà ven sông thêm thơ mộng, và ở vườn sau thả thêm một đàn gà, nuôi hai con heo, cộng thêm vài con vịt xiêm ồn ào đi lại lại rồi nhảy xuống mương lặn lội cũng vui vui. Việc đầu tiên là ông Thành đi lùng mua một gốc mai quý để trồng ở sân trước. Chưa tìm được thì một sáng kia, đang loay hoay với cái hàng rào bông bụt trước sân ông nghe có tiếng gọi quen quen:

“- Ông thầy! “ - Ông ngừng lên nhìn nhưng đôi mắt vì chói ánh mặt trời nên nhìn chưa rõ, để rồi khi nhìn ra, ông suýt làm rơi cái nạng xuống đất, mừng rỡ nhận ra tiếng nói quen thuộc của người lính đàn em cùng đơn vị năm xưa. Đôi con mắt nhìn nhau rướm rướm lệ, nhìn người đàn em về phép với bộ chinh y còn bám bụi đường xa, khuôn mặt hằn lên những gian khổ chiến trường khiến ông chỉ muốn khóc. Ông hỏi, ngỡ ngàng biết bao khi thốt lên mấy tiếng thân thương của một người đàn anh cùng đơn vị thuở nào:

- Ôi! Chú mà! Sao biết anh ở đây mà tìm?

Người lính trẻ toác miệng cười vô tư:

- Em hỏi thăm thì biết. Sẵn dịp về phép, ghé thăm ông Thành và mang về một món quà ở chiến trường xưa. Ông thầy có nhớ khu rừng mai hồi xưa mình đựng lớn ở đó không? Vừa rồi đi qua đó, thấy có loài mai quý em vội bưng cây mai này để dành tặng ông Thành

làm kỷ niệm. Cây này khỏe, xem nhỏ vậy nhưng cũng già rồi, em chăm nó kỹ lưỡng đợi khi có phép mới mang về được đây. Ông thầy chịu khó chăm nó độ mùa Xuân năm sau là hy vọng có bông chưng Tết.

Ông Thành cảm động nói không nên lời, ôi tình huynh đệ chí binh tướng chỉ có được thời gian còn tại ngũ, trong sách vở và mấy bản nhạc bốc thơm đời lính, hóa ra nó không phải là những lời hoa mỹ trên đầu môi

chót lưỡi, uốn éo trên môi miệng những cô ca sĩ. Chẳng có gì quý hơn khi mình tặng cho người khác món quà mà người ta đang mơ ước, mong đợi, cây mai rừng của người lính trẻ đối với ông

Thành quý còn hơn vàng bạc. Lúc khẽ khà ly bia sủi bọt với người lính cũ, anh ta ngà ngà say chỉ vào düm đất ôm lấy gốc mai xanh mượt, nói với ông Thành:

- Cái nhúm đất ở gốc mai này có khi cũng đã nhuộm máu binh lửa đó ông thầy à. Hổng biết sao chứ em mơ hồ là nó sẽ gắn liền với ông thầy hết cuộc đời trong cái mảnh sân và căn nhà này đó. Hễ ngày nào đó thấy mai nở, ông thầy sẽ nhớ đến em, cho dù em còn sống hay chết...

Ông Thành mắng yêu người lính trẻ mà đôi mắt ông sao ướt nhòa như trời mưa:

- Bậy nà! Khi nào về phép nhớ ghé thăm anh nghe ...

Người lính trẻ giã từ ông thầy cũ của mình rồi ra đơn vị, để lại

cây mai quý mọc lên từ cánh rừng khói lửa miền Đông. Cây mai cứ thế lớn nhanh như thổi, vì ông Thành chăm sóc nó còn hơn mẹ chăm con mọn. Không biết sao từ đấy, những lúc vui, buồn quanh quẩn bên cây mai với đôi nạng gỗ, ông Thành dường như thấy lòng mình ấm hẳn lại. Ông gửi lại chiến trường một phần thân thể của mình, có khi chính những dòng máu của ông và bao người lính đã loang chảy và thấm sâu xuống lòng đất ấy, để hội tụ vào những gốc mai trong cánh rừng Thưa nở hoa vàng mỗi độ Xuân về, gom lại thành một thứ tình đồng đội khó nguôi ngoai.

Những sớm mai khi thức dậy, những buổi chiều gió hiu hiu từ bến sông phả vào khu vườn nhỏ tiếng lá reo, đã thấy bóng ông lom khom với đôi nạng gỗ bên cây mai, lẩm khi cao hứng ông còn hát một mình :

- Người về, người về nay đã cụt chân Máu đào, máu đào đã thấm trên thây bao nhiêu quân thù ...u ù, một ngày chinh chiến mùa thu...

Cây mai lớn nhanh theo cái tình đầm thắm thương yêu của người thương phế binh đã một thời xả thân trên chiến trường cũ.

Nó chẳng phụ công ông chăm sóc nên mùa Xuân năm sau cây đã đơm những bông hoa đầu tiên, tám cánh vàng tươi rung rung trong nắng sớm, khác nào nụ cười xinh xinh của các cô em gái hậu phương thuở ấy. Không có ngòi bút nào diễn tả hết được nỗi vui của người thương binh chống nạng đứng ngẩng nhìn những đóa mai vàng tám cánh rung rinh trong nắng sớm, nhìn nó ông

Thành lại nghĩ đến hình ảnh người đàn em có cái miệng cười thật tươi khi đến thăm ông lần về phép năm trước.

Để rồi vô tình có ngày ông Thành bỗng phát hiện ra mọi buồn, vui trong đời ông hình như đã được cây mai báo trước mà sau khi chuyện xảy ra, ông mới thấy được sự kỳ lạ ấy. Hai năm sau, một đêm hè ông Thành không ngủ được, trời đêm ấy có trăng nhưng lặng gió, ông quanh quẩn thả ra gốc mai rồi lại quay vào ngồi trước hiên nhà hút thuốc.

Đêm khuya rồi mà vẫn khó ngủ, ông vào nhà ghé mình lên chiếc phản gỗ nhưng vừa đặt mình xuống và lơ mơ đi vào giấc ngủ, ông nghe như từ cây mai có tiếng chuyển động của những bước chân, y hệt tiếng xe dịch của những gót giày nhà binh mỗi lần chuyển quân. Từ chỗ gốc mai tự nhiên gió nổi lên lồng lộng khiến cây lá rì rào, thì thào với nhau giữa canh trướng. Không biết thức hay ngủ giữa cơn mộng mị, ông Thành nhác thấy người lính trẻ đàn em tặng mình cây mai năm nào đang đứng tựa cành mai, dưới ánh trăng mờ anh ta toác miệng cười với ông, nụ cười thân thương của người đàn em khiến ông mừng quá quở đôi nạng định chạy ra ôm lấy người chiến hữu của mình. Ngay khi ấy ông chợt tỉnh, thì ra đấy chỉ là một giấc mộng...

Ông Thành tỉnh hấn rồi không ngủ lại được, hoặc có ngủ thì cũng chỉ chập chờn nửa tỉnh nửa mê chờ sáng. Linh tính cho ông biết có chuyện gì ...xảy đến với thằng đàn em dễ thương của mình, như câu dặn dò của hắn trước khi chia tay, trong lúc ngà ngà men rượu:

- Một ngày nào đó mai nở, ông thầy sẽ nhớ đến em, dù em còn sống hay đã chết...

Từ hôm ấy sau giấc mộng kỳ lạ giữa đêm trăng, bóng hình người lính trẻ cứ mãi chập chờn trong tâm hồn người đàn anh khiến ông Thành khắc khoải một nỗi mong đợi khôn nguôi. Không chịu được nỗi buồn u uẩn đó, ông Thành viết thư thăm người bạn cũ cùng đơn vị năm xưa, hỏi thăm đàn em mới biết tin người lính trẻ tặng ông cây mai quý đã biến biệt ra đi đúng vào khoảng đêm trăng mùa hè hôm ấy.

Từ ngày ấy người trong nhà thấy khi trời nhập nhoạng chiều, gió se sắt thổi từ bờ sông phả vào sân trước là ông Thành lặng lẽ cặm ba cây nhang dưới chân cội mai, nơi cái nhúm đất con con mà người lính đã mang về từ chiến trường xưa dưới gốc cây, đôi mắt ông đau đớn một nỗi buồn dịu vời. . Hôm đầu tiên nghe tin người đàn em đã tử trận, ông Thành ngơ ngẩn suốt buổi chiều cạnh gốc mai lá xanh mướn mướt, lúc nào ông cũng chỉ muốn khóc. Khi cặm những cây nhang xuống đất, ông bật lên khóc rưng rức, rồi vu vơ mắng yêu vào cái khoảng không trống trải của hư vô:

- Mồ tổ bây, còn trẻ vậy mà sao đi vội thế!

Mùa Xuân tiếp nối mùa Xuân, người thương binh giờ đây già đi với mái tóc muối tiêu và khi gió trở mùa, những vết thương cũ ê vu vơ bản nhạc cũ:

Người về, người về nay đã bị thương ...

Nhưng lòng vẫn nhớ, người ơi biên cương xa vời, ơi hờ ...
Người về, người về nay đã bị thương....

Cây mai bây giờ đã thành cội, tính theo tuổi đời kể từ ngày người lính đem về tặng ông đến nay thì nó đã được sáu tuổi, mỗi độ Xuân về hương sắc càng rực rỡ theo tuổi dậy thì của cô con gái ông Thành đang bước vào tuổi mộng mơ.

Ông Thành có thêm niềm vui lúc Xuân sang, một lũ bạn học cùng lớp của con gái ríu rít chen nhau đứng chụp hình dưới gốc mai, cô nào cũng khoe nụ cười hàm tiếu. Chuyện ấy làm ông liên tưởng đến mỗi lần hành quân về thành phố, người hậu phương đến thăm lính trận từ chiến trường xa mới về choàng vòng hoa chiến thắng. Mấy thằng đàn em của ông khi xung trận lì lợm ghê, vậy mà khi đứng trước giai nhân, lúng túng vụng về chỉ biết nhẹ răng ra cười, đúng là “chí lớn trong thiên hạ, không đựng đầy đôi mắt giai nhân”.

Mùa Xuân năm ấy ông Thành vẫn lắng nghe trong đêm tiếng đại bác ì ầm từ xa vọng về thành phố, ánh hỏa châu lơ lửng giữa đêm đen, chiếc máy bay trực thăng bắn ra những tia lửa đỏ rực ở vùng ngoại ô, và bản tin mỗi ngày đọc sao nghe nặng nề hơn trong lòng người lính cũ. Ông thầm nghĩ, mình an phận rồi dù có gửi lại chiến trường cái chân và những mảnh đạn ghim vào người vẫn còn ê ẩm lạ, nhưng sao chưa thấy năm nào mùa Xuân sắp đến mà trời đất lại buồn như năm nay. Trước Tết ông Thành đã chọn ngày lặt lá mai, pha mấy chậu nước ấm tươi vào gốc mai để thúc cho hoa nở đúng kỳ hạn. Chẳng bao giờ ông Thành cắt một cành mai để chứng trong nhà hay tặng cho bằng hữu anh em dù thân tình cách mấy.

Ông quan niệm phải giữ trọn vẹn tất cả những gì của cành mai, như lúc nào ông cũng trân trọng linh hồn của người đàn em, mà chẳng những thế cả cái nhúm đất con con mang theo gốc mai của người lính trẻ đã chết đem về, ông cũng muốn nó còn tồn tại mãi trong mảnh sân này, chỉ ở mảnh sân này mà thôi . . .

Cũng như mọi năm cây mai ra nụ rất nhiều, nụ lớn nụ bé chen nhau trên cành chỉ còn thưa thớt ít lá đẹp làm màu xanh cho cây, cả nhà ai cũng tấm tắc mong đợi khi chiều ba mươi Tết các nụ hoa đã mơn mởn lên chum chím chờ hé nhụy. Hình như đối với ông Thành thì chỉ có cây mai này mới hoàn toàn đem mùa Xuân đến cho ông, với một nỗi niềm riêng gửi gắm vào đó mà không cần ai hiểu, chiều ba mươi Tết cây mai vẫn hứa hẹn một vẻ đẹp mãn khai cho ngày đầu Xuân đầy hy vọng.

Nhưng không thể ngờ, định mệnh như một bàn tay tai quái thổi cơn gió hung tàn vào cái đêm cuối cùng của một Năm, giờ giao thừa đã qua mà gió ở đâu ào ào thổi qua vườn làm ông Thành lo lắng thắc thỏm không yên. Chẳng lẽ không khí chiến tranh hiện diện trong nỗi thống khổ của dân tộc, đã hơn hai mươi năm lại gom thành cơn gió oan nghiệt thổi thốc vào cây mai báo hiệu một mùa Xuân Khổ

chia xa , trong gia đình đang bình yên của ông. Cả nhà đã yên giấc khi nửa đêm về sáng, ông Thành lại trằn trọc hồi tưởng đến mùa Xuân trên cánh rừng miền Đông khi ông còn là lính trận, chợt tiếng xào xác của cây mai sân trước bị gió xoáy vào trong đêm trừ tịch, nghe như âm vang của từng bước chuyển quân năm xưa làm ông rùng mình.

Chợt nhớ đến khuôn mặt của người đàn em hiện về trong giấc chiêm bao, cũng đêm đó gió ở đâu lồng lộng quay cuồng nơi gốc mai sân trước, ông Thành hình dung ra một sự đổ vỡ mà không định nghĩa được là cho mình hay cho ai . . .

Sáng hôm sau ông dậy sớm, vợ ông đã sửa soạn bữa cơm cúng đầu năm trên bàn thờ ông bà tổ tiên, khói hương nghi ngút và trầm trồm một sự tưởng nhớ rất thiêng liêng. Ông Thành đốt mấy nén nhang cắm trên bàn thờ ông bà, rồi đốt thêm ba nén nhang đem ra cây mai để gọi là mừng tuổi đất trời và để tưởng nhớ bạn bè, gọi thầm những hình xưa bóng cũ.

Từ trong nhà bà Thành nghe có tiếng rơi của chiếc nạng gỗ và tiếng kêu thảng thốt như tiếng khóc khô khốc của ông Thành vọng lên trong buổi sáng đầu Xuân còn mờ hơi sương:

- Trời ơi!

Bà Thành chạy ra sân rồi không tin vào mắt mình. Bao nhiêu nụ và hoa đều rụng xuống tả tơi như một tấm thảm trên mặt sân lát gạch đỏ, còn ông Thành thì ngã lăn ra dưới gốc cây lịm đi như một xác chết.

Mùa Xuân ấy là mùa xuân năm một chín bảy lăm . . . •

Viết để tặng những kẻ đã chết trên con đường đi tìm Đất Hứa

Sóng Biển

Truyện ngắn của TRỌNG ĐẠT

Hầu như cuối tuần nào cũng vậy, khi màn đêm vừa buông xuống là Tân lại vội đến thăm ông bạn chí cốt ở gần nhà để hàn huyên tâm sự, bàn bạc những vấn đề thời sự chính trị, văn chương... Độ này hai người hay bàn chuyện văn thơ, nghệ thuật, những buổi tọa đàm như vậy đã giúp họ giết thì giờ trong cuộc sống tha hương buồn bã. Người Việt ở đây cũng khá đông, bạn bè bà con cũng nhiều nhưng Tân vẫn cảm thấy một sự lạc lõng, bơ vơ có lẽ vì nó không phải là đất nước của mình, xa xứ khá lâu nhưng mỗi lần tỉnh giấc anh vẫn biết rằng mình đang sống tại một nước non xa lạ với những lối sống, tập quán mà đối với Tân cũng vẫn còn xa lạ, và vẫn có cảm tưởng như mình vẫn chưa hoàn toàn hội nhập được vào xã hội mới. Những buổi đàm luận ấy cũng thật bổ ích vì khi trao đổi ý kiến, nó cũng mở mang

tầm hiểu biết của họ hơn lên.

Tối nay, một tối mùa đông giá lạnh, Tết Tây đã qua, Tết ta gần kề, năm nay hên, ngoài trận tuyết mong manh hôm nọ người ta không phải ném cái mùi băng giá thấu xương như năm ngoái. Ngoài các chợ Á Đông, chợ Việt, chợ Tầu.. hàng Tết đã bầy đầy cả ra từ mấy tuần trước, thôi thì đủ thứ nào bánh chưng, bánh tét, dưa món, kẹo, mứt, cây quất, càنه mai, hoa đào, hoa cúc.. người mình cũng nô nức mua sắm hàng Tết đón xuân, mặc dù ai cũng cố quay lại với truyền thống dân tộc tổ tiên nhưng nó cũng không tránh khỏi cái vẻ lạc lõng như một thứ vui gượng vì tất cả đang nằm giữa một thứ ngoại cảnh, một nước non xa lạ. Ông bạn cũng đã mua sắm được một ít bánh mứt, hạt sen, trà tầu.. đem ra để khách cho có chút hương vị dân tộc quê hương trong những ngày năm cùng tháng tận, ông pha trà mời Tân nhấm nháp rồi đưa cuốn sách mới mượn ở thư viện ra bảo:

- Cuốn này viết về văn học miền Nam, phần tiểu sử các tác giả đầy đủ lắm, nhiều tác giả không có tên tuổi gì cũng được đề cập rất đầy đủ chi tiết, một người bà con tôi là nhà văn ít ai biết thế mà ông soạn giả này cũng biết rất rõ ràng, tôi lấy làm lạ, ông ấy lấy tài liệu ở đâu mà biết rõ thế?

Tân cầm cuốn sách ngắm nghía một lúc, xem sơ mấy trang rồi dở phần tiểu sử ở cuối ra xem, lật qua lật lại... bỗng anh dừng lại ở một trang rồi lẩm nhẩm đọc:

Trần Đại, sinh tại Bắc phần năm 1941, vào Nam năm 1954. Dạy đại học. Sau 1975, mất tích trên đường vượt biển tị nạn chính trị. Chuyến đi khởi hành ngày 2-10-1978.

Tác phẩm: *Con đường* (tựa của Vũ Hoàng Chương, 1963)

Tân bèn đọc lớn cho ông bạn nghe rồi bảo.

- Chắc đúng là anh bạn tù cải tạo cùng tổ với tôi hồi 1975, 76, 77- anh này có dạy ở một trường đại học Đà Lạt, cỡ tuổi tôi, được về sớm, mấy người cùng trại với tôi nói anh chàng đi vượt biên mất tích cả gia đình từ 1978. Hồi ấy không nghe anh nói đã viết sách, nhưng các chi tiết khác đều đúng hết.

Tân cứ tấm tắc khen ông soạn giả thật là kỳ tài, biết rõ cả chuyến đi vào ngày nào tháng nào nữa, mình là bạn anh ta mà cũng chỉ biết loáng thoáng thôi. Ông bạn bèn hớp một ngụm trà Tầu đang bốc hơi nghi ngút rồi chép miệng than.

-Bao nhiêu tinh hoa của đất nước đã bị chôn vùi dưới đáy biển!

Từ đấy anh cứ thắc mắc, ưu tư về cái tên Trần Đại mãi, nhớ hồi chàng được về hơn một năm, họ chuyển trại khác, một người bạn thân của Đại tên Bình có nói với mọi người ngoài bãi lao động.

-Trời ơi! Đại tốt lắm, anh chị có lại thăm vợ tôi, cho vợ tôi mượn một ngàn đồng, tôi đã viết thư dặn vợ tôi nếu anh ấy muốn mượn bất cứ cuốn sách gì cũng cho anh ấy mượn.

Rồi tự nhiên Tân lại tò mò đi điều tra xem có đúng người trong cuốn sách này là anh bạn tù xa xưa của mình hay không, y như một nhà thám tử đi điều tra một vụ án , chàng bèn tìm hỏi Bình hiện đang sống tại Mỹ cho Bình biết chi tiết trong cuốn sách, anh ta đáp.

-Vậy thì đúng hắn rồi! Đại có ra một tập thơ, anh ấy tốt nghiệp Cao học ở Đà Lạt, đậu thủ khoa được nhà trường giữ lại để giảng dậy. Sau có làm cho Bộ Văn hóa, Xã hội... gì đấy. Hồi anh ấy sắp đi vượt biên có cho vợ tôi mượn một ngàn đồng, một ngàn hồi ấy lớn lắm, mỗi lần thăm nuôi tụi mình chỉ có mấy chục hay một trăm thôi. Nói đến anh ấy bà xã tôi xúc động lắm, em của Đại hiện ở Mỹ.

Thế là cuộc điều tra của Tân coi như hoàn tất, đúng là hắn, người ấy là anh! Và rồi trong ký ức, anh Đại tự nhiên sống dậy y như một cuốn phim cũ nay được đem ra chiếu lại.

... Tân nhớ lại hồi 1975, công chức ra trình diện cải tạo được đưa lên trại Long Thành, năm đầu có một số đợt thả về khá đông nghe nói Uỷ Ban Quân Quản Thành Phố Sài Gòn Gia Định ăn hối lộ đã cho những người chạy tiền về trước. Chừng một năm sau trại được chuyển giao cho Bộ Nội vụ, cái thòng lọng ngày càng xiết chặt, sau nhiều đợt chuyển tù công chức cao cấp và trung cấp đi Bắc, họ còn vài trăm người được giữ lại, dọn nhà hai ba lần và sau cùng ở một căn nhà rộng bằng gỗ gọi là nhà 13.

Đại ở chung đội rồi chung tổ với Tân, không thân lắm nhưng anh có cảm tình với hắn vì tính hiền lành, Đại hay đùa dỡn trêu chọc Tân, có lần cát quá Tân la lối hắn um cả lên, thế mà hôm sau hắn lại vui vẻ vỗ vai anh bảo:

-Tớ có chọc gì cậu đâu mà cậu la tớ dữ vậy, tụi nó chọc cậu mà sao cậu không la tụi nó, cậu lại la tớ?

Đại y như ông Bụt vậy, không biết giận biết ghét ai bao giờ, hắn thích trêu chọc bạn nhưng chỉ đùa vui chứ không bao giờ có ác ý.

Ngoài bãi lao động chàng hay kể chuyện vui, có khi bàn chuyện kinh tế ngoài xã hội, Đại có vẻ người hiểu biết.

Tân còn nhớ một buổi chiều tối, hồi ấy tù còn được tự do thoái mái. Tân và chàng pha trà ngoài sân kể chuyện ngày xưa, chàng thích kể lại những ngày còn giảng dạy ở trường Đại học Đà Lạt và có vẻ tiếc nhớ cái thời vàng son của mình.

Cải tạo được hơn hai năm thì bỗng có đợt thả về khoảng mười sáu người đa số có bảo lãnh hoặc quá trình nhẹ, không liên hệ đến an ninh chính trị là mấy, Đại may mắn có tên trong danh sách đợt này... Thế rồi hơn một năm sau, mọi người lại chuyển trại đến một khu rừng âm u, nhân một buổi lao động Bình có nhắc đến Đại, khen anh là người bạn tốt đã cho vợ Bình mượn một ngàn đồng để thăm nuôi chồng, sự thực Đại muốn để lại cho bạn số tiền lớn ấy trước khi lên đường đi tìm Tự do và Đất hứa. Trước khi ra đi chàng còn làm được một việc tốt cho xã hội, còn giúp được một người bạn tù.

Được thả về giữa cái xã hội nghèo đói sờ sács, đâu đâu cũng chỉ thấy toàn những cảnh áp bức hăm doạ, bắt bớ ghê sợ... của cảnh sát công an, Đại không còn cách nào khác hơn là phải tìm cách thoát thân ra khỏi vũng lầy. Hồi ấy người ta đổ sô nhau tìm đường xuất ngoại, ai nấy thu vét tiền bạc trong nhà để nạp cho bọn tổ chức hy vọng thoát thân tới được bờ bến mới.

Và rồi vào chuyến đi ngày 2-10-1978 . . anh chàng đã cùng gia đình lênh đênh qua cửa Cần giờ. . . Theo thống kê cũng như

lời xác nhận của dân ty nạn, số người bỏ xác trên đường vượt biển phần lớn là do hải tặc Thái Lan đâm chìm tàu, chúng cướp bóc hãm hiếp, bắt đàn bà con gái rồi đâm chìm tàu để phi tang.

Thế rồi Tân lại mường tượng ra cảnh biển cả rộng mênh mông bát ngát, một con tàu gỗ mồng manh lênh bênh trôi trên làn sóng, rồi trận phong ba bão táp nổi lên hay tàu hải tặc xông tới cướp bóc hãm hiếp rồi đâm chìm thuyền ty nạn, Tân mường tượng ra cảnh bạn mình và bao nhiêu người khác đang cố vùng vẫy trên mặt biển. Bản năng tự vệ sinh tồn khiến con người phải cố sức chống lại cái chết đến cùng dù chỉ là để sống thêm được một vài giây phút nữa, để rồi cũng từ từ chìm sâu dưới làn nước biếc.

... Tất cả không còn gì trừ sóng biển. .

Đại dương mênh mông bát ngát đã chôn vùi không biết cơ man nào mà kể những kẻ bất hạnh đi tìm Đất Hứa. Biển cả đã chôn sâu cái hy vọng cuối cùng của đời anh, của hàng nghìn, hàng vạn những người tỵ nạn khác, của những kẻ đã chết trên con đường đi tìm Tự do và Đất hứa, chết trên con đường đi tìm tự do cũng vẫn còn sướng hơn làm nô lệ. Biển cả cũng đã chôn vùi biết bao tinh hoa của đất nước, biết bao người tài trí đã bỏ nước ra đi và cũng đã có biết bao người không hẹn ngày về.

Hôm được trả tự do, các bạn tù vẫy tay chào Đại và mười mấy người khác bước lên xe vận tải, bọn ở lại nhìn những kẻ diêm phúc bằng cặp mắt thèm thuồng tuy trong lòng có chút mừng thầm cho họ, ngày

trở về của Đại tươi đẹp và hạnh phúc biết bao.

... Ngày trở về anh bước lê trên quãng đường đê đến bên lũy tre, nắng vàng hoe vườn rau trước hè chờ đón người về ...

Đại đã ra khỏi trại giam và còn phải ra khỏi nước, trại giam là nhà tù nhỏ, đất nước, xã hội là nhà tù lớn. Anh đã xây dựng nhiều mộng đẹp, lập lại cuộc đời mới ở xứ tự do, ở miền Đất Hứa, những giấc mộng đẹp và rực rỡ như nắng mùa hè. .

Thế rồi tất cả ước mơ, hy vọng của anh chỉ là những tòa lâu đài xây trên bãi cát, những ảo tưởng vĩ đại, những mơ mộng hão huyền của kẻ tuyệt vọng đi tìm Đất hứa. Biển cả đã chôn vùi mộng đẹp của Đại, của muôn vạn kẻ bất hạnh cùng đường tuyệt vọng khác.

Đối với các nhà nghệ sĩ, biển cả thật là mỹ miều thi vị dưới những tên thật là gợi hình, bóng bẩy, nào là Biển Nhớ, Hoàng Hôn Trên Bãi Biển, Bãi Biển Nương Dâu. . . .nhưng đối với bọn thuyền nhân khốn khổ đi tìm tự do, biển cả mênh mông lại là mối nguy khốn hãi hùng cho họ, một hình ảnh vĩ đại bao la bát ngát kinh hoàng vì nó đã từng chôn vùi biết bao sinh linh vô tội, những người đã định cư tại bờ bến mới mấy chục năm mỗi lần nghĩ lại vẫn còn rùng mình ghê sợ.

Thế rồi tuần sau, Tân lại đến thăm ông bạn vào một ngày năm cùng nguyệt tận, tối ấy nhiều người đã lên chùa, đến nhà thờ để chuẩn bị đón Giao thừa. Thế là lại thêm một cái Tết nơi đất khách quê người, rồi lại xuân tha hương.... tuổi đời cứ chồng chất thêm trên mái tóc, ngày tận cùng của đời người cứ từ từ tiến lại.

Tối nay ông bạn bầy một bàn tiệc nhỏ để dâng người tri kỷ: một đĩa bánh chưng đã cắt làm nhiều miếng, một bát dưa món, mấy đĩa mứt sen, mứt gừng, mứt bí. . một chai rượu nho màu chiều tím. . gọi là có chút hương vị quê nhà trong mấy ngày thiêng liêng dân tộc. Khi ấy tiếng hát thanh tao dịu dàng của cô ca sĩ bỗng vang lên trong máy ngoài phòng khách: ..." Em như cô gái hãy còn xuân, Trong trắng thân chưa lấm bụi trần - Xuân đến hoa mơ hoa mận nở..."

Để mở đầu buổi đàm luận tối nay, Tân nói cho ông ta biết Trần Đại, tác giả tập thơ Con Đường đúng là người bạn tù của mình hai mươi mấy năm trước đây, ông bạn vừa rót rượu vừa ra giọng triết lý bảo.

- Thế gian như một cái quán trọ, con người chỉ là khách qua đường.

Hai người nâng ly chúc mừng năm mới, uống xong một hớp rượu xuân Tân bèn thở dài đáp:

- Cuộc đời chỉ là giả tạo, cái chết mới là có thật! Ôi một đời người! sinh ra ở miền Bắc, lớn lên di cư vào Nam, học hành xuất chúng, làm giáo sư, công chức cho chính phủ... rồi vào tù, được thả về, mang nhiều mộng đẹp, lên đường đi tìm Tự do, Đất hứa. Biển cả đã chôn vùi cái hy vọng cuối cùng của đời chàng... một đời người đã hết, chẳng còn một vết tích gì, chẳng để lại đến một mảnh xương tàn, chỉ còn lại một vài dòng tiểu sử trong một cuốn sách nói về văn học miền Nam •

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe Gia Đình

LỊCH SỬ viên ASPIRIN

• Bác sĩ NGUYỄN Ý ĐỨC

Da số những cơn đau mà con người thường gặp không phải gây ra do giải phẫu hoặc mới bị thương mà thuốc mê có thể dùng để chữa nhưng còn những cơn đau kinh niên như viêm xương khớp hoặc đau ngắn hạn như nhức đầu và đau răng thì chữa bằng cách nào. Với các đau này, một loại dược phẩm rất cần để giảm đau trong khi đó ta vẫn có thể đi làm được.

Vào mùa hè năm 1758, đức cha Edward Stone, ở Chipping Norton bên Anh bị sốt và viêm xương khớp. Vô tình ngài đã nhai càنه của cây liễu trắng rất đắng, ngài rất ngạc nhiên mà thấy rằng cơn đau giảm. Ngài liền nghĩ ra cách để phơi khô và làm thành bột vỏ cây này và thử nghiệm để kiểm một liều hiệu nghiệm nhất. Trong vòng năm năm sau ngài tặng món thuốc này cho năm mươi người khác và đều thấy công hiệu. Vui mừng với sự khám phá của mình, ngày 25 tháng Tư năm 1763, ngài viết một bức thư cho bá tước Macclesfield, Hội trưởng Hoàng Gia, nhưng không được hồi âm.

Năm 1820, dược sĩ Thụy Sĩ Johanna S.F. Pagenstecher bắt đầu lấy một chất từ lá của cây Spirea ulmaria, thường được gọi là lá dâu dê, rất công hiệu để giảm đau trong y học dân gian.

Báo cáo của Pagenstecher trên báo khoa học được đọc vào năm 1835 bởi nhà hóa học người Đức Karl Jacob Lowig, giáo sư hóa học ở Montpellier University. Ông cũng cố gắng thay đổi lá cây Spirea ulmaria để loại bỏ tác dụng phụ quan trọng như cơn đau kích thích lớp lót của bao tử nhưng ông ta thấy phương pháp quá mất thì giờ cho nên đã bỏ.

Salicylic acid chỉ được một số người mà cơn đau trầm trọng hơn cơn đau của chính dược phẩm. Một trong những người đó là Her Hoffma, sống ở thành phố Đức quốc Elberfeld và bị bệnh viêm khớp khiến ông bị què quặt. Con trai của ông ta là một hóa học gia làm việc tại Bayer, một hãng dược phẩm rất lớn ở gần đó và vào năm 1895 anh ta quyết định thử nó để làm bớt cơn đau của bố. Anh ta làm giản dị hóa phương pháp của Gerhard và làm ra aceytylsalicylic acid. Hoffman bèn lấy một lọ nhỏ và

đưa cho bố và ông này đã có một đêm hết đau trong nhiều năm. Về sau này người ta mới biết rằng thuốc đó không phải chỉ giảm cơn đau mà còn hạ nhiệt độ và viêm.

Đồng nghiệp của Hoffman là ông Heinrich Dresser nhận ra rằng được phẩm mới có tác dụng rất tốt vì nó chia làm hai ở máu. Để thử giả thuyết của mình, ông ta bèn nuốt chửng một số acetylsalicylate và thường xuyên thử nước tiểu trong vòng 12 giờ. Ông đã tìm ra dấu vết của salicylic acid nhưng không thấy chất acetylsalicylate: hợp chất quả có tách làm hai.

Đến năm 1899, Hopffsman và Dreser đặt tên cho dược phẩm mới tìm ra của mình là ASPIRIN- chữ **a** cho acetyl, **spir** cho Spirea. Năm sau, công ty dược phẩm Bayer xin bản quyền cho aspirin, cho các hợp chất trực tiếp của hăng và hình dáng của các dụng cụ của hăng và bắt đầu bán một sản phẩm rất phổ biến trên thế giới.

Năm 1914, để đề phòng sự lớn mạnh của chiến tranh và cũng để ngăn cản sự cung cấp của nước Đức, chính phủ Anh bèn tặng 20,000 bảng Anh cho những ai sống tại chính quốc hoặc ở Liên Hiệp Anh đã tìm ra một chất mới cho aspirin mà vẫn tránh né được bản quyền của Bayer.

Chính quyền Úc Đại Lợi bèn tặng thêm 5000 bảng Anh để khích lệ và hóa học gia George Nicholas nhận lời thách đố đó. Dùng các dụng cụ rất sơ sài và khi đó thì ông đã gần như mù vì phòng thí nghiệm bị nổ, ông ta tìm ra một cách để tạo ra một chất aspirin hết sức thuần túy và thắng giải.

Sau khi nước Đức thua trận, công ty British Alien Properties Custodian tịch thu tên “aspirin” và công ty Bayer mất bản quyền cả tên lẫn việc sản xuất dược phẩm. Trong số những cơ sở bắt đầu làm hợp chất là của George Nicholas; và sản phẩm “Aspro” của ông trở thành một loại aspirin bán nhiều nhất khắp nơi ngoại trừ nước Mỹ.

Tại nước Mỹ, công ty dược phẩm Sterling, mặc dù đã không liên lạc với công ty Đức, tiếp tục sản xuất aspirin dưới dạng “Bayer”, một tên riêng. Xin nói rõ, tên riêng (Trademark) là một thương hiệu hàng hóa riêng, trong đó chứa đựng bất kỳ chữ, tập hợp của nhiều chữ, tên riêng và biểu tượng nào. Những từ ngữ này đã từng được sử dụng hoặc sẽ được đưa vào sử dụng trong thương mại để nhận dạng, phân biệt và giúp chỉ ra xuất xứ hàng hóa.

Nhưng khám phá về vỏ cây liễu của ngài Stone trong mấy năm về trước không phải là không được để ý tới.

Năm 1826, hai người Ý đã tìm ra chất chính của vỏ cây liễu một chất gọi là salicin và ba năm sau một hóa học gia người Pháp đã thành công khi tìm ra một chất dưới dạng thuần túy. Năm 1839, một hóa học gia khác người Ý đã lấy salycilic acid từ chất salicin và từ

đó chất chính của aspirin được lấy ra từ cây liễu và cây dâu dê. Ngày nay chất này được tổng hợp, dùng phương pháp không khác nhiều lắm với phương pháp mà Herman Kolbe đã tìm ra tại Strasbourg vào năm 1874.

Mãi đến năm 1971, các nhà nghiên cứu ở Anh mới tìm ra tại sao aspirin lại công hiệu như vậy. Prostaglandins, một nhóm như kích thích tố tìm thấy ở hầu hết các mô bào của cơ thể có vẻ như làm tăng sự nhạy cảm của đoạn cuối dây thần kinh tại nơi bị viêm và aspirin dường như có liên hệ tới công dụng của các chất này.

Sau này aspirin trở thành một phần của các chất được biết với tác dụng chống viêm mà ngày nay bao gồm cả các dược phẩm mới tìm ra là ibuprofen.

Đến năm 1980, aspirin bị paracetamol qua mặt.

Paracetamol được dùng lần đầu vào năm 1893 như một chất giảm đau rất bình dân của mọi người •

NGƯỜI BỊ BỆNH COVID-19 CÓ BIỂU HIỆN GÌ?

Khi phát bệnh, các triệu chứng ban đầu hay gặp là sốt, ho khan, mệt mỏi, đau cơ. Một số trường hợp có thể có đau họng, ngạt mũi, chảy nước mũi, đau đầu, ho có đờm, nôn và tiêu chảy. Những trường hợp nặng xuất hiện viêm phổi; khó thở do viêm phổi nặng, hội chứng suy hô hấp tiến triển (ARDS); suy chức năng các cơ quan dẫn đến như bị ngập.

PHẢI LÀM GÌ NẾU TRONG NHÀ BẠN CÓ NGƯỜI MANG KẾT QUẢ DƯƠNG TÍNH?

•NATALIA J.

Với sự gia tăng đột biến gần đây về trường hợp Covid-19 trên toàn thế giới, nhiều người trong chúng ta đã và đang đối mặt với thực tế rằng đại dịch đã lan đến gần chúng ta hơn, đôi khi ngay cả trong chính ngôi nhà của chúng ta.

Khi ai đó gần gũi với bạn xét nghiệm dương tính với Novel Covoronavirus, thì đó luôn là một sự căng thẳng, đặc biệt khi bạn chia sẻ không gian sống của mình với họ. Ngoài nỗi lo lắng không thể tránh khỏi về sức khỏe của người thân, rất nhiều câu hỏi kỹ thuật cũng được đề ra. Ví dụ, bây giờ tất cả các bạn có nên đeo mặt nạ ở nhà không? Cần đi xét nghiệm vi-rút? Mình cần dọn dẹp và khử trùng nhà cửa bao lâu một lần?

Dưới đây là những việc cần làm nếu ngay trong gia đình có ai đó gần gũi với bạn xét nghiệm dương tính với Civid-19.

1. Khi nào cần xét nghiệm ?

Nếu ai đó trong nhà bạn có kết quả xét nghiệm dương tính với Covid-19, thì khả năng nhiễm vi-rút của chính bạn và của những

người khác trong nhà sẽ tăng lên lên đến 50%. Do đó, cách hành động an toàn nhất là bạn cũng nên tự kiểm tra và đề phòng bất kỳ triệu chứng ban đầu nào của Covid-19, như mất khứu giác, mệt mỏi, đau đầu và sốt. Tiến sĩ Scott Braunstein nói với Healthline: “Chúng tôi biết rằng độ nhạy của các xét nghiệm tăng lên đáng kể từ 5 đến 7 ngày sau lần tiếp xúc cuối cùng, vì vậy bạn sẽ muốn thực hiện xét nghiệm PCR COVID-19 thứ hai trong hoặc sau thời điểm đó”. Nếu không thể kiểm tra, tốt nhất là tất cả cư dân trong nhà tự cách ly trong 14 ngày.

2. Giữ cửa sổ mở

Chúng ta biết rằng Novel Coronavirus là một bệnh lây truyền qua không khí, có nghĩa là nó có thể được hít vào qua những giọt nhỏ bay lơ lửng trong không khí hàng giờ. Do đó, để một chút không khí trong lành vào nhà và cải thiện hệ thống thông gió trong nhà là rất quan trọng. Một cách để làm như vậy là chỉ cần giữ cửa

sổ mở hết mức có thể. Điều đặc biệt quan trọng là để cửa sổ mở trong các khu vực sinh hoạt mà bạn chia sẻ với người có quan điểm tích cực với Covid-19, chẳng hạn như nhà bếp và phòng tắm.

3. Duy trì khoảng cách

Cách xa xã hội và hạn chế tiếp xúc với người bị bệnh là cách tốt nhất để bảo vệ cư dân trong nhà khỏi Novel Coronavirus. Trên thực tế, một số nghiên cứu đã chỉ ra rằng tải lượng vi-rút càng lớn - là lượng vi-rút ban đầu xâm nhập vào hệ thống của con người từ môi trường - thì mức độ nghiêm trọng của nhiễm trùng Covid-19 càng lớn. Điều này có nghĩa là không nên ở cùng phòng với người bệnh mọi lúc nếu có thể. Tốt nhất, họ nên sử dụng một phòng ngủ và phòng tắm riêng biệt.

Nếu điều này là không thể thực hiện được, chỉ cần đảm bảo rằng người bệnh ở xa những người khác. Điều này cần làm ngay trong 14 ngày, hoặc khi người bệnh làm xét nghiệm Covid-19 mà kết quả âm tính trở lại. Tất nhiên, điều này không có nghĩa là bạn không nên chăm sóc người bệnh và mang thức ăn, thuốc men cho họ, nhưng tốt nhất bạn nên để những thứ đó cách xa người đó 6 feet và để họ mang đi sau.

Bạn cũng cần hỏi xem họ có gặp phải bất kỳ triệu chứng đáng báo động nào có thể dẫn đến nhiễm trùng nặng hay không, chẳng hạn như khó thở, đau ngực, lú lẫn và miosis hoặc mặt xanh hàng ngày để đảm bảo họ được trợ giúp y tế nếu cần.

4. Rửa tay

Giống như việc rửa tay thường xuyên là cực kỳ quan trọng khi chung quanh bạn có một người đang mắc bất kỳ bệnh truyền nhiễm nào, có thể là Covid-19, cảm cúm, hoặc thậm chí ngộ độc thực phẩm.

Rửa tay bằng xà phòng trong ít nhất 20 giây, đặc biệt là sau khi chăm sóc người bị bệnh..

Sử dụng chất khử trùng tay có ít nhất 60% cồn ngay khi cần thiết, ngay sau khi phải sờ mó vào những vật dụng cần thiết, nhất là khi ở chợ, siêu thị, mang vác các vật dụng, kiểm soát thùng thư..

5. Làm sạch và khử trùng bề mặt

Chúng tôi biết rằng Covid-19 có thể tồn tại trên một số bề mặt, đặc biệt là kim loại, nhựa và các bề mặt cứng khác trong nhiều giờ. Do đó, giữ cho các bề mặt (surface) tiếp xúc cao xung quanh nhà sạch sẽ và không có vi trùng là điều cần làm.

Dưới đây là danh sách gần đúng các bề mặt mà bạn nên khử trùng hàng ngày, đặc biệt nếu bạn đang dùng chung chúng với người

bị bệnh:

- Công tắc đèn - Vòi chậu -
- Chậu rửa - Mặt bàn - Nhà vệ sinh
- Tay nắm - Đồ điện tử - Máy điều khiển từ xa - Bộ điều nhiệt
- Điện thoại - Bàn phím...

6. Deo và thay khẩu trang thường xuyên

Trong khi khẩu trang và khăn che mặt không thể bảo vệ hoàn toàn khỏi Novel Coronavirus, nhưng chúng có khả năng làm giảm nguy cơ nhiễm vi rút của bạn, như chúng ta đã được p biên nhiều lần khi dịch bệnh mới phát triển.

Theo CDC, những người có kết quả xét nghiệm dương tính với Covid-19 phải đeo khẩu trang khi ở gần những người khác, bao gồm cả môi trường gia đình. Nếu đang sống với người có kết quả xét nghiệm dương tính với vi rút, bạn cũng nên đeo khẩu trang.

“Khẩu trang giúp ngăn chặn các bệnh lây nhiễm qua đường hô hấp từ mũi và miệng của người bị nhiễm. Nhưng nhiều dữ liệu gần đây xác định rằng khẩu trang cũng bảo vệ mọi người khỏi bị nhiễm bệnh”, Tiến sĩ David Hirschwerk, một bệnh truyền nhiễm, bác sĩ nội khoa tại Northwell Health, nói với Healthline. “Bất kỳ loại khăn che mặt nào cũng tốt - khẩu trang phẫu thuật và khẩu trang vải đều tốt, nhưng ngay cả một chiếc khăn cũng sẽ làm được, nếu bạn không có lựa chọn nào khác.”

7. Tách riêng đồ giặt

Mặc dù nguy cơ nhiễm vi rút từ các vật liệu xốp như vải thấp hơn so với các bề mặt cứng, nhưng tốt hơn hết bạn nên ở bên

an toàn. đồ giặt của người bệnh từ của riêng bạn.

Để sắn giỏ giặt trong phòng của người bệnh và giặt riêng tất cả quần áo, khăn tắm, bộ khăn trải giường và khăn che mặt của họ.

Yêu cầu người bệnh đặt giỏ quần áo bên ngoài cửa khi nó đầy hoặc tự lấy giỏ quần áo ra khỏi phòng của họ khi đeo khẩu trang.

Không chạm hoặc dụi mắt hoặc mặt của bạn trong suốt thời gian làm những việc này và bảo đảm rửa tay kỹ sau khi dọn đồ giặt.

8. Giao tiếp

Chúng tôi đã tận dụng nhiều phương tiện liên lạc từ xa trong nhiều tháng nay, trò chuyện với gia đình và bạn bè thông qua các cuộc gọi video và các cuộc điện thoại thường xuyên để tránh đi du lịch và dành quá nhiều thời gian ở các không gian công cộng.

Nếu ai đó trong gia đình bạn có Covid-19, các cuộc trò chuyện video, nhắn tin và gọi điện giống nhau cũng sẽ rất hữu ích, vì chúng cho phép bạn giữ liên lạc và theo dõi sức khỏe của họ mà không để lộ bản thân bạn với Coronavirus..

Hãy nhớ rằng giao tiếp và hỗ trợ tinh thần cũng quan trọng như sức khỏe thể chất. Giữ liên lạc với người bệnh cũng như bạn bè và các thành viên khác trong gia đình sẽ giúp bạn và những người khác có liên quan trải qua trải nghiệm khó khăn này một cách dễ dàng hơn.

Chúc bạn cùng toàn thể gia đình và những người thân yêu luôn dõi dào sức khỏe, một năm mới an khang thịnh vượng•

ngôn ngữ đỉnh cao...trí tuệ

Với nạn đại dịch, cho đến nay trong cơ quan tôi chưa có ai phải nhập viện nên sếp có lời khen chúng tôi đã “động phòng” rất tốt và qua những lần “đúc kinh” (*đúc kết kinh nghiệm*), chúng tôi hiểu ngay là sếp khen tập thể nhân viên đã biết “chủ động phòng tránh” Covid-19 rất tốt.

Nhân ngày đầu năm, cảm hứng sinh tình, tôi cũng phải có một chút “sáng tạo ngôn ngữ” để giới thiệu lũ cháu của tôi đứa nào cũng “ ngoan cỗ ”. Thế nào chúng nó cũng được họ hàng tặng quà khen thưởng vì đã “*ngoan ngoãn và cỗ gắng*” hơn là cứ phải nhìn mãi vào một cái xã hội ngày mỗi xuống dốc lúc nào cũng cho mình là “đỉnh cao trí tuệ”.

Vâng, trong một xã hội đầy đầy những “*băng huyết*” (*băng hoại huyết thống*) trên mọi phương diện, và “lẹo dối” (*lươn lẹo và dối trá*) ở mọi lãnh vực, thì làm sao tìm được “*lương thật*” (*lương tâm thật thà*), chỉ thấy rặt một lũ “*dương vật*” (*xiển dương vật chất*) (*promotion of materials*). Chúng nó chỉ nầm hưỡng thụ những “*đại tiện*” (*vĩ đại của tiện nghi*) mà chẳng bao giờ nghĩ đến việc “*bảo lãnh*” (*bảo vệ lãnh thổ*) cho thế hệ mai sau.

Chưa bao giờ chúng biết “*ân ái*” (*ân cần và bác ái*) với những người nghèo khổ mà chỉ biết “*lột quần*” (*bóc lột quần chúng*) mà thôi. Đó là một xã hội “*rấm thối*” (*rối răm và thối nát*) từ trên xuống dưới. Cả một lũ “*lưu linh*” (*lưu manh và vô linh hồn*) đang nấm vận mệnh nước nhà. Chúng nó đều là những tên “*thất tiết*” (*thất học và không tiết tháo*) thì làm sao đất nước “*cường dương*” (*hung cường và xiển dương*) được. Ngày nào chúng nó còn “*lãnh đôn*” (*lãnh đạo tiền đôn*) thì ngày đó đồng bào chúng ta còn “*khốn nạn*” (*khốn khổ là nạn nhân*).

Thôi, chúng ta đành phải: “*xây nhà cầu*” (*xây dựng nước nhà và cầu nguyện*) •

CHUẨN HÃN ĐÃ AN TOÀN

SAU KHI ĐƯỢC CHỦNG NGỪA COVID-19

Vaccine Covid-19 đang được triển khai tại nhiều quốc gia trên thế giới. Nhưng có vaccine không đồng nghĩa với việc cuộc sống sẽ trở về bình thường luôn được.- Tổng thống Nga Putin nói sẵn sàng tiêm vaccine Covid-19 dù ông đã quá tuổi khuyến cáo - Mỹ ghi nhận trường hợp đầu tiên dị ứng với vaccine COVID-19 khi Tổng thống Pháp Macron mắc Covid-19. Ở thời điểm hiện tại, nhiều quốc gia trên thế giới đã bắt đầu triển khai việc tiêm vaccine phòng Covid-19 cho công chúng, như Mỹ, Anh, Trung Quốc và một số nước tại châu Âu. Ngay cả tại Việt Nam, mới đây cũng đã tiêm mũi vaccine thử nghiệm lâm sàng đầu tiên trên người với hy vọng đầy triển vọng.

Nhìn chung, vaccine là công cụ cực kỳ quan trọng để chống lại đại dịch Covid-19 đang hành hạ cả thế giới. Nó mang một nguồn sáng phía cuối đường hầm cho một năm ngập tràn sự tăm tối. Tuy nhiên, sự có mặt của vaccine không đồng nghĩa với việc chúng ta sẽ sớm trở lại cuộc sống trước kia - theo Debra Goff, chuyên gia bệnh truyền nhiễm từ Đại học tiểu bang Ohio, Hoa Kỳ.

“Tôi nghĩ nhiều người sẽ có quan điểm rằng chỉ cần tiêm vaccine là đủ an toàn, và có thể không cần phải đeo khẩu trang cũng như tiến hành giãn cách xã hội, nhưng thực ra không phải vậy,” - Goff cho biết - Thực tế, chúng ta cần thời gian để nắm được việc vaccine có thể bảo vệ những người chung quanh hay không, và

nhin chung thi viêt đat đưốc miễn dịch cộng đồng đủ để cho phép chúng ta chủ quan một chút là không dễ dàng. Dù sao, Vaccine chỉ là bước đầu tiên giúp chúng ta trở lại cuộc sống trước kia. Nó không phải là viên đạn bạc.”

Bạn vẫn chưa thể bỏ khẩu trang và ngưng giãn cách đâu

Khoa học hiện vẫn chưa thể rõ liệu vaccine có thể bảo vệ chúng ta khỏi việc nhiễm bệnh không triệu chứng, hoặc trở thành các nguồn lây thầm lặng. Cho đến lúc này, vaccine của Pfizer và Moderna mới chỉ được xác nhận cho phép người được tiêm tránh khỏi các dấu hiệu nhiễm Covid-19 một cách rõ ràng và có hiệu lực.

“Nhưng vì nhân loại, bạn sẽ vẫn cần phải tiếp tục đeo khẩu trang và thi hành giãn cách xã hội,” - Goff cho biết.- Một lý do nữa là bạn sẽ cần 10 - 12 ngày sau khi tiêm mũi đầu tiên để vaccine bắt đầu có tác dụng. Mà ngay cả ở thời điểm đó, hiệu quả cũng chỉ đạt 52%. Chỉ sau khi tiêm mũi thứ 2 (cách mũi đầu từ 3 - 4 tuần), tác dụng của vaccine mới được phát huy tối đa (khoảng 95%)”

Vậy nên sau khi tiêm mũi đầu tiên mà bạn đã chạy vội lên bar quậy thì... sai quá sai rồi.

Cuối cùng, cần biết rằng vac

cine hiệu quả nhất hiện nay mới chỉ đạt khoảng 95% thôi (vaccine của Pfizer). Nghĩa là vẫn còn một tỉ lệ rủi ro lây nhiễm khá nhỏ, kể cả khi bạn tiêm đủ 2 mũi. “Vậy nên bạn không nên mạo hiểm với suy nghĩ mình sẽ không thể bị nhiễm nữa sau khi tiêm để buông thả mà không đề phòng.” - Goff nhận định.

Chưa thể tùy tiện tụ tập

Dĩ nhiên là tùy theo tình hình dịch bệnh và quy định của từng nước. Nhưng ở những thời điểm dịch bệnh căng thẳng, việc tụ tập vẫn là không nên tùy tiện, kể cả sau khi được tiêm vaccine. Nguyên nhân thì như đã nêu, bạn sẽ chẳng thể biết mình có phải là nguồn lây nhiễm thầm lặng cho cộng đồng hay không.

Nhưng nhìn chung, các hoạt động như vậy sẽ bớt rủi ro hơn nếu khoa học có thêm nhiều thông tin. Càng có nhiều người được tiêm chủng, dữ liệu sẽ càng nhiều hơn.

“Từ đây cho đến tháng 2/2021, chúng ta sẽ biết được nhiều thông tin hơn nữa mỗi ngày. Nhưng vẫn còn rất xa mới đến đích.”

Đổi lại, chúng ta có thể dần lên kế hoạch cho tương lai

Các chuyên gia dự đoán rằng chúng ta có thể dần trở về cuộc sống trước-Covid từ giữa năm 2021, và chạm đến ngưỡng bình thường vào cuối năm. Nhìn chung nếu được tiêm chủng, bạn có quyền tự tin hơn và lên kế hoạch cho những mục tiêu lớn trong tương lai.

Các công ty có thể lên kế hoạch cho những sự kiện lớn, dù vẫn còn khá nan giải vì còn phụ thuộc vào phản ứng của cộng đồng và hiệu quả của vaccine. Theo Tiến sĩ Anthony Fauci - chuyên gia dịch tễ hàng đầu Hoa Kỳ, cần khoảng 75% - 85% dân số được tiêm chủng mới có thể giải quyết dịch bệnh tại Mỹ.

Dẫu vậy, cuộc sống sẽ khó trở lại bình thường 100% cho đến khi cả thế giới đạt được mốc miễn dịch cộng đồng nhất định.

Bạn có thể tự tin chăm sóc người nhiễm Covid-19

Tại Mỹ, các nhân viên y tế tuyến đầu chống dịch là những người đầu tiên được tiêm chủng. Lý do rất đơn giản: Họ chính là những người phải chăm sóc bệnh nhân nhiễm Covid-19, và cần phải bảo vệ bản thân để hoàn thành tốt công việc của mình.

Vậy nên nếu bạn được tiêm, bạn sẽ ở vị thế tốt để đứng ra chăm sóc bạn bè, người thân. Rủi ro lây nhiễm sẽ là cực kỳ thấp, nếu bạn vẫn duy trì việc đeo khẩu trang, rửa tay thường xuyên, giữ vệ sinh đúng cách.

Và dần dần, sẽ không còn quá lo sợ nữa

Sau khi bạn và những người chung quanh được tiêm đủ 2 mũi và đạt được hiệu quả tối đa, bạn cũng không phải quá lo sợ nữa. Việc ra ngoài, ăn uống, tập gym, tụ tập tại nhà sẽ không còn phải là một trận chiến tư tưởng, về chuyện ai có khả năng lây nhiễm nữa! •

• Nguồn: Science Alert

LỊCH CẤP CHIẾU KHÁN (VISA) NHẬP CẢNH DI DÂN

Tháng 2, 2021

- **IR-1, IR-2:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh vợ/chồng, con dưới 21: **Luôn ưu tiên.**

- **IR-5:** Công dân Mỹ bảo lãnh cha mẹ: **Luôn ưu tiên.**

- **Diện F-1:** Công dân Mỹ bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi (8 năm): **Ngày 15/10/2014**

- **Diện F2A:** Thường trú nhân bảo lãnh vợ/chồng và con độc thân dưới 21 (12-18 tháng):
Ngày 01/08/2019

- **Diện F2B:** Thường trú nhân bảo lãnh con độc thân trên 21 (7 năm) : **Ngày 08/07/2015**

- **Diện F-3:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh con đã lập gia đình (10 năm): **Ngày 10/07/2008**

- **Diện F-4:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh anh, chị em (13 năm): **Ngày 8/10/2006**

**xin mời đọc,
gửi quảng cáo,
cổ động
và ủng hộ
nguyệt san
người việt illinois**

CON TRÂU trong

Y HỌC

• Bs. NGUYỄN TRUNG GIANG
Đại Học Y-Dược Huế

Con người đã biết rằng “ngưu đậu” là bệnh đậu mọc trên cơ thể trâu, bò không độc bằng đậu mọc trên cơ thể người. Các nhà dịch tễ học đã biết cách chích lấy mủ “ngưu đậu” nhân giống vi trùng đậu, tạo thành vaccine đậu mùa rồi chủng lên cơ thể người tạo ra hệ thống miễn dịch giúp con người đủ sức chống lại sự xâm nhập của vi trùng bệnh đậu mùa. Nhờ phát minh này mà loài người đã thoát khỏi nanh vuốt của tử thần do bệnh “đậu mùa” gây nên.

Nhiều bộ phận của con trâu có thể chế biến để dùng làm thuốc chữa nhiều thứ bệnh cho con người. Da trâu là một ví dụ. Da trâu (ngưu bì), cạo bỏ hết lông, thịt, gân, màng, cắt thành từng miếng, phơi hay sấy khô. Khi dùng, để nguyên bản hoặc chế biến thành keo theo cách ngâm da trâu vào nước vôi trong một ngày đêm. Lấy ra rửa sạch, luộc chín, rồi cắt nhỏ, nấu với nước xâm xấp và sôi liên tục trong một ngày, một đêm. Chắt lấy nước thứ nhất. Thêm nước, tiếp tục nấu để được nước thứ hai, thứ ba. Gộp các nước chắt lại, lọc kỹ, cô cách thủy thành cao đặc. Cao này có tên là cao da trâu hay minh giao, hoàng minh giao, có chứa canxi, gelatin, keratin và protid, có vị mặn, ngọt, mùi hơi tanh, tính bình, không độc, có tác dụng giảm đau, cầm máu, nhuận táo, được dùng trong những trường

hợp chữa phong thấp, chân tay đau nhức, đau vú, đái són, động thai, thổ huyết, băng huyết, đái ra máu, chảy máu dạ dày.

Trong Đông y còn có một vị thuốc quý có tên là Ngưu hoàng. Ngưu hoàng là sỏi mật của loài trâu. Sách “Thần nông bản thảo” ghi: Ngưu hoàng là vị thuốc chủ trị kinh giản, sốt quá hoá điên cuồng”. Các sách y học khác của Phương Đông đều có bàn đến tác dụng của loại sỏi trong mật trâu: Ngưu hoàng giúp cho tác dụng trấn tĩnh được kéo dài. Ngưu hoàng làm tăng hồng cầu, tăng huyết sắc tố và mạch tim. Loại biệt dược này có tác dụng thanh tâm giải độc chữa hồi hộp khai đờm. Nó là loại thuốc đặc trị các bệnh nhiệt quá phát cuồng thần trí hôn mê trúng phong bất tỉnh, cổ họng sưng đau ung thư đỉnh nhọt. Ngưu hoàng vị đắng có hơi độc. Do đó Ngưu hoàng có thể làm truy thai. Vì vậy với phụ nữ sốt cao thì chỉ các bậc danh y thực sự cao tay mới đủ can đảm sáng suốt dùng đến Ngưu Hoàng.

Cũng theo kinh nghiệm dân gian và trong thực tế, có nhiều thanh thiến niên chậm phát dục, chiều cao chưa đạt so với tiêu chuẩn bình thường đã được các

thầy thuốc Đông y cho bài thuốc: xương trâu, bò, xương dê, xương lợn, xương chó, xương gà mỗi thứ 100g làm sạch, đập vụn, ninh kỹ lấy nước rồi cho gạo vào nấu thành cháo. Ăn 2 lần sáng, tối khi đói bụng. Thuốc có tác dụng làm khỏe gân, xương. Hoặc bài thuốc túy xương trâu hoặc bò 30g, gạo nếp 100g, đường trắng 50g. Gạo nếp đãi sạch, ngâm nước ấm rồi đổ vào chõ, đặt túy xương lên trên rồi đồ chín, khi ăn chế thêm đường. Bài thuốc có công dụng bổ thận, ích túy, thích hợp với thanh thiếu niên thể chất gầy yếu, phát dục chậm, có nguy cơ còi xương. Còn khi chân răng hàm sưng đau, có thể lấy xương hàm trâu đốt đỏ, thả vào nước lạnh. Sau lấy nước ấy đổ thấm vào chõ răng đau.

Răng trâu (tên thuốc là ngưu xỉ), đốt đỏ hồng, nhúng dấm, đốt nhúng ba lần rồi tán thành bột. Tay chân bị lở loét, trẻ em bị chốc đầu có mủ, dùng bột ấy trộn dầu vừng bôi vào vết lở, vài lần sẽ khỏi. Bột ngưu xỉ, hoà nước sôi, để nguội, cho trẻ động kinh uống giữa hai lần lên cơn, kiên trì nhiều lần sẽ khỏi. Người già răng lung lay, dùng bột ngưu xỉ chà vào, ngậm cho đến khi nước bọt ra đầy miệng thì nhổ ra, súc miệng. Điều trị như thế lâu ngày, răng bớt lung lay, thậm chí có thể chắc trở lại.

Nước dãi trâu (ngưu khẩu tần) cũng là vị thuốc. Lấy nước dãi trâu bằng cách rửa sạch miệng trâu, dùng muối xoa vào hàm trâu, dùng lóng tre nhỏ tráng miệng và chuí mỏm trâu xuống, bên dưới đặt chậu hứng. Lấy bông quấn đầu đũa, thấm nước dãi trâu bôi sâu vào họng người bị đau cuống họng, sẽ khỏi. Người bị cảm khẩu đột biến thì cho uống nước dãi trâu kết hợp với xoa bóp vùng mặt, dùng kim trích máu 10 đầu ngón tay, có thể nói được.

Đặc biệt, trong Đông y, ngày nay do sừng tê giác quá hiếm nên người ta đã dùng sừng trâu thay sừng tê giác trong điều trị và cho hiệu quả khá cao.

Sừng trâu (thủy ngưu giác) là dược liệu dễ kiếm, hầu như có sẵn ở khắp các vùng nông thôn trong nước. Nó đã được sử dụng làm thuốc từ hàng nghìn năm nay. Sách “Danh y biệt lục” viết: Sừng trâu có thể dùng chữa chứng đau đầu do thời khí nóng lạnh thất thường. Còn theo sách “Đại Minh bản thảo”, sừng trâu sắc lấy nước uống có thể trị chứng phong do nhiệt độc và sốt cao.

Y học hiện đại cũng đã có nhiều công trình nghiên cứu về tác dụng chữa bệnh của sừng trâu. Qua kết quả nghiên cứu tiến hành trên 3.270 bệnh nhân tại 50 đơn vị nghiên cứu ở Bắc Kinh, Thượng Hải, Thiên Tân và Quảng Đông, các nhà khoa học khẳng định việc sử dụng sừng trâu và sừng tê giác cho kết quả điều trị cơ bản như nhau đối với 30 loại bệnh: viêm não B, trẻ nhỏ sốt nóng trong mùa hè, ban xuất huyết do giảm tiểu cầu, thần kinh phân liệt...

Như vậy, có thể sử dụng sừng trâu thay thế cho sừng tê giác (TheoVOVnew) •

CÂU ĐỐI đầu năm

- Chúc Tết đến trăm điều như ý. Mừng Xuân sang vạn sự thành công.
- “Thiên tăng tuế nguyệt, niên tăng thọ. Xuân mãn càn khôn, phúc mãn đường”
- Tiên Chuột đi chúc xuân vui hạnh phúc. Đón Trâu về mừng Tết đạt thành công.
- Tân niên hạnh phúc bình an tiến. Xuân nhật vinh hoa phú quý lai.
- Đa phúc đa tài đa phú quý. Đắc tài đắc lộc đắc nhân tâm
- Ngào ngạt mùi hương, dấu tại đất người, không mất gốc. Lung linh ánh lửa, dù xa quê cũ, chẳng quên nguồn.
- An khang phú quý thái bình. Bách lão bá niên trường trường thọ.
- Phúc rạng rõ niềm vui tươi hy vọng. Lộc đủ đầy no ấm suốt quanh năm.
- Xuân vẫn còn dài, hương đến tương lai vùng đất mới. Tết dù đã ngắn, quay nhìn dĩ vãng cảnh người xưa.
- Cạn ly mừng năm qua đắc lộc. Nâng cốc chúc năm mới phát tài.

VUI XUÂN với giai thoại *Hồ Xuân Hương*

• NGUYỄN THÁI HOÀNG

(Tranh: Họa sĩ Lê Lam)

Hồ xuân Hương con ông Hồ sĩ Danh (1706 - 1783), em cùng cha khác mẹ với quận công Hồ Sĩ Đống (1738 - 1786), quê ở làng Quỳnh Đôi, huyện Quỳnh Lôi, Nghệ An. Mẹ là người xứ bắc, khi cha và anh mất, Hồ Xuân Hương tuy không còn nhỏ nhưng với thân phận thê thiếp lẽ mọn, hai mẹ con đành phải đưa nhau trở về đất Bắc sinh sống. Ngôi nhà nhỏ ven Hồ tây thuộc phường Khán Xuân, khu vực núi Nùng (Bách Thảo- Hà Nội) dẫu chỉ tranh tre nứa lá, nơi Hồ Xuân Hương vừa xem sách, làm thơ, vừa dạy học trò nuôi mẹ già. Nhờ nhân緣 hữu tình mà khách khứa dập dìu ra vào khá đông.

Những bài thơ và giai thoại bà để lại trong thời kỳ này khá nhiều. Giai thoại đầu tiên xuất hiện ngay sau khi bà từ Vĩnh Phú về dựng cổng nguyệt đường dạy học, làm thơ.

Hôm ấy một viên quan lớn trong triều đi vãn cảnh hồ Tây. Trời trong, nước xanh- cảnh vật đẹp đến nao lòng vì bao nhiêu tinh tú của đất trời dường như tụ hội cả ở nơi đây. Nơi mà tâm hồn nhạy cảm của bà nhìn ra và quyết định dừng lại an cư lập nghiệp chứ không tiến vào kinh thành Thăng Long - nơi bao văn võ bá quan, dân kinh kỳ kè chợ có máu mặt đều tìm vào - vì vị trí khuất nẻo so với kinh thành...

Tiếng quân lính hô hét dẹp đường, cảnh võng lộng nghêng ngang, tiền hô hậu ủng, phá tan cảnh đẹp của bầu trời nơi đây. Xuân Hương đang giặt ở ven hồ thấy chướng tai gai mắt, liền buông rải quần áo ven bờ, điềm nhiên nhìn thẳng vào kiệu của quan đang đi tới, ngẫm nghĩ trong đầu, tìm từ thơ, rồi đọc to:

Võng điêu quan lớn đi trên ấy
Váy rách bà con giặt dưới này.

Ví cái võng điêu của quan lớn
với váy rách của bà con quả là
chua cay.

Xem ra, quan thời xưa chả
khác quan thời nay là mấy. Trong
khi bà con khổ sở, cùng cực thì
quan vơ vét hết cho bản thân.
Nhà cao cửa rộng, vợ nọ con kia,
còn ô dù võng lọng, nghêng
ngang, quát lác, chỉ ăn tàn phá
hở, có lợi gì cho dân đâu ?

Nghe câu đối, cả thảy, cả tớ
tron mắt nhìn Xuân Hương, thấy
phong thái ung dung, ngôn từ
sóc lởi, độc địa, biết không thể
là đối thủ để nạt nộ, đành lắng
lặng đi qua như không hề nghe
thấy... Chuyện này mà để lan
truyền ra khắp kinh thành Thăng
Long thì mặt quan thành mặt mo,
còn nhục hơn bị bà con dùng váy
rách che lên mặt.

Từ đó, như quả pháo xịt ngòi,
quan mất hǎn thói nghêng ngang,
hống hách, đi đâu bỏ hết lính dẹp
đường ở nhà, Hồ Tây trở lại với
khung trời cao rộng, cây xanh,
nước biếc, đẹp mê hồn.

*G*iai thoại thứ hai bắt nguồn từ hai chữ *cổ nguyệt* (ghép lại thành chữ Hồ) có người cho là của Chiêu Hồ chòng ghẹo bà.

Người *cổ* lại còn đeo thói *nguyệt*
Buồng xuân chi để lạnh mùi *huong*? (1)

Câu đối ghép lại đủ cả tên họ bà, còn tách ra lại là sự trách khéo: “Đã tự coi là người cổ hủ, trọng nề nếp, gia phong lại còn thích thói h胡ng nguyệt, xem hoa, lá lợi, thi phú? Đang tuổi xuân thì còn hương sắc, mà không gìn giữ nền nếp, gia phong thì buồng xuân còn để lạnh đến bao giờ?”

Sát nhà là đền Trần Võ, có gác chuông cao, treo quả chuông lớn, nhiều chàng nho sĩ đến thăm, cũng học đòi, ti toe làm thơ. Vốn táo tợn, Xuân Hương chẳng chịu tha cho những kẻ đầy bồ chữ nghĩa, tưởng thênh thang học rộng, tài cao mà toàn đồ chè chai giấy lộn ấy. Xuân Hương quyết lộn trái chúng ra:

- Được gặp các thầy nơi đền cao cửa kín này thật vinh hạnh, thoảng trông đã rõ các thầy tài học uyên bác. Dám xin các thầy để một bài thơ được không ạ?

- Tưởng việc gì chứ thơ thì sẵn lấm, cô cứ ra đề cho.

- Dạ tiện đây xin các thầy vịnh quả chuông luôn, cứ lấy vẫn *uông* làm vẫn.

- Tưởng được gãi đúng chỗ ngứa, ai ngờ vớ phải quả chuông rè, chuông câm, ngoài hai tiếng kêu “bính boong” là hết, biết gắn vẫn uông vào chỗ nào đây?

Ngần ngừ, mãi vẫn tắc tí, một thầy đánh liều gạ gẫm:

- Vẫn *uông* không ổn cô ạ, hay là...

Biết tống mớ chữ nghĩa giấy lộn trong đôi bồ của các thầy không mấy đáng giá, Hồ Xuân Hương tung chưởng cho họ rơi từ đỉnh gác chuông tối... tận đáy hồ, không sao mọc mũi sủi tăm lên được:

- Sao lại không? Em thử làm vài câu cho các thầy nghe nhé:

Một đòn thằng ngọng đứng xem chuông,

Nó bảo nhau rằng ấy cái uông.

Càng ở càng “sặc nước”, quần áo ướt sũng sinh vì mồ hôi, nước lạnh Hồ Xuân Hương dội lên đầu, các thầy đành ngớ ngẩn cười trừ rồi cút thảng. Mỗi lần nhớ lại vẫn *uông*, cái chuông của thi sĩ họ Hồ, tên Hương lại buốt tận xương hông, không dám giở trò ván vě, chữ nghĩa ra trước bàn dân thiên hạ nữa.

*C*ũng bởi nhà ở gần đền mà Hồ Xuân Hương hay thơ thẩn đi dạo, lần ấy đúng vào dịp Triều đình mở khoa thi, các sĩ tử, văn nhân từ khắp các tỉnh thành trong cả nước dập dùn về kinh thành Thăng Long dự thi rất đông. Trong số đó có “cậu ấm” con quan chánh chủ khảo kỳ thi, cùng đám bạn vàng giàu có. Nhân chơi hồ Hoàn Kiếm thấy cảnh Đền đẹp liền kéo vào.

Để tỏ rõ tài thơ phú trước đám bạn vàng, cậu con chánh chủ khảo liền “tức cảnh sinh tình” vịnh luôn một bài “thẩn” đề vào

ngay vách Đền làm “kỷ niệm”:

Khen ai đổ đất đắp nền chùa
Một nếp thù lù ở giữa hồ,
Mặt nước bóng chiêu Đà bắng
lảng

Làm sao vẫn chưa thấy
chuông khuơ?

Xuân Hương đang thơ thẩn
quanh đó, thấy mọi người cười
cợt, chỉ trỏ, liền sà vào, bắt gặp
bài thơ và tác giả “rận thơ” liền
ôm bụng cười ngọt nghẽo.

Cười chán, bà mượn bút mực,
vung tay đê tiếp bài thơ “cảnh tĩnh”
của mình bên cạnh để trả
lời “cậu ấm” và một xâu đám bạn
lời tối- những cốc chén, sút mě,
rạn vành, gầy quai, thích chơi
trèo của chúng:

Dắt díu nhau lên đến cửa chiên
Cũng đòi học nói, nói không
nên

Ai về nhẫn bảo phường lời tối
Muốn sống đem vôi quét trả
đền.

Vỏ quýt dày có móng tay nhọn,
gặp người khẩu khí chững chạc
đến thế, cậu ấm đành phải dựa
cột...để nghe cho thủng, xong
bấm bụng, xứng xong lốc nhốc
kéo cả xâu chuỗi về. Chẳng bao
giờ dám khoe dại, khoe khôn nới
vách đền nữa. Đền được trả lại
về đẹp cổ kính, u tịch trang
nghiêm ban đầu. Vì sau đó chẳng
ai dám vượt mặt “Bà Chúa Thơ
Nôm” để đề “thẩn” lên tường,
làm bẩn tường nữa!

*L*ại một lần nữa, lúc này tiếng
tăm của bà đã nổi khắp
thành Thăng Long. Đang lững
thững từ chùa Trần Quốc về Cổ
Nguyệt đường thì nghe có tiếng
lời lá, chòng ghẹo ở phía sau, biết
rõ căn bệnh: ăn không nên đợi,

nói chẳng thành lời của các thầy, Xuân Hương lảng lặng men theo men hồ, đến sát chân núi Nùng, cạnh nhà, mới dùng lời sắc như dao đẽ cắt đuôi:

- Chả mấy khi được gặp các thầy, em xin đọc hầu các thầy một bài thơ nhỏ nhé:

Khéo khéo đi đâu lũn ngắn ngo
Lại đây chị dạy phép làm thơ
Ông non ngứa nọc châm hoa rữa
Dê cỏn buồn sừng húc đậu thưa.

Nghe khẩu khí biết ngay là Hồ Xuân Hương, các thầy ngượng chín cả người. Tướng đánh trống qua cửa nhà trời, ai ngờ sấm dội, mưa chan...gãy cả dùi, vỡ cả trống. Từ, ngũ túc dứt hết lại, suýt thì lộn cổ xuống hồ. Chờ cho Xuân Hương tung tăng vào hẳn trong nhà, các thầy mới dám xiêu vẹo bước. Thật chẳng cái dại nào giống cái dại nào. Đã ngứa nọc, buồn sừng lại gặp phải đậu thưa, hoa rữa, gõ chẳng ra lại còn bị cười lốm đốm đến thối nọc, gãy sừng!

Tại Cổ Nguyệt đình, không ít chuyện tức cười xảy ra. Dẫu cách 200 năm (cuối thế kỷ 17, đầu thế kỷ 18) sự sắc sảo, ngạo ngược của bà vẫn vượt qua lớp rào thời gian trùng trùng, điệp điệp để đến với thế hệ chúng ta hôm nay. Nghe một lần là nhớ, người bạo gan thì thích thú, kẻ hiền lành thì xấu hổ, nhưng không thể nào quên. Hồi bà dựng nhà ở Cổ Nguyệt đường - sáng mở quán bán rượu, chiều dạy học - từng tiếp xúc với nhiều văn nho, sĩ tử, những tao nhân mẶt khách trong Kinh Thành ra chơi, song khó chịu nhất là các thầy Cử Võ. Vốn văn dốt, võ dát, hễ rượu vào là lời ra, lại toàn những lời tục tằn nhảm nhí, chỉ từ rốn chị em trở xuống.

Bị xúc phạm sau vài lần được các thầy “bóc trần” bản thể, bà liền “chọc” lại bằng cách họa chân dung chính họ cũng là cái giống quý của họ, ngầm cảnh cáo: “Các ông càng dương dương tự đắc, nghiêm trang, chính chện bao nhiêu thì càng giống với cái “giống quý” bấy nhiêu mà thôi, chẳng hơn gì cái “tục tằn” nơi bản thể chúng tôi đâu:

Bác mẹ sinh ra vốn chẳng hèn
Tối tuy không mắt, sáng hơn đèn
Đầu đội nón da, loc chóp đỏ
Lưng đeo bị đạn rủ thao đen.

Nghe Xuân Hương đọc thơ, các thầy chết lặng, sượng sùng bỏ về. Trước khi ra khỏi Cổ Nguyệt đường, còn cố vót vát một câu:

- Nó đã họa bộ dạng chúng ta: Vừa ngây ngô, ngây ngô lại bậy bạ, tức cười thế...Hồi còn mặt mũi nào ngồi lại được nữa?

Từ đó, như bị dìm tận đáy hồ, các ông Cử không bao giờ còn “mọc mũi sủi tăm” để mò đến Cổ Nguyệt đường, tụ tập kể chuyện, bình phẩm bậy bạ, chọc ngoáy lung tung và cười cợt rẻ tiền, khiếm nhã được nữa.

Biết sợ mà vẫn phải nể phục, lần ấy vua Gia Long tiến quân ra Bắc

Hà, sai quan chức trong thành dựng cổng trào, treo đèn kết hoa đón tiếp...biết tài Hồ Xuân Hương, các quan bèn cử người đến tận Cổ Nguyệt đường để xin câu đối dán ở cổng chào. Được tiến cử, Xuân Hương không chút do dự viết:

Thiên tử tinh kỳ đương bán diệu

Tướng quân Thanh thế áp tam thuỷ.

Nghĩa là: *Cờ xí nhà vua
dǎng khắp chốn, che nửa mặt
người.*

*Uy danh tướng quân trùm
ba cõi...*

Câu đối được treo lên, vua Gia Long nắc nở khen, bàn dân thiên hạ cười mỉm mỉm, còn quan bé, quan to giật điếng người...vì phong cách nghịch ngợm của Hồ Xuân Hương chẳng giấu vào đâu được, khen vua mà lại xổ ngầm chết vua đấy. *Bán diện* nghiã là khuôn mặt chia ra làm hai nửa theo chiều dọc, còn *áp tam thuỷ*...có khác gì áp vào cái chỗ ba góc da còn thiếu ấy? Đến nỗi chúa dấu vua yêu một cái này thì tướng quân dại gi

**nguyệt san
người việt
illinois
ra mắt
mỗi ngày
đầu tháng**

buông tha? Câu đố được hiểu theo nghĩa ngầm rằng:

Che nửa mặt... rực cờ Thiên Phủ

Trấn ba góc: rõ tài tướng quân.

Biết được cả nghĩa ngầm lẫn nghĩa phô của câu đố, bà con ai cũng nắc nở khen:

-Đúng là khẩu khí Xuân Hương thật, không có nhưng mà có mới ngoan!

Khi quân Tây Sơn tiến vào giải phóng Thăng Long ghi chiến công Đống Đa oanh liệt: Ngổn ngang giặc chết vùi xương thành gò - viên tướng Sầm Nghi Đống thắt cổ tự tử ngay tại đại bản doanh của mình. Sợ hồn ma, bóng quý của hắn không chịu ngậm hờn, nuốt tủi nỗi chín suối, lại trở về quấy nhiễu dương gian, bà con Hoa Kiều lập miếu thờ. Vốn biết rõ sự tích, Hồ Xuân Hương đã không mủi lòng thương vay, khóc mướn, còn làm thơ tỏ thái độ:

Ghé mắt trông ngang thấy bảng treo

Kìa đèn thái thú đứng cheo leo

Ví đây đổi phận làm trai được

Thì sự anh hùng há bấy nhiêu.

Vào cái thưở trọng nam khinh nữ cách chúng ta một phần tư thiên niên kỷ, bà đã ngoạn ngược: Ghé mắt trông ngang, còn bộc lộ rõ thái độ của mình: Ví đây đổi phận làm trai được. Đọc bài thơ từ lời lẽ cầu tứ, quan điểm ...nào ai dám bảo là của nữ nhi thường tình làm ?

Chuyện hiền lành ít tai tiếng nhất của Hồ Xuân Hương đối với những người mến mộ tài năng có lẽ là lần tiếp một chú khách người Tàu. Vì tò mò, mến mộ, chú khách mò đến Cổ Nguyệt đường định thưởng nguyệt xem hoa...Nếu dễ dãi thì hái lấy chơi, mà lấm gai quá thì...ngó nghiêng, nghiêng ngó rồi về(mất gì của ngó?). Không ngờ bị Xuân Hương chặn cửa bằng câu đố:

Chân đi hài Hán, tay bán bánh Đường,
miệng hát líu lưỡng, ngây Ngô ngây ngô.

Chú khách đứng siu mặt, chân di mòn vẹt đất, hai đầu gối reo hát trên nền gạch, trấn tĩnh mãi mới nhận ra ba chữ Hán, Đường, Ngô là tên ba triều vua nước mình mà không biết đổi lại thế nào, đành phải nở nụ cười ngây Ngô ngây ngô mà bỏ chạy, tuột cả hài Hán lẫn bánh Đường.

Ve quê nội Quỳnh Đôi, bà cũng đổi đầu ngang ngửa với các sĩ tử, ông đồ-những người ngưỡng mộ bà lũ lượt kéo tới nhà để xem mặt, bắt...hồn thơ, xem có đúng “danh bất hư truyền” như người đời tán tụng không ?

Trước mặt họ là một người đàn bà nhan sắc chưa phải chim sa cá lặn, dung mạo cũng chẳng phô bày nhung lụa, phấn son, nhưng phong thái đoan trang, ngôn từ lịch thiệp, lại nổi tiếng về trình độ học vấn, giỏi thơ nôm, khiến ai cũng cảm thấy hài lòng, mến mộ.

Cuộc thi tài diễn ra ngay tối đầu tiên, tất cả các sĩ tử, văn nhân đều bị đánh bại, riêng ông đồ Dương Trí Tản- tính tình ngang ngạnh, tự phụ, là ra vẻ bất cần. Chờ cho đám bạn bè thất trận đi vãn ông mới thửng thẳng tìm đến ra mắt người đẹp. Sau khi rít xong điếu thuốc lào, nhả khói mù mịt gian phòng, Trí Tản cố tình ứng khẩu lại bài thơ đã chuẩn bị sẵn:

Eo lưng thắt đáy thật là xinh,
Điếc ai hơn được điếc cô mình

Thoắt châm thoắt bén duyên
hương lửa

Càng núc, càng say tính với
tình.

Quá dạn dĩ trong những
trường hợp mượn điếu để tả

người, vờ say thuốc để say người, lại biết rõ tính tình, nguồn gốc ông đồ tự phong (không qua thi cử, không đồ ông cống, ông nghè, lại thích đe... hàng tổng) nên Xuân Hương cho ngã ngựa luôn, khỏi phải say sưa, mơ màng trong khói thuốc nữa:

Giương (2) oai giễu võ thật là kinh
Danh tiếng bao lăm đã tản rồi
Thoáng ngửi, thoảng ghê hơi hương lửa
Tài trí ra sao hỏi tính tình ?

Bài thơ tỏ rõ bản lĩnh nhanh nhạy, sắc sảo và cũng không kém phần thẳng thắn, quyết liệt của Hồ Xuân Hương, dùng chính cái tên của ông đồ rởm, gõ đầu trẻ không xong, còn đòi gõ đầu Hồ Xuân Hương?

Mượn điếu bát để tỏ tình thân...gái, chưa được gái già này cho phép đã tính chuyện ái ân (hương lửa) trong khi Xuân Hương có cả đống người chạy theo tán tỉnh nơi kinh kỳ, đô hội còn không được nữa là người nghiên thuốc lào, suốt ngày hun khói mù trời, ăn nói ngạo mạn, xấc xược như ông ta. Xuân Hương là con người bằng xương, bằng thịt, thích cảm xúc êm dịu, tao nhã, chứ đâu phải cái điếu bát trơ khắc, để ông muốn bén duyên hương lửa, ân ái vợ chồng lúc nào là có thể đè ra như đè điếu được?

Vừa song phi đã ngã ngựa, ông Trí không dám giữ bộ mặt dương dương tự đắc nữa mà nhân lúc mọi người tản đi vì trời khuya, bèn bấm bụng rút lui, thua tài trí Xuân Hương. Từ đó thôi ti toe, không còn giờ thói đàn anh, bắt nạt, lấn lướt, lốp nho sinh, văn sĩ trong làng nữa.

Với độ tuổi ngoài 65 (bà sinh năm 1767- cùng thời với Nguyễn Du và Chiêu Hổ (1765-1768), mất năm 1833 - trước bài thơ của Tùng Thiện Vương- tức Nguyễn Phúc Nguyên Thẩm - viết về ngôi mộ của bà ven hồ Tây- chín năm) cùng một trí tuệ sắc sảo, nghịch ngợm, phong phú hơn người, hẳn cuộc đời bà còn vô vàn những giai thoại, câu đố.

Từ việc khóc Tống Cúc khi hấn và vợ con vẫn sống nhăn răng, đến việc mừng Chiêu Hổ đã vinh hoa, phú quý, thi đỗ ra làm quan, khóc ông Phủ Vĩnh Tường, khóc cho thân phận mình những đêm khuya thanh vắng ...Tiếc rằng với một bài viết nhỏ không thể nào tải hết được, đành phải cất “gậy thần, hồ lô” khép cánh cửa tâm hồn, cuộc đời, giai thoại của bà lại, chờ ra Giêng ngày rộng, tháng dài, biết đâu sau này sẽ có dịp bầy tỏ đầy đủ, kỹ lưỡng hơn.

...Là bậc hậu sinh, chỉ dựa cột nghe các bậc tiền bối đàm đạo, phán xét mà có đôi lời bàn luận, thưa thớt...

Năm hết, tết đến, có gì còn sơ suất, xin được lượng thứ •

(1) Trong văn bản của Đại Nam đố thi tại Học viện Viễn Đông, Bác Cổ (Pháp) lại là một sự khẳng định. Không rõ là tam sao thất bản hay chủ ý của người trêu: *Buồng xuân chỉ để lạnh mùi hương* ?

(2) Từ đồng âm với tên họ Dương của ông Trí.

CHUYỆN VUI ĐỜI THƯỞNG

DỌN DẸP NHÀ CỬA ...ĂN TẾT !

Tui còn nhớ như in cái Tết năm nào...

Sáng sớm hôm đó, cô bạn gái rất trẻ, rất sex và đẹp gửi vô Messenger của tui ở FB, rủ tui đến nhà chơi, bảo là “chồng em đi công tác xa rồi!” - Tui mừng quá chời - Tui tới liền và hỏi :

- Rủi chồng em về bất tử thì sao ?

- Không đâu, mà rủi có thì anh nói anh là “người bên công ty vệ sinh tối dọn dẹp nhà cửa”, thằng chả không nghi ngờ gì đâu mà lo!

Hí hửng tui theo cô ấy đi vô nhà, dùng một cái- anh chồng cô ta về thật, mà tui thậm chí còn chưa kịp nắm tay cô ấy ...

Vậy là tui đã quần quật chùi toilet , lau nhà cửa , tháo màn, tháo drap giường đem giặt rồi phơi , lau chùi trần nhà , bàn ghế ... cả ngày từ sáng sớm tối tối mịt, theo sự chỉ bảo của ông chồng cô ta.

Tới lúc tui làm xong , mệt đừ, mồ hôi đổ ra như tắm , anh chồng lên tiếng:

- Bao nhiêu tiền đây?

Cô ấy đứng bên cạnh trả lời lè làng :

- Khỏi trả, em đã thanh toán tiền bên công ty rồi anh yêu .

Tui đi ra khỏi cửa , nhưng còn ấm ức , tui quay lại, thì thấy hai vợ chồng nheo mắt cười hỉ hả với nhau!....•

Một truyện sưu tập để đọc những ngày đầu năm

Anh Về Ngay Đi... Mẹ Anh Phiên Thật !!!

-A nh về ngay đi, em hết chịu nổi rồi, mẹ anh phiền thật!!! - Uhm, mẹ anh phiền thật, bây giờ anh đang có cuộc họp quan trọng, tối về anh sẽ giải quyết nha em.

Tiếng đầu dây bên kia dập máy nghe có vẻ rất tức tối, anh buông thõng người ra sau ghế, ở bên kia cô nhìn ra phía cửa như đang cố nuốt trôi một cái gì đó vào mình.

- Anh nhìn đi, đó, đây này, hôm nay em sắp, ngày mai em xếp, cứ một người dọn, một người lại bày ra như vậy, ai mà chịu nổi. Em sắp điên rồi đây. Cô vò đầu trong một trạng thái vô cùng tức giận, anh lại gần cô, lấy tay xoa xoa hai bờ vai gầy gầy, cô hất chúng ra.

- Em vào đây - Anh nhẹ nhàng nắm lấy tay cô kéo vào phòng, khép hờ cửa, anh lấy xuống một chiếc hộp được đặt trên nóc tủ, lấy tay phủ nhẹ, anh nhìn cô mỉm cười.

- Mẹ phiền thật, ngày mai mình đưa mẹ đến viện dưỡng lão em nhé, còn bây giờ để anh cho em biết mẹ chúng ta phiền đến mức nào?

A nh đưa tay mở chiếc hộp ra, bên trong là một xấp hình, anh lấy ra một tấm đã cũ, nhưng chẳng hề dính tí bụi nào, cô tờ mờ nhìn vào tấm ảnh.

-Em thấy không, đây là tấm hình mà Dì anh đã chụp lúc anh sinh ra, Dì kể vì mẹ yếu nên sinh lâu lăm, mà sinh lâu chắc là đau lâu em nhỉ, mà mẹ phiền thật, cứ la hét ầm ĩ cả lên, ai mà

chẳng sinh. Dì còn nói, mẹ yếu lắm, nếu cứ cố sinh thì sẽ nguy hiểm cho người mẹ, bác sĩ đã nói như vậy rồi vậy mà mẹ vẫn cố cãi “-Không, con tôi phải ra đời, tôi phải sinh”, mẹ anh phiền thật đó.

Cô nhìn tấm hình, bàn tay cô nhẹ bỗng, rồi cô nhìn anh, trong mắt anh chứa một điều gì đó rất lạ. Anh cẩn thận bỏ tấm hình đó qua bên, lấy một tấm khác cho cô xem.

- Em nhìn nè, đây là bức ảnh chụp lần đầu tiên anh bú mẹ, anh chẳng thấy ai phiền như mẹ cả. Bà nội, bà ngoại nói cả rồi, mẹ yếu, không đủ sữa để cho anh, uống sữa bình đi, ở đó mà dưỡng sức, nhưng một, hai cú khư khư giữ anh vào lòng “ -Không, con con nhẹ cân, phải bú sữa mẹ mới tốt”. Ai nói gì cũng cãi em nhỉ, nếu không anh được uống sữa bình rồi, sữa bình phải ngon hơn chứ, mẹ anh phiền thật!

Bàn tay cô run run, cô thấy ánh mắt của người mẹ trong bức ảnh ánh lên vẻ rất hạnh phúc, hai bàn tay cô ta cứ giữ chặt đứa bé. Cô nhìn anh không nói gì cả.

- Còn nữa đây này - Anh lại lôi ra một tấm khác nhìn vào đó.

- Em thấy mẹ anh phiền ghê chưa, con nít hơn 1 năm ai chẳng chập chững biết đi, mẹ cứ làm như chỉ có con mẹ mới làm được điều đó không bằng.

Ba kẽ mẹ cứ gặp ai là cũng hí hồn khoe “ -Thằng cu Tin nhà tôi đi được rồi, nó biết đi rồi đó “. Bộ mẹ không thấy phiền hay sao em nhỉ?

Bờ môi cô như muốn nói một cái gì đó nhưng cổ họng thì ứ nghẹn lại, bức ảnh đứa trẻ con chập chững đi về phía mẹ trong tấm hình, cô nhìn mãi.

Ba còn kể, từ ngày anh bắt đầu bi bô tập nói rồi gọi được tiếng mẹ là nguyên những ngày sau là một chuỗi điệp khúc “- Cu Tin gọi mẹ đi, gọi mẹ đi cu Tin”, mẹ phiền quá đi mẹ à, anh mỉm cười xoa nhẹ vào bức ảnh, mắt anh đang long lanh thì phải.

- Đây nữa, đây nữa này - Anh lôi ra nguyên một xấp, nhiều lấm, rất nhiều ảnh - Em thấy mẹ anh phiền ghê chưa, chụp làm gì mà lấm ảnh vậy không biết, lần đầu tiên anh vào mẫu giáo, có phiếu bé ngoan, rồi tiểu học, trung học, nhận bằng khen, em coi đi, đủ trò trên đời, coi hình của anh có mà đến tết mới xong, anh phì cười, “ - Mẹ anh phiền nhỉ “?

Cô nhìn anh, anh không cười nữa, anh cầm một tấm hình lên nhìn vào đó rất lâu, cô thấy nó, tấm hình rất đẹp và anh cũng rất rất đẹp trong bộ áo tốt nghiệp cử nhân, anh lúc đó trông điển trai quá, cao ráo, nhưng...

- Em có thấy không? Tóc mẹ anh đó, rồi em nhỉ ? Còn áo quần nữa này, cũ mềm...- Cô nghe thấy giọng anh trở nên khác đi, không đều đều như lúc ban đầu nữa, đứt quãng. Cô nắm lấy tay anh.

- Năm 15 tuổi, ba bỏ mẹ con anh lại ra đi vĩnh viễn, rồi lúc đó, mọi thứ trong nhà trở nên không có điểm tựa, anh đi học, mẹ bắt anh phải học...Em không biết đâu, anh xin nghỉ nhưng mẹ không cho, phiền như vậy chứ. Mẹ cứ sáng sớm đi phụ quán cơm cho người ta, trưa ăn chén cơm thừa trong quán để dư tiền cho anh học thêm ngoại ngữ, rồi chiều đến chạy đi giặt đồ cho những bà mẹ không phiền khác, để họ đi mua sắm, cà phê, giải trí...

Giọng anh lạc hẳn - Còn nữa em à, tối đến mẹ lại tiếp tục đi làm lao công đường phố, sáng sớm mới về chợp mắt được tí thôi, vậy đó...Em thấy mẹ anh khỏe không?

“ Tách”, một giọt nước rơi xuống trên tấm hình, mắt cô cũng nhòe đi, khác thật, một bà mẹ trẻ với gương mặt xinh đẹp lúc đứa con mới bi bô tập nói, và cũng với gương mặt phúc hậu đó nhưng giờ làn da đã nhăn đi, khuôn mặt già hẵn khi đứng cạnh cậu con trai lúc chuẩn bị ra trường.

- Anh à...

Bàn tay cô nắm lấy bàn tay run run của anh.

- Em có thấy tay mẹ rất yếu không, anh chẳng bao giờ kể em nghe nhỉ. Khi 5 tuổi, anh đùa nghịch chạy nhảy lung tung, lúc đuổi bắt cùng cô nhóc hàng xóm anh đã trượt chân ngã từ cầu thang

xuống. Lúc đó, anh chẳng thấy đau một chút nào cả, chỉ nghe một tiếng kêu rất thân quen, em có đoán được không, anh đang nằm trên 1 thân thể rất quen...mẹ anh đó. Cô sững người lại, nước mắt cô trào ra, rơi xuống ướt đầm tay anh.

- Em à, mẹ anh phiền vậy đó, phiền từ khi anh chuẩn bị lọt lòng cho đến khi anh gần đón đứa con đầu tiên của mình, chưa hết đâu, mẹ sẽ còn phiền cả đời em à, bây giờ lớn rồi mẹ vẫn cứ lèo đẽo theo anh dặn đủ thứ em không thấy sao, cơm phải ăn ba chén, đi xe phải chậm thôi, đừng có mà thức khuya quá. Mẹ anh phiền thật, ngày mai mình đưa mẹ đến viện dưỡng lão em nhé!

“ Anh “, cô ôm chặt lấy anh, cô òa khóc nức nở, “ - Em xin lỗi “, anh ôm lấy cô vỗ về, vỗ về như ngày xưa anh vẫn thường được làm như vậy.

“ Choang “- Anh và cô chạy nhanh xuống bếp.

- Mẹ xin lỗi, mẹ nghe con thèm chè hạt sen nên mẹ đi nấu, nhưng...

Giọng mẹ run run không dám nhìn về phía trước, cúi người nhặt những mảnh vỡ vừa rơi.

- Mẹ à - Cô chạy đến nắm lấy bàn tay xương xương của mẹ - Từ nay mẹ đừng phiền nữa nhé, để con phiền mẹ cho...

Cô ôm chặt bà mẹ già run rẩy, nước mắt thấm đầm vai áo mẹ, mẹ nhìn anh, anh nhìn cô trong lòng của mẹ.

“ Mẹ đã không sinh lầm con và con cũng đã không chọn nhầm đâu cho mẹ, phải không à?”•

(Tina st)

KHÔNG NÊN LÁI XE NGAY SAU KHI UỐNG RUỢU

• Phó tế
NGUYỄN MẠNH SAN

vơ đưa cả nấm, vì người ta chỉ nghĩ về 1 khía cạnh xấu của sự nghiện rượu và nhìn qua những người uống rượu quá độ đến nỗi say xưa tối ngày, phát ngôn bừa bãi, có những cử chỉ thiếu đẹp mắt trước công chúng hay trong bàn tiệc nên họ mới có những sự xét đoán thiếu vô tư như vậy. Chứ thực sự mà nói ở vào tuổi trung niên nếu chúng ta biết uống rượu có mực thước, không bao giờ lạm dụng rượu để uống 1 cách bừa bãi quá độ, thì rượu lại là 1 liều thuốc bổ giúp cho đồ ăn tiêu hóa mau chóng, mạch máu lưu thông điều hòa và tâm thần cảm thấy mạnh mẽ yêu đời hơn.

Như chúng ta thường thấy có rất nhiều người uống rượu điêu độ không bao giờ say, không hề phát ngôn hay có cử chỉ bừa bãi mà trái lại họ ăn nói lẵn cự xử rất đàng hoàng chín chắn. Nhiều khi uống 1 ít rượu vào xong, những ý tưởng họ phát biểu làm cho người nghe có cảm tưởng như đang được nghe những nhà thông thái thuyết giảng. Hãy nhận xét khách quan để nhận thấy rằng những người uống rượu điêu độ như vậy luôn luôn biết kiềm chế lòng mình dù cho bị nhiều bạn đồng bàn đồng chén ép buộc phải uống rượu thêm cách mấy đi nữa họ vẫn cương quyết chối từ không uống thêm, vì họ cảm thấy uống như thế đã đủ

lắm rồi, nếu uống nữa sẽ bị say. Hơn thế nữa những người này chủ trương uống rượu là để cho lên tinh thần, cho vui với bạn bè trong bầu không khí êm đẹp, chứ không phải uống rượu để cho say xưa làm mất bầu không khí vui vẻ của bữa tiệc.

Ngoài ra chưa kể đến những dịp đặc biệt họp mặt bên nhau như các ngày lễ lớn, Tết nguyên đán, tiệc cưới, sinh nhật v.v.. rượu giúp cho bầu không khí trong các dịp này trở nên vui tươi nhộn nhịp tưng bừng, có thể mới phù hợp với ý nghĩa của sự họp mặt là làm cho mọi người đến tham dự đều tạm thời quên đi hết tất cả những điều buồn phiền riêng tư, và quên đi những giờ phải làm việc mệt nhọc trong ngày.

Vậy chúng ta không thể nào bảo rằng uống rượu là 1 điêu không tốt đẹp! Nếu nó không tốt đẹp là tùy thuộc vào cá tính của người uống rượu, vì đã không tự kiềm chế nổi lòng mình để uống rượu, để uống quá bừa bãi đến nỗi say xưa. Hơn nữa có 1 số người uống rượu trong sự lạm dụng rượu vì thấy rượu ngon phải uống cho thật đã nên dễ bị say cũng như đứa trẻ thấy món ăn ngon, ăn cho khoái khẩu đến nỗi bị bội thực.

Trong phạm vi của bài này, chúng tôi chỉ muốn nêu lên ý kiến chung là chúng ta không nên lái xe ngay sau khi đã uống rượu. Cho dù người lái xe sau khi uống rượu vẫn biết mình còn tỉnh táo và tin tưởng rằng sẽ không gây ra tai nạn, nhưng nên nhớ là vẫn có thể bị cảnh sát chạy theo sau và khi họ nhận xét thấy có điều gì nghi ngờ người lái xe uống rượu, họ bắt ngừng xe để khám nghiệm xem người lái có bao nhiêu độ rượu trong người.

Nếu chẳng may người lái xe vừa mới uống rượu

ở bàn tiệc về, dĩ nhiên độ rượu trong máu vẫn còn cao thì chắc chắn sẽ bị phạt vi cảnh; có khi vừa bị phạt tiền lại vừa bị phạt tù, tùy theo độ rượu cao thấp ở trong cơ thể của người lái xe.

Hầu hết luật lệ của các tiểu bang về vấn đề vi phạm pháp luật giao thông qui định rõ ràng và được áp dụng gắt gao bằng những hình phạt tù và tiền rất nặng với sự gia tăng tối đa đối với những người uống rượu say hay không say bị bắt quả tang trong lúc lái xe. Sở dĩ luật pháp Hoa Kỳ phải quy định rõ rệt những biện pháp trường trị mạnh mẽ những người vi phạm vấn đề này là cốt yếu để giảm thiểu càng nhiều càng tốt tỷ lệ đa số người chết mỗi năm mỗi nhiều, vì tai nạn xe cộ gây ra bởi những người uống rượu say hoặc không say nhưng có độ rượu cao ở trong máu trong lúc lái xe.

Riêng bộ luật canh cài của tiểu bang Oklahoma, luật số 47, điều khoản 11-902 đã quy định rõ là bất luận người nào lái xe nếu bị bắt quả tang trong cơ thể có độ rượu cao có thể gây ra tai nạn chết người sẽ bị buộc vào tội tiểu hình cho lần vi phạm thứ nhất (Guilty of A Misdemeanor For The First Offense) và có thể bị giam tù từ 10 ngày đến 1 năm và bị phạt vạ tối đa 500 Mỹ kim. Nếu còn tái vi phạm lần thứ 2 hay hơn sẽ bị khép vào tội đại hình (Felony) và bị giam tù từ 1 đến 5 năm cộng thêm tiền phạt 1,000 Mỹ kim.

Nói tóm lại, nếu chúng ta đi dự các buổi tiệc tùng họp mặt trong các dịp đặc biệt vừa kể trên, nếu có uống rượu thì nên nhớ người khác đồng bàn tiệc đưa dùm chúng ta về: bằng không chúng ta nên ngồi nán lại vài phút uống thêm 1 ly đầy nước đá lạnh, nếu vắt thêm chanh vào thì càng tốt, rồi mới tự lái xe về.

Chúng ta cũng nên nhớ rằng người uống rượu say không bao giờ chịu nhận là mình say và chỉ khi nào gục xuống bàn tiệc rồi, sau đó bạn bè chở về nhà đến sáng hôm sau tỉnh dậy mới chịu thú nhận là tối qua mình đã say. Tuy nhiên, say hay không say không phải là vấn đề chính yếu để cho chúng ta cần đặt ra ở đây, mà người lái xe có độ rượu cao ở trong cơ thể là điều có thể gây nguy hại và nhiều điều bất lợi cho chính bản thân mình, vì lỡ có xảy ra tai nạn chết người, dù không phải lỗi mình gây ra thì phần lớn trách nhiệm và sự thiệt hại về dân sự sẽ quy cho người lái có độ rượu cao gây ra tai nạn và hình phạt về hình cũng như về hộ sẽ bị kết án rất nặng, hơn nữa, nên hiểu rằng

lái xe có độ rượu cao trong người còn là 1 điều hết sức bất lợi, vì có thể bị còng (cảnh sát) vô bất cứ lúc nào không hay biết, chẳng khác nào miếng mõ đang treo trước miệng mèo.

Để kết thúc bài này, chúng tôi xin trình bày ra đây cùng độc giả đề nghị rất thiết thực qua những kinh nghiệm chuyên môn như sau:

Trong trường hợp vì bất cứ lý do gì mà chúng ta bị xe cảnh sát chạy theo sau, chớp đèn báo hiệu cho xe chúng ta phải từ từ ngừng lại thì việc đầu tiên khi ngừng xe rồi, chúng ta không nên mở cửa bước ra khỏi xe ngay. Chúng ta nên ngồi yên ở vị trí cũ trên xe và đặt hai tay lên tay lái (Driving Wheel). Nếu sự việc này xảy ra ban đêm, trước khi đặt 2 tay lên tay lái, chúng ta nên bật đèn trong xe lên cho sáng và quay kiếng cửa xe xuống. Hành động như vậy sẽ gây được nhiều thiện cảm với người cảnh sát ngay từ phút ban đầu vì họ thấy rõ tay chúng ta không cầm súng và không có thái độ chống cự lại họ. Như vậy họ sẽ vững tâm tiến lại gần xe chúng ta để hỏi giấy tờ, có nhiều trường hợp vì quá sốt sắng muốn tỏ ra lễ độ lịch sự, chúng ta vừa ngừng xe lại là mở cửa bước ra khỏi xe ngay để tiến nhanh tới chỗ xe cảnh sát đậu đằng sau trong lúc người cảnh sát chưa kịp bước xuống xe. Chúng ta làm như thế thật sự cảnh sát không thể hiểu nổi được sự lễ độ và lịch sự của chúng ta, mà trái lại làm cho họ dễ dàng tưởng lầm chúng ta tiến lại họ để muốn chống cự họ và nếu về ban đêm, họ không thấy rõ trong tay chúng ta đang cầm gì, làm họ có thể nghi ngờ tay chúng ta đang cầm vũ khí.

Cho dù ngay sau đó họ biết rõ không phải như vậy, nhưng vô tình chúng ta đã làm cho họ hồi hộp lúc đầu, nên họ sẽ mất nhiều thiện cảm với chúng ta, trong khi thật sự chúng ta đang cần nhiều thiện cảm của họ trong lúc này.

Trong quá khứ đã có nhiều vụ chống cự lại và bắn cảnh sát bị thương hay chết đều bắt nguồn từ những hành động cử chỉ lễ độ và lịch sự của chúng ta vừa kể trên, nên tốt hơn hết, sau khi ngừng xe lại, bật đèn sáng trong xe lên, quay kiếng cửa xe bên phía chúng ta ngồi xuống và để hai tay lên tay lái rồi chúng ta cứ việc ngồi yên tại chỗ để chờ cho người cảnh sát tiến lại hỏi giấy chúng ta là điều thượng sách nhất để gây được nhiều thiện cảm với họ mà chúng ta thật sự đang cần.

Don't Drink And Drive (*English Version*)

A majority of people who do not drink usually think that drinking is a bad habit. Such opinion on drinking is not completely right because they only see the drinking habit through the images of drunken men who get drunk all the times. Generally speaking, the drunken men lose control when they drink to excess and do something bad in front of other people. In the other hand, if people know how to drink reasonably, drinking is the best way to help people maintain good health, both spiritually and bodily.

As we see, many people who drink under the limit never get drunk; on the contrary, they may either react more intelligently or give beautiful speeches, too. Those people who know how to drink wisely never take risk of being challenged to drink more than they can. Moreover, the good-drinker have tendency to drink with the purpose that is to make his friends happy, to enjoy a good time, not for spoiling the happiness of a dinner. On occasions of big meetings such as Lunar New Year, wedding ceremony, birthday parties.. some small cups of brandy or wines will certainly make the event happier. The reasonable drinkers will have chance to share happiness with others, and most of all, a chance to forget all problems at home or at work.

Therefore, drinking is not real bad at all. The opinion about "Good or Bad" depends on each personality. Brandy is not bad itself. If a man is addicted to drinking habit and does something bad after drinking, he is bad. Bad drinkers are like bad children who see delicious food and want to eat them all; they will get stomachache. That is all.

In this chapter, I only like to say that "Never drink and drive!". Although after drinking too much, the drinker still feel that he is OK, it is not good for him because he may be arrested by police. When doubting some drivers might get drunk, police will stop that driver in the middle of the road and have some tests to find the degree of alcohol in the driver's blood. In case the driver just took some drinks at a party, he would be fined for sure. If the degree of alcohol was over the limit, he would be in big problems: financial fines and jail.

Most of States apply heavy fines for "drink and drive". It is considered as a felony because it may cause fatal accidents to others. In Oklahoma, the revised law, number 47, article 11-902, strongly stated that "he who drives his of her car with high degree of alcohol in the blood and may cause fatal accident will be guilty of a "misdemeanor for the first offense" and will be detained from 10 days to 1 year and fined \$500.00 at maximum."

Therefore, if we drink some glass of wine at a party where alcohol is served, we better ask somebody to take us home. Otherwise, we have to wait about half an hour, then, take a cup of lemonade before driving home. Remember: no any heavy drinker admits that he was drunk; he may admit that he was drunk only after he collapsed at a party and was taken home by some friends.

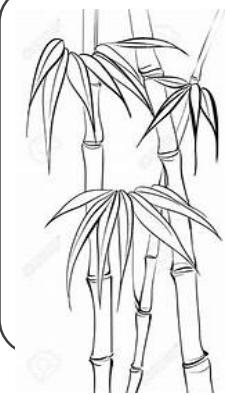
The issue that we would like to discuss here is not an issue of being drunk or not, but about a fatal accident that may occur for the drunker and some others when the driver got drunk. In that case the drunken driver will face a heavy penalty for his or her mistake. Even if the driver does not cause any accident but is caught when the degree of alcohol in his blood system is high, he will be fined by a severe sentence.

For a conclusion, I would like to say something that is very necessary for us when we see a police car following us with the flickering light on:

After slowing our car down and stopping at a safe place, we better sit quietly, place our hands on the driving wheel, and pull down the window at the driver seat. If the incident happens at night, we better turn on the inside light so that the police can see us clearly. When a police sees our peaceful manner, he will walk to us and ask for our paperwork like our driver license and insurance card. We better not open the door and step out of the car. The police may misunderstand the meaning of our reaction, and may think that we want to resist against him, thus, he may take some actions that lead to a fatal confrontation.

In the past, there were many sad stories caused by a misunderstanding. Many fatal shooting happened just because the drivers had some clumsy action. We better stay at our seats and do what the police request us to do.

That will keep us safe •

HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO

VIETNAMESE SENIORS ASSOCIATION OF CHICAGO

Tôn Trọng Quá Khứ • Giúp Đỡ Hiện Tại • Dự Kiến Tương Lai

P.O. Box 25711, Chicago, IL 60625 - Email: dungkq@hotmail.com

Trực tiếp: Ông Nguyễn Văn Dũng, Điện thoại: (773) 701-0534

THÔNG BÁO VÀ PHÂN ƯU

Trong tháng 12/2020 vừa qua đã có ba hội viên sau đây của Hội Người Việt Cao Niên Chicago, từ già thân bằng quyến thuộc, từ già Hội, từ già bạn bè ra đi về Cõi Lạc Phúc:

- **Bà THẠCH CHÂU**, qua đời ngày 22 tháng 12 năm 2020 tại Chicago, Tiểu bang Illinois. Hưởng thọ 68 tuổi.
- **Bà NGUYỄN NGỌC NHƯ**, qua đời ngày 25 tháng 12 năm 2020 tại Chicago, Tiểu bang Illinois. Hưởng thọ 74 tuổi.
- Ông TRẦN VĂN QUẢ, qua đời ngày 31 tháng 12 năm 2020 tại Orange County, Tiểu bang California. Hưởng thọ 85 tuổi.

Hội Người Việt Cao Niên Chicago thành thật chia buồn cùng toàn thể các quý tang quyến. Nguyên cầu hương linh Quý Bà Thạch Châu, Nguyễn Ngọc Như, và Ông Trần Văn Quả sớm tiêu diêu nơi miennie Cực Lạc.

TM. Ban Chấp Hành Hội Cao Niên
HỘI TRƯỞNG
KQ. Dũng Nguyễn

Thông Báo chung:

Dại diện Hội Cao niên đã trao ba tấm chi phiếu \$1,310.00/hội viên (gồm tiền vòng hoa phúng điếu \$110.00 và tiền trợ tang \$1,200.00) cho ba gia đình hội viên mới qua đời.
Cập nhật hóa: Tiền tồn quỹ trong Cathay Bank tính đến ngày 20 tháng 12 năm 2020: **\$23,761.17.** Xin quý vị hội viên tiếp tục đóng tiền trợ tang trực tiếp cho ông Thủ quỹ Hồ Đắc Liệu tại Tâm Anh Chuyển Tiền 4947 N. Broadway St, Chicago, IL 60640, số ĐT (773) 355-1836, hoặc gửi chi phiếu qua hộp thư bưu điện như cũ (PO Box 25711, Chicago, IL 60625) •

Nhân dịp năm mới Tân Sửu, xin kính chúc toàn thể Quý Hội Viên và những người thân yêu luôn mạnh khỏe, bình an, và phúc thọ.

PHÂN ƯU

Vô cùng thương tiếc khi nhận tin:

Ông TRẦN VĂN QUẢ

Cựu Nhân viên Hội Người Việt Illinois
Sinh năm 1936 tại Nam Định, Việt Nam

Đã tạ thế ngày 31 tháng 12 năm 2020
(Nhằm ngày 17 tháng 11 năm Canh Tý)

tại California, Hoa Kỳ

HƯƠNG THỌ 85 TUỔI

Xin thành thật chia buồn cùng Bà Trần Văn Quả
và cùng toàn thể đại tang quyến

Nguyễn cầu hương linh Ông TRẦN VĂN QUẢ
sớm tiêu diêu nơi miền Cực Lạc

**HỘI ĐỒNG QUẢN TRỊ
và TOÀN THỂ NHÂN VIÊN ĐIỀU HÀNH
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS**

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

PHÂN ƯU

Chúng tôi rất đau buồn khi được tin

Ông TRẦN VĂN QUẢ

Pháp Danh Như Lành

Cựu Thiếu Sinh Quân Đông Dương

Cựu Sĩ Quan Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa

Cựu Hội Trưởng Hội Cao Niên Chicago

Sinh ngày 27 tháng 5 năm 1936 tại Nam Định, Việt Nam

Thất lộc vào lúc 7 giờ 30 sáng ngày 31 tháng 12 năm 2020

(Nhằm ngày 17 tháng 11 năm Canh Tý)
tại California, Hoa Kỳ

HƯỚNG THỌ 85 TUỔI

Chúng tôi thành thật chia buồn cùng
bà Quả Phụ Trần Văn Quả và tang quyến
Nguyễn cầu hương hồn Ông TRẦN VĂN QUẢ
sớm tiêu diêu nơi miền Cực Lạc.

ÔB. Trần Đại Tân Á

ÔB. Trần Công Bá

ÔB. Lê Như Báí

ÔB. Hoàng Trọng Biểu

ÔB. Dư Thị Diễm Buôn

ÔB. Lưu Ngọc Diệp (Thảo)

ÔB. KQ Nguyễn Văn Dũng

ÔB. Trần Văn Đại

Bà Vương Được

ÔB. Nguyễn Hiệp

ÔB. Hồ Khuynh

ÔB. Nguyễn Ngọc Lâm

ÔB. Lê Như Loan

ÔB. Hồ Đắc Liệu

ÔB. Nguyễn Lục (Bích Lan)

Ô. Phan Lục

Bà Trần Thị Nga

ÔB. Nguyễn Xuân Ngật

ÔB. Trần Tấn Nhứt

ÔB. Trần Phước

ÔB. Nguyễn Ngọc Quý

ÔB. Nguyễn Văn Tâm

ÔB. Nguyễn Văn Tối

ÔB. Lê Quang Thiện

ÔB. Bùi Thị Thư (Đức)

ÔB. Nguyễn Thắng Thương

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

PHÂN ƯU

Được tin buồn
Phu Quân của Bà Nguyễn Thị Thu Thủy

Ông TRẦN VĂN QUẢ

Pháp Danh Như Lành

Cựu Thiếu Sinh Quân Đông Dương

Cựu Sĩ Quan Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa

Cựu Hội Trưởng Hội Người Việt Cao Niên Chicago

Sinh ngày 27 tháng 5 năm 1936 tại Việt Nam

Đã thắt lộc lúc 7 giờ 30 sáng ngày 31 tháng 12 năm 2020
tại tiểu bang California, Hoa Kỳ

HƯỚNG THỌ 85 TUỔI

Nhóm Cao Niên Chicago thành thật chia buồn
cùng Bà Nguyễn Thị Thu Thủy và tang quyến
Nguyễn cầu hương hồn Ông TRẦN VĂN QUẢ
sớm tiêu diêu nơi miền Cực Lạc.

Ông Bà Hoàng Trọng Biểu
Ông Bà Nhung Johnson
Ông Bà Trương Long
Ông Bà Nguyễn Đình Dzũng
Ông Bà Nguyễn Hào
Bà Quả Phụ Võ Tuấn Kiệt
Ông Cao Bá Ninh
Ông Phan Hồng Duy

Ông Bà Trần Kiêm Đảm
Bà Quả Phụ Trần Hữu Lợi
Ông Bà Nguyễn Văn Tâm
Ông Bà Lưu Toàn Trung
Ông Từ Văn Xuân
Ông Lê Đình Đức
Bà Lê Ngoan

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

PHÂN ƯU

Vô cùng thương tiếc khi nhận tin:

Ông HÀ NGUYÊN PHẨ
Cựu Thiếu Tá QLVNCH
Trưởng Phòng 2 Tiểu Khu Long An
Sinh ngày 15 tháng 6 năm 1935 tại Việt Nam
Đã tạ thế ngày 30 tháng 12 năm 2020
(Nhằm ngày 16 tháng 11 năm Canh Tý)
tại Beverly Hospital, California
HƯỚNG THỌ 86 TUỔI

Xin thành thật chia buồn cùng Ông Hà Thượng Tấn
 và các cháu, cùng toàn thể tang quyến
 Nguyên cầu hương linh Ông HÀ NGUYÊN PHẨ
 sớm tiêu diêu nơi miền Cực Lạc

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

ĐẠI DIỆN: Cựu Trung Tá Võ Ngọc Lân
 và các chiến hữu:

- Trương Đình Chất • Francis Khúc • Nguyễn Minh Huấn • Nguyễn Công Khanh
  - Chu Văn Khánh • Đỗ Văn Bỉ • Võ Văn Bạch • Nguyễn Văn Bình
- Nguyễn Xuân Thông • Đinh Hùng Cường • Mai Đinh Tạo • Thái Quốc Thanh
  - Một số cựu Quân nhân các cấp
phục vụ tại lãnh thổ Tiểu Khu Long An - KBC 4088
  - Một số cựu thành viên trong Ủy Ban Phụng Hoàng Tỉnh
  - Thay mặt gia đình Biệt Kích Long An: Trần Văn Đẹp, Mười Sơn

Danh ca LÊ THU qua đời sau thời gian chống chọi với COVID-19

Ca sỹ Lê Thu, tên thật là Bùi Thị Oanh, tên thánh là Cecilia, 78 tuổi, một trong những danh ca hàng đầu của miền Nam Việt Nam trước 1975, vừa qua đời vào lúc 7h tối ngày 15/1 tại bệnh viện Orange Coast Memorial, Nam California.

“Vì cô Lê Thu bị Covid, bệnh viện không cho đem về nhà mà để trong bệnh viện làm sạch hết virus, mấy tuần sau mới cho đưa ra nhà quàn cho thăm viếng,” Anh Jimmy Nhựt Hà, người dẫn chương trình truyền hình đồng thời là người gần gũi với gia đình Lê Thu, cho biết. Anh cũng cho biết là gia đình Lê Thu đã liên lạc nhà quàn để đặt ngày làm tang lễ, nhưng nhà quàn không còn chỗ nữa mà phải đến cuối tháng Hai mới có.

Hôm 31/12, con gái lớn của ca sỹ Lê Thu nói rằng khi nhập viện, tình hình của bà “rất khả quan” và bà còn chuẩn bị để xuất viện. Nhưng chỉ sau hai tuần thì tình hình đột ngột trở xấu, khó thở và được đặt ống thở từ hôm Giáng sinh đến khi qua đời.

Được biết, khi thấy mình nhiễm Covid, ca sỹ Lê Thu đã tự mình gọi xe cứu thương vì không muốn lây cho con cái. Kể từ khi nhập viện đến nay, các con của bà không thể vào thăm mà chỉ có thể nói chuyện và nhìn thấy mẹ qua màn hình điện thoại.

Lê Thu sinh tại Hải Phòng vào năm 1943. Thân phụ bà làm một chức quan nhỏ ở Hải Phòng trước 1945. Thuở nhỏ, sống ở Hà Đông và bà được gia đình cho học đàn piano. Năm 1953, hai mẹ con bà di cư vào Nam còn thân phụ ở lại rồi qua đời ở miền bắc. Tại Sài Gòn, hai mẹ con Lê Thu sống ở chợ Vườn Chuối, Quận 3 và theo học trường Pháp Les Lauriers ở Tân Định.

Lê Thu đến với nghiệp ca hát một cách tình cờ nhưng rất suôn sẻ như bà kể lại sau này. Vào năm 1960, khi đi dự sinh nhật một người bạn ở phòng trà Bồng Lai, bị bạn bè thúc lên hát góp vui, bà miễn cưỡng chọn hát bài *Tà Áo Xanh* của nhạc sĩ Đoàn Chuẩn. Tiếng hát của bà đã lọt vào tai ông chủ phòng trà nên ông thuyết phục bà đi hát. Trước lời đề nghị và mức cát sê hấp dẫn mà ông chủ phòng trà đưa ra, cô Bùi Thị Oanh lúc đó còn là một nữ sinh đã nhận lời đi hát mà không cho mẹ biết. Bài hát *Tà Áo Xanh* là tác phẩm mở đầu sự nghiệp ca hát trải dài 60 năm của bà với nghệ danh Lê Thu do nhạc sĩ Minh Kỳ, người thầy của cô đặt.

Ngoài phòng trà Bồng Lai, Trúc Lâm Trà Thắt của nhạc sĩ Mạnh Phát, các vũ trường Tự Do và Ritz là những nơi ca sỹ Lê Thu từng cộng tác. Sau này, bà trở thành ca sỹ độc quyền ở phòng trà Queen

Bee. và được báo giới Sài Gòn khen ngợi đặt cho các biệt danh là “Nữ hoàng phòng trà” hay “Giọng ca vàng mười”.

Ngoài các vũ trường, Lê Thu cũng hát trên các đài phát thanh và thu âm cho nhiều hãng đĩa. Một trong những băng nhạc nổi tiếng nhất của bà là Sơn Ca 9 do nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông thực hiện. Bà còn được các nhạc sĩ “đo ni đóng giày” viết riêng nhạc cho bà để hát với tiền cát sê cao nhất bấy giờ.

Tuy con đường sự nghiệp trải đầy hoa, nhưng cuộc sống riêng bà gặp rất nhiều lận đận, vì trải qua ba cuộc hôn nhân tan vỡ, có ba người con gái với hai đời chồng khác nhau.

Trong những giờ phút cuối cùng của miền Nam trước khi quân cộng sản tràn vào, Lê Thu đã lên đường di tản, khi đã đến phi trường ngày 28/4 năm 1975, bà quyết định trở lại vì còn mẹ già mà bà là con duy nhất.

Đến năm 1979, bà vượt biển cùng con gái út, nhập trại tị nạn Pulau Bidong rồi định cư ở miền Nam California từ 1980. Hai năm sau hai người con gái lớn của bà cũng vượt biển và đoàn tụ.

Tại Mỹ, bà tiếp tục thâu đĩa, đi hát phục vụ cộng đồng người Việt và tham gia vào các chương trình nhạc hội của Thúy Nga, Asia... Từ năm 2007, bà cũng bắt đầu trở về nước biểu diễn.

Trong năm 2017, Lê Thu đã thực hiện đêm nhạc “Như là kỷ niệm” cùng danh ca Tuấn Ngọc tại Việt Nam •

ENGLISH SECTION

• Compiled by ROSIE TINGPALPONG

YEAR OF THE BUFFALO

• ROSIE TINGPALPONG

This year's Tet Nguyen Dan or Tet holiday is on February 12. It is celebrated on the first day in the Lunar Calendar, which measures time based on the phases of the moon.

It is the single largest holiday for Vietnamese here and in Vietnam.

In addition, the Vietnamese zodiac identifies traits and characteristics that is believed to shape one's personality and character depending on the Lunar year they were born.

The buffalo is the second zodiac sign in the Vietnamese zodiac.

Traditions during Tet Holiday:

For many Vietnamese Americans Tet in the United States means travel back to Vietnam in order to celebrate the festivities with family and loved ones. Many will have to adjust this year's plans due to Covid. Most families will continue the tradition of cleaning their homes, resolving old conflicts, preparing well liked dishes to share with neighbors, provide gifts for family members or elders in the community, and provide lucky money to children in little red envelopes called li-xi.

Customarily, Tet was essential as it provided a

weeklong break during the agricultural year, which was held between the harvesting of the crops and the sowing of the next ones. It also signifies the arrival of Spring in Vietnam. Wherever Vietnamese may be geographically, all Vietnamese all over the globe get a sense of an immense nostalgia, wishing to come back to their homeland to be with family.

You will see many businesses decorate their storefront with banners that read, Chuc Mung Nam Moi, which in Vietnamese means, Happy New Year!

Red and yellow will often be the colors of choice, as Vietnamese believe bring prosperity, luck, and good fortune.

Local markets might sell nothing but cone-shaped kumquat bushes. Others sell flowering peach trees, symbols of life and good fortune which people bring into their homes to celebrate the holiday.

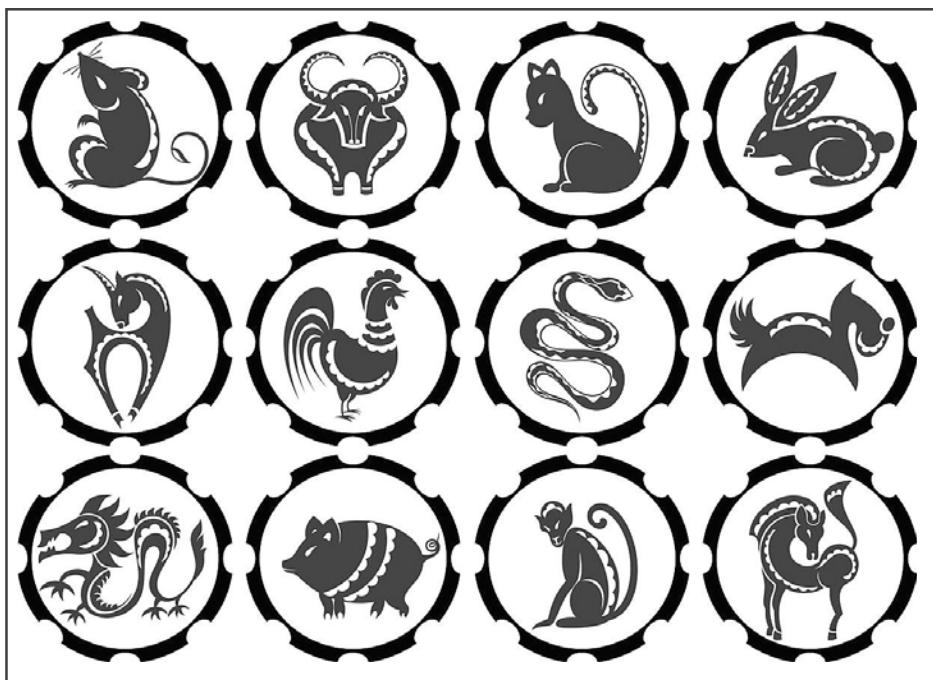
Tet is also an opportunity for families to honor deceased ancestors by calling on them to join in spirit when they gather to enjoy traditional foods like Banh Chung (a square cake made of sticky rice stuffed with

beans and pork), canh mang (a soup of boiled bamboo shoots and fried pork) and xoi gac (red sticky rice). Families will also share candied fruits and red dyed watermelon seeds.

The Vietnamese Association of Illinois typically hosts an event in celebration of the New Year, but this year, we could not safely provide an opportunity to have such an event. We wish everyone a happy and safe New Year to everyone.

Story of the Vietnamese Zodiac:

The story goes, an emperor witnessed a race between 12 animals that were crossing a river. The order in which they arrived would determine their position in which the zodiac calendar.

The mouse got up early and started at sunrise and it accidentally encountered the horse, tiger and buffalo on the way to the river. Due to its small feature and limited ability to swim, the mouse asked bigger animals to help it cross the river but received refusals from the tiger and horse. Luckily, the buffalo was generous and kind enough to support the mouse. When preparing to reach the shore, the mouse jumped off from the buffalo and came first in the race. The buffalo and tiger ranked 2nd and 3rd respectively. The rabbit, too weak to fight against the sweeping currents, came 4th by jumping on rocks and floating tree trunks to cross the river.

Although the dragon was able to fly straight across the river, it stopped to assist other animals on its way and ranked 5th place. The 7th place belonged to the horse as it was galloping at a great speed to reach the finish line but startled by the snake crawling

over. Therefore, the snake replaced the horse's position and came 6th in the race.

On the river, the goat, monkey, and chicken were on a raft and cooperated to escape from the moss. When reaching the other side of the river, three of them agreed to give up the 8th place for the goat, as it is the gentlest animal of the group. The monkey and chicken occupied the 9th and 10th place, respectively. Although the dog is a skillful swimmer, it arrived at the 11th place because it was busy seeking pleasure. Due to hungriness and sleepiness, the pig ranked last, the 12th place, in the race.

Traits of the Buffalo:

According to primalastrology.com the Buffalo is hard working, patient, and intelligent, those born under the sign of the Buffalo have no problem taking a backseat to more dominant personalities. Dependable, trustworthy, and kind, this is a sign of quiet, well-mannered individuals whose reputation is as important to them as their appearance. Buf-

5 THINGS YOU DID NOT KNOW ABOUT BUFFALO

1. Water Buffalo Are Aptly Named

In the wild, water buffalo spend much of their day cooling off in the muddy waters of Asia's tropical forest. Because of their proclivity for this marshy terrain, water buffalo have wide, splayed hooves that enable them to move freely in the mud without sinking too deeply. If food is scarce, buffalo will even dive for plants growing on the beds of lakes and rivers!

2. Water Buffalo = The World's Largest Bovines

At their largest, bull water buffalo can clock in at 2,650 pounds with a height of 6 ft (not including their horns, thank you). Water buffalo cows are typically more petite ranging from 1,500 pounds and up. Their formidable stature has earned water buffalo of both genders the nickname of "The Living Tractors of the East."

3. Water Buffalo can be Fast and Furious

Though domesticated buffalo are gentle enough to be milked (and even ridden), wild buffalo are notoriously aggressive and aren't afraid to face off with their only natural predators: tigers and lions. And they are fast! When threatened, water buffalo can reach speeds of 30 mph!

4. You Have Probably Consumed Water Buffalo Milk

Compared to standard cow's milk, water buffalo milk contains higher levels of protein, calcium, and iron while sporting less cholesterol and lactose. Though not yet a popular drink in America, it is commonly used to make delicious, Italian-style mozzarella cheeses! If you haven't tried any mozzarella di bufala, it's time to treat yourself.

5. Water Buffalo have been Domesticated for over 5,000 Years

Around the world, water buffalo are still giving humans a helping hoof! Besides cows, water buffalo contribute a significant percentage of the global milk population. In some areas of the world (like South Asia), buffalo are even the principal source of milk!

- (Source: Heifer International - By Bethany Ivie)

falo have their own standards to live up to and can be nearly impossible to convince to stray from their moral and ethical beliefs. They are mostly calm and peaceful but can become extremely aggressive if pushed too far.

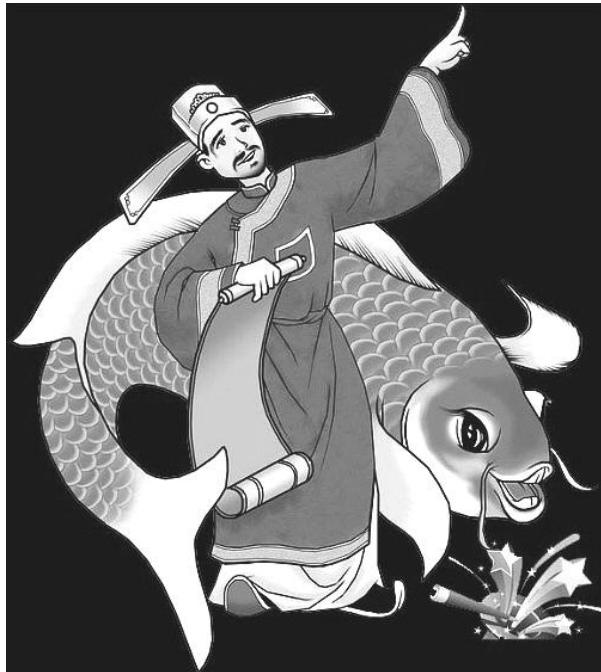
Buffalo are mildly social, but otherwise not very adventurous. Unlike some other signs, they don't mind having a routine to follow as long as it serves some kind of purpose for them. This preference usually comes through in their career choice, but not always. Buffalo have great stores of passion and resilience just waiting to take on a worthy project, but they don't bring that passion to what they are doing if they flat out don't like it •

xin mời đọc,
gửi quảng cáo,
cỗ động
và ủng hộ
nguyệt san
người việt illinois

LEGEND OF THE KITCHEN GOD

SỰ TÍCH
TÁO
QUÂN

A long time ago, there was a couple, Trong Cao and his wife Thi Nhi who were married for many years but had no children. One day, they quarreled over some trivial matter, and the husband, in a fit of anger, beat and threw his wife out of their home. Although Thi Nhi still loved her husband, she had no choice but to go away.

Thi Nhi went far away and met a very kind man called Pham Lang. He married her and he loved Thi Nhi very much. Their life was happy and peaceful but Thi Nhi could not forget her first love.

As for Trong Cao, he had been filled with remorse from the day he sent his wife away. He waited, and waited hopelessly for his wife's return. Eventually, he decided to set out from his home to search for Thi Nhi. He traveled far and wide, but he could not find his wife. His food ran out and he had to beg for his meals. One day, starving and thirsty, he knocked on the door of a house to ask for food. He was shocked when he recognized his former wife. The sudden appearance of Trong Cao deeply moved Thi Nhi, and she invited him inside and gave him a good meal. Suddenly, there was a knock on the door. It was Pham Lang returning.

The thought of being discovered with her former husband sent Thi Nhi into a panic.

She hid Trong Cao under a stack of straw.

Unfortunately, Pham Lang set fire to the straw because he needed ashes to fertilize his field. As the flames spread out, Trong Cao accepted his fate to be burnt to death to protect Thi Nhi's virtue. Thi Nhi was distraught because her love for Trong Cao had caused his death. Thi Nhi could neither save Trong Cao from the fire nor tell her husband. She had no choice but to throw herself into the flames.

Pham Lang could not understand why his wife killed herself. Filled with sorrow, he jumped into the burning fire and died with his loving wife.

The Jade Emperor in the heavens knew the sad story. He was so moved by their devotion and deep love that he decided to help them to live together forever. Using his magic, he changed them into the three hearthstones around the cooking fire, where they became Kitchen Gods.

Since that time, the three Kitchen Gods have been responsible for taking care of all household affairs. Each year, on the 23rd of the last month of the lunar year, the Kitchen Gods leave the kitchen, they are seen off by the owner of the house, and ride on a carp to the heavens to give a report on each family's doings. Then they return on the Eve of the first day of the Lunar year.

EXPLANATION: - Today, the three prongs of a primitive stove are known as the Kitchen Gods. The family worships them right at the kitchen daily or monthly. To Vietnamese people, the kitchen is a very important place which brings everybody in the family together as well as keeps the warmth, harmony and happiness of the family.

On 23rd of the twelfth lunar month, the family holds a small ceremony at home with the certain offerings including three elaborate paper head-pieces, sticky rice, dilled chicken, flowers and three sticks of incense to see off the Kitchen Gods them to the heavens to make their reports to the Jade Emperor •

EMERGENCY CONTACT FOR U.S. CITIZENS IN VIETNAM

American citizens (residing in Vietnam) emergencies include, but are not limited to: **illness, death, destitution, arrest, lost and stolen passport, victims of a crime, missing persons,...** (Please note that **visa inquiries are not considered emergencies and these numbers should not be used for visa questions**)

* US Citizens with Emergencies, please call:

– From the United States:
[1-888-407-4747](tel:18884074747) within the United States
or **[+1 202-501-4444](tel:+12025014444)** internationally.

• **Embassy Hanoi 24/7:**
[\(024\) 3850-5000](tel:(024)38505000) within Vietnam

or **[+8424-3850-5000](tel:+842438505000)** internationally.

Embassy Hanoi covers Vietnam North of Hue (areas such as Sapa, Ha Long Bay, and Hai Phong).

• **Consulate Saigon 24/7:**
[\(028\) 3520-4200](tel:(028)35204200)

or **[\(028\) 3520-4600](tel:(028)35204600)** within Vietnam;

or **[+8428-3520-4200](tel:+842835204200)**

or **[+8428-3520-4600](tel:+842835204600)** internationally.

Consulate in Saigon covers Vietnam South of and including Hue (areas such as Da Nang, Nha Trang, and Can Tho).

FINGERPRINTING BACKLOG AT USCIS

Due to the COVID-19 pandemic, USCIS offices are experiencing delays in scheduling or rescheduling Application Support Center (ASC) appointments to collect biometrics. Current processing times are affected by several variables including demand and capacity at individual ASCs.

The information below may help you understand what to expect with your biometrics appointment.

- USCIS temporarily suspended in-person services between March and June to mitigate the spread of COVID-19 and ensure employee and applicant safety. As a result, they cancelled approximately 280,000 appointments.

- USCIS is working to safely maximize appointment capacity at ASCs and are also reusing previously collected biometrics to conduct background and security checks when authorized by law.

- USCIS is scheduling approximately 10,400 appointments per day. Approximately 1.3 million applications are awaiting biometrics appointments as of mid-December. Applicants should continue to wait for an ASC appointment notice or a Form I-797, Notice of Action, from USCIS indicating that their previously collected biometrics may be reused.

Priority of ASC Appointments

Biometrics appointments are scheduled based on the prioritization of benefit types, considering adjudication capacity and processing times. Within a benefit type, USCIS generally schedules appointments on a first-in, first-out basis. The wait time for appointments will vary geographically, based on capacity and varying demand at individual ASC locations.

Biometrics Reuse

USCIS is authorized to reuse biometrics under limited circumstances, and usually where we must verify an individual's identity and the case is otherwise ready to adjudicate. If USCIS will reuse biometrics for a pending application, we will mail a Form I-797 notice to the applicant stating that we will be reusing the applicant's biometrics and that the applicant is not required to appear at an ASC. Not all applications meet the requirements for biometrics reuse.

Walk-ins

Because of our COVID facility constraints, we cannot process walk-ins for biometrics collection except for military applicants and their family members when the principal applicant is scheduled for an appointment.

Before visiting any USCIS facility, check the USCIS Office Closings webpage for the current operating status. For more information about USCIS ASCs, visit our ASC information webpage at uscis.gov. Please use our online tools for help in managing your application and to track the status of your case. If you have questions that are not addressed in your appointment notice, you may connect with the USCIS Contact Center.●

MINI THƯƠNG XÁ

MEDICAL CENTER

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

NHÀ THUỐC:

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
- Giao thuốc tận nhà
- Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gậy, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
- Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
- Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

• MEDICARE • MEDICAID
và HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM

Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước
để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

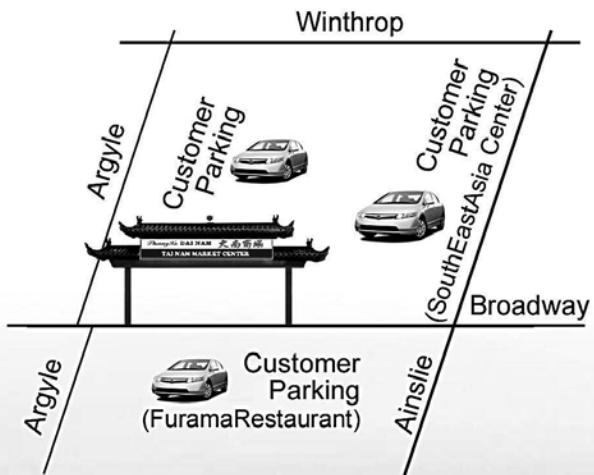
Open everyday:
9AM to 8PM

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640

Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051

www.TaiNamMarket.com

COSMETIC DENTISTRY

BROADWAY DENTAL

Nguyễn Thiện Minh

5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sứt mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

TEL: (773) 561-6071

FAX: (773) 561-0250

- IMPLANTS: Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ORTHODONTIC: Dùng Visible Braces để tiệp
- BLEACH: Tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- PERIODONTIC: Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM

Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai

Phòng Nha Khoa Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS

100 W. Roosevelt Rd, B6 Suite 105, Wheaton, IL. 60187

TEL: (630)462-9047 FAX: (630) 462-9048

TẬN TÂM, CỐI MỎ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THÌ GIỜ CHỜ ĐỢI

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng

• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

Tẩy trắng răng

Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)

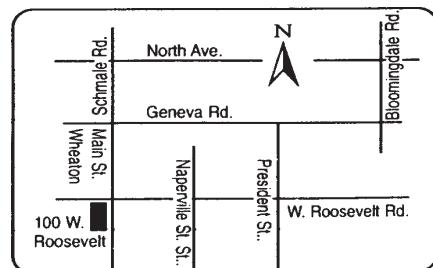
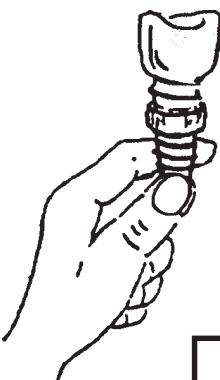
• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)

Cầu răng (Bridges)

Hàm giả (Denture)

Cấy răng (Dental Implants)

Nhận các loại bảo hiểm

LÀM VIỆC THEO HẸN

Thứ Hai - Thứ Năm và Chủ Nhật 9AM - 5PM

Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM

NHÂN KHOA & KÍNH THUỐC

VISION 20/20

FAMILY EYECARE

525 Howard St
Evanston, IL 60202
847 859-6365
vision2020chicago.com
Góc đường Howard & Clark

- Mở cửa 10am-6pm mỗi ngày (đóng cửa thứ Tư).
- Khám theo hẹn. Nhận bảo hiểm, Medicare & Medicaid.
- Trong Thương Xá 20/20. Bãi đậu xe rộng rãi & miễn phí.
- Gần trạm xe điện CTA: Red/Purple/Yellow.
- Trạm xe bus CTA: 22, 97, 201, 205, 206, 215, 250, 290, 422.

BÁC SĨ PHẠM ĐÌNH VĂN, O.D.

- **20 năm kinh nghiệm Nhân Khoa Tổng Quát:**
Từng phục vụ cho quý đồng hương và mọi sắc tộc trong nhiều năm qua tại Chicago & phụ cận.
- **Khám mắt tổng quát cho mọi lứa tuổi:**
Định kỳ, nhập học, nhập nghiệp, thi bằng lái xe, v.v.
- **Đo độ kính thuốc đeo & áp tròng:**
Cận, viễn, loạn & lão thị.
- **Trị và điều dưỡng các bệnh về mắt:**
*Mắt mờ, nhức, đau, đỏ, khô, xốn, ngứa, cộm, v.v.
Mắt tiêu đường, cao nhãn áp, v.v.*
- **Trang bị dụng cụ nhãn khoa tối tân!**

TIỆM KÍNH THUỐC

- **Nhiều gọng kính thời trang:**
Chứa nhiều gọng kính thời trang từ nhiều quốc gia.
- **Đủ loại tròng kính đeo:**
*Một tròng, hai tròng, ba tròng & liên tròng không lăng.
Tròng mỏng, nhẹ, an toàn, đổi màu & chống lão hóa.*
- **Đủ các loại kính áp tròng:**
Cận, viễn, loạn & lão thị. Gò giác mạc Ortho-K/CRT.
- **On-site Optical Lab - Same day service available:**
*Cắt kính đeo tại chỗ, có thể lấy liền cùng ngày.
Chứa nhiều kính áp tròng, có thể lấy liền cùng ngày.*

2018 - 5 - 17

CLEAR 20/20 CHOICE

TU & ASSOCIATES

OBAMACARE | MEDICARE | TAX | PAYROLL

T: 312-521-0696 | [WWW.FACEBOOK.COM/TUANDASSOCIATES](https://www.facebook.com/tuandassociates)

HƯU TRÍ HOẶC CÓ MEDICARE PHẦN A VÀ B? CHƯƠNG TRÌNH MEDICARE NÀO ĐỂ LỰA CHỌN?

Original Medicare bao gồm Medicare Phần A (Bảo Hiểm Bệnh Viện) và Phần B (Bảo Hiểm Y Tế). Nếu quý vị muốn được bảo hiểm thuốc, quý vị có thể tham gia một Chương Trình Thuốc Theo Toa Medicare (Phần D) riêng biệt.

- **Medicare Advantage (còn được gọi là "Phần C")** là một chương trình "tất cả trong một" thay thế cho Original Medicare. Những chương trình "đi kèm" này bao gồm Phần A, Phần B, và thường là Phần D. Các chương trình này cung cấp thêm các phúc lợi mà Original Medicare không đài thọ.

TƯ VẤN/GHI DANH CÁC CHƯƠNG TRÌNH MEDICARE MIỄN PHÍ

ĐÔNG Y SĨ THÁI HÒA

Cell: (773) 807- 8789

- CHÂM CỨU • BẤM HUYỆT •
- VẬN DỤNG KHÍ CÔNG ĐIỀU TRỊ CÁC BỆNH
- XEM MẠCH - KÊ TOA - BỐC THUỐC

CHUYÊN TRỊ:

BONG GÂN, SAI KHỚP XƯƠNG VAI,
CỔ, TAY CHÂN, XƯƠNG QUAI HÀM,...

ĐAU LUNG, SUY THẬN
ĐAU NHỨC CƠ THỂ, THẤP KHỚP
BỆNH DỜI BÒ, BỆNH TRĨ,
BỆNH TIỂU ĐƯỜNG

ĐẶC BIỆT:

BỆNH MÉO MIỆNG, BỆNH MẮT BỊ GIẬT
do hậu chứng Huyết Áp Cao hay bị Trúng Gió.

Café HOÀNG

Vietnam -THAI Restaurant
232 W. Cermak Rd.- Chicago, IL 60616
(312) 674-9610
1020 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640
(773) 878-9943

ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:

Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối, Các món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo lòng, v.v.

Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những món ăn Huế chính cống.

ĐẶC BIỆT:

Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,
Ai thưởng thức cũng khen.

Bún thịt nướng

TIẾP ĐÃI ÂM CẦN

Mở cửa 7 ngày
Café HOÀNG
Kính mời

Phục vụ Quý khách từ năm 1988

•4752 N. Avers Avenue

Chicago, Illinois 60625

website: neonartchicago.com

Neonart Sign Co.

Nhận thực hiện mọi loại bảng hiệu (Signs) tùy theo dịch vụ chuyên môn của khách với kiểu chữ Led Channel và đèn ống Neon.

Xin gọi ngay:

(847) 508-9907

Email: neonartchicago@gmail.com

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550

TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

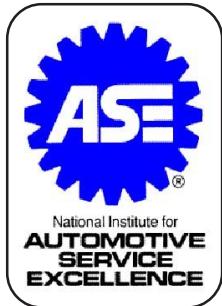
6PM

GIỜ MỞ CỬA: Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM –

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

Valvoline

THONG'S

AUTO SERVICE & BODY .INC

4416 - 20 N. KEDZIE, CHICAGO, IL 60625
(773) 583-6837 & (773) 588-0146

SERVICE:

SỬA XE MỸ & NGOẠI QUỐC

- Engine - Transmission
- Tune up - Brake
- Suspension - Muffler
- Electrical - Wheel Balance
- Computer 4 Wheel Alignment
- Tire Service - ASE Certified (Auto Service Excellent)

Engine Performance & Electrical Specialized in Import Japanese Car

- Lexus - Toyota - Mazda
- Infinity - Nissan - Isuzu

BODY CHUYÊN:

Sơn, Sửa - Làm Đồng- Thay Kính
 Kéo Sườn Cho Tất Cá Các Loại Xe
 Tow Free & Miễn lấy tiền Deductible
 cho xe bị đụng nặng, Tiệm được trang bị
 phòng sơn & phòng pha sơn đời mới nhất

INSURANCE APPROVED

Thợ Nhiều Kinh Nghiệm Đã Được FACTORY TRAINING

ASIAN FUNERALS SERVICES

773.505-3874 - 773.502-1635

3918 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60618

AN TÁNG, HỎA THIỆU, ĐUA LINH CỨU VỀ VIỆT NAM

Phục vụ cộng đồng Á Châu trên 20 năm

CHÚNG TÔI PHỤ TRÁCH HẬU SỰ NHỮNG VÙNG SAU ĐÂY:

CHICAGO, PARK RIDGE, BARLETT, STREAMWOOD/SCHAUMBURG, ROSELLE, S. ELGIN...

KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN SẼ CÓ TANG SỰ, XIN HÃY GỌI CHO CHÚNG TÔI

ĐỂ THAM KHẢO MIỄN PHÍ VÀ GIÚP ĐỠ

KINH NGHIỆM • UY TÍN • GIÁ PHẢI CHẮNG

Vui lòng gọi trước vì chúng tôi không ở văn phòng thường xuyên
 24 GIỜ VÀ 7 NGÀY TRONG TUẦN

**PHỤC VỤ CỘNG ĐỒNG VIỆT NAM KHẨP CÁC NƠI:
 CHICAGO & NGOẠI Ô
 HOẶC CÁC NƠI KHÁC TÙY GIA CHỦ YÊU CẦU**

ĐỊA ĐIỂM UYỂN CHUYỂN

Mr. Lee Do

• Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh.

Tham khảo miễn phí • Có người Việt phục vụ • Nhận làm hoa cho tất cả lễ lạt.

Mr. Greg L.

VĂN PHÒNG LUẬT SƯ VIỆT NAM

1023 1/2 W. ARGYLE St., CHICAGO, IL 60640
222 N. LASALLE STREET SUITE 2100, CHICAGO, IL 60601

PHONE: **(773) 293-4862**

Luật Sư KIỀU HUY LIÊM

CHUYÊN VỀ:

Di chúc (Will & Estate Planning)
Mua Bán Cơ Sở Thương Mại
(Negotiation &
Closing For Purchases of Businesses)

Thành Lập Công Ty và Hùn Hợp
Địa Ốc (Real Estate)

Di Trú (Immigration & Green Card)

Tai Nạn Xe Cộ (Personal Injury)

Tai Nạn Lao Động (Workers Compensation)

GIỜ LÀM VIỆC:

THỨ HAI – THỨ SÁU: 9AM – 5PM
CUỐI TUẦN VÀ BUỔI TỐI: HẸN TRƯỚC

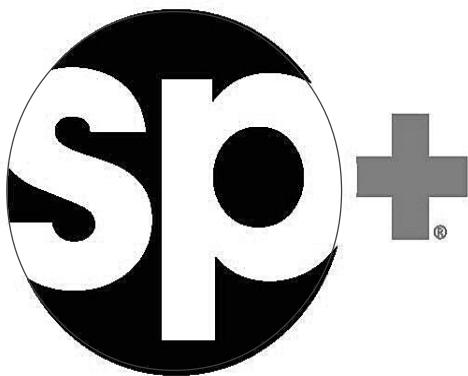

facebook.com/liemkieu

Quý khách an tâm khi đậu xe trong PARKING của Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

- **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

\$120

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.
Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

**KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC
TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:**

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ Parking

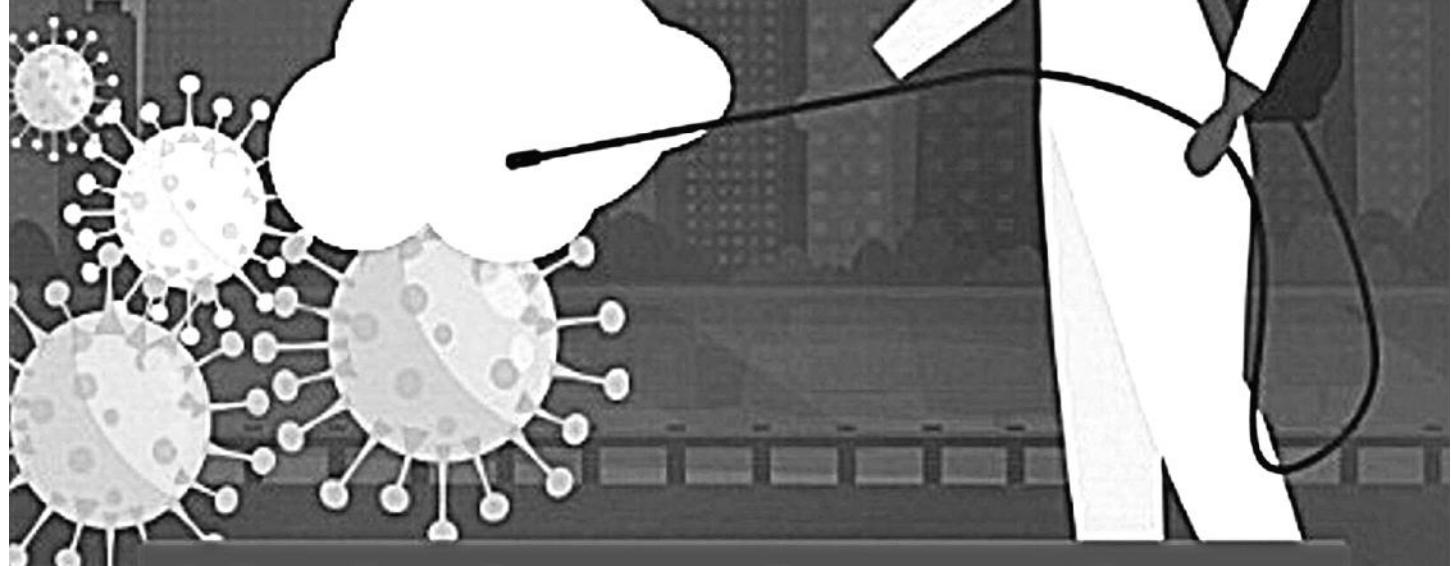
**Funds from the parking
allows the Vietnamese Association of Illinois
to accomplish our mission:**

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ Parking.

COVID-19 DISINFECTION CLEANING SERVICE

OFFICE COMMERCIAL RESIDENTIAL
DISINFECT & SANITIZE

Helping America
get back to work

COVID CLEANSE
ILLINOIS

FREE ESTIMATES
262.344.4568
872.276.3773

MEDICAL
GRADE FOG
TREATMENT

WE ARE MOVING BUT NOT TOO FAR!

Vietnamese Association in DuPage will be relocating to a new office!

We are pleased to announce *the new location and contact details* of our office which will be effective on *January 1st, 2021* onward as listed below:

New Office Address

640 E. St. Charles Rd. Suite 200
Carol Stream, IL 60188

New Phone Number

Tel: (773) 728-3700
Fax: (331) 806-3155

Jana Trang Le: (331) 806-3155
Lien Nguyen: (309) 388-2158
Cindy Nhan Nguyen: (630) 480-0224

www.hvni.org

Sales Partners Wanted

Blue Jay POS, a software company founded in 2013.

We are looking for independent sales partners interested in distributing and servicing our company various software solutions for beauty salons, nail salons, restaurants and other business.

We are committed to provide our sales partners with dedicated supports and training to ensure our partners success.

This is an opportunity to build a high residual income.

Please email contact information to salespartner@bluejaypos.com

Merchant Account
Card Payment
Processing Service

Salon
POS System

Online Appointment
Scheduling Systems

Restaurant
POS System

Restaurant Online
Ordering and Delivery
Management System

www.bluejaypos.com

(703) 750-0008